

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΓ'

Πέμπτη 5 Ιουνίου 1997

Αθήνα σήμερα, στις 5 Ιουνίου 1997, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.14' συνήλθε στη Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Α' Αντιπροέδρου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας, να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα:

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα, από το Βουλευτή Σερρών κ. Σταύρο Παναγιώτου, τα ακόλουθα):

## Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι γονείς των μαθητών του Α' Ειδικού Σχολείου Χαλκιδικής ζητούν την απομάκρυνση του δασκάλου κ. Σαλιακούρα από το Ειδικό Σχολείο.

2) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ίδρυμα Βρεφονηπιακών Σταθμών Λάρισας ζητεί την εφαρμογή του μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων στο προσωπικό του.

3) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Νεφροπαθών υπό αιμοκάθαρση ή μεταμόσχευση ζητεί ευνοϊκή συνταξοδοτική ρύθμιση για τα μέλη του.

4) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Φίλοι της Υγείας του Γενικού Νοσοκομείου Μεσολογγίου και των Κέντρων Υγείας "Η Ελπίδα" ζητεί τη λήψη μέτρων για την αποτελεσματική λειτουργία της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού του Νοσοκομείου Αγρινίου.

5) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Α. Σαλμανίδης, διευθυντής Γυναικολογικού Τμήματος στο Νοσοκομείο "Ευαγγελισμός" διαμαρτύρεται για την εχθρική συμπεριφορά των συναδέλφων απέναντί του.

6) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Οκτωνίας του Νομού Εύβοιας ζητεί χρηματοδότηση για την εκτέλεση κοινωτικών έργων στην περιοχή της.

7) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην

προβληματική λειτουργία του Δημόσιου Ταμείου Κλειτορίας Αχαΐας.

8) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη επισκευής του δρόμου που οδηγεί στην Κοινότητα Μικρού Ποντιά Καλαβρύτων του Νομού Αχαΐας.

9) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στον τρόπο διανομής των βεβαιώσεων στους δικαιούχους 1200 δελτίων κοινωνικού τουρισμού του Νομού Αχαΐας.

10) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη τοποθέτησης σηματοδότησης στη συμβολή των οδών Αθ. Διάκου και Μεσολογγίου στην Πάτρα Αχαΐας.

11) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην προοπτική που διαφαίνεται να κλείσουν 300.000 μικρομεσαίες μεταποιητικές και εμπορικές επιχειρήσεις.

12) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις βλαβερές ουσίες που προστίθενται κατά την παρασκευή του ψωμιού.

13) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αργυράς Αχαΐας ζητεί να παραμείνει αυτόνομη.

14) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματικών - Βιοτεχνικών - Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας ζητεί τον εκσυγχρονισμό των αστικών συγκοινωνιών του Νομού Αχαΐας και την κάλυψη των ελλειμμάτων τους.

15) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αλισσού Αχαΐας δηλώνει την αντίθεσή της για συνένωση κοινοτήτων σε δήμους.

16) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ομοσπονδίες Αγροτικών Συλ-λόγων Νομών Αχαΐας, Μεσσηνίας, Κορινθίας και Αντιπρόσωποι Συνδικαλιστών Ζακύνθου ζητούν να αποσυρθεί το σχέδιο νόμου περί διαλύσεως του Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού.

17) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Σκεπαστού Αχαΐας ζητεί να παραμείνει αυτόνομη.

18) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών ζητεί να ενταχθεί το PALSO στο προσοντολόγιο απόδειξης καλής γνώσης ξένης γλώσσας.

19) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Κεφαλόβρυσης του Νομού Λασιθίου ζητεί την τοποθέτηση αναμεταδότη της ΕΡΤ2 στην περιοχή της.

20) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ι.Καράβατος, κάτοικος Χαλκιδικής, ζητεί την κρατική αρωγή για την μητέρα του, που πάσχει από οστεοπόρωση.

21) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Άνω Αχαΐας Νομού Αχαΐας ζητεί να παραμείνει αυτόνομη.

22) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αγιοβλασιτικών Αχαΐας ζητεί να παραμείνει αυτόνομη.

23) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Ρωγών Αχαΐας ζητεί να εξαιρεθούν από τις συνενώσεις των ΟΤΑ για ιστορικούς λόγους.

24) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Ελλήνων Εκπαιδευτικών Δυτικής Ευρώπης διαμαρτύρονται για τη φορολόγηση του επιμισθίου των Ελλήνων εκπαιδευτικών εξωτερικού.

25) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Κοινότητα Λουτρών Λέσβου ζητεί να μη συνενωθεί με το Δήμο Μυτιλήνης.

26) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ και ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Σύλλογος Δήμου Σαπών και οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Μύστακα, Λοφαρίου, Σάντας, Κρωβύλης, Πρωτάτου, Λυκείου, Αρσακείου και Ασκητών Ροδόπης ζητούν να μειωθεί το ΦΠΑ από 15% σε 8% για τα μέσα παραγωγής.

27) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Πέπλου του Νομού Έβρου ζητεί την κατασκευή αερογέφυρας στο δρόμο προς τον Κάμπο της περιοχής της.

28) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιατρικός Σύλλογος Ρόδου καταγγέλλει τις παράνομες αξιώσεις του ΤΑΞΥ από τα μέλη του.

29) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου ζητεί την επίσπευση των αναγκαίων διαδικασιών για την κατασκευή του νέου Εργοστασίου Θ.Η.Σ. στη θέση Φούρνοι Απολακκιάς Ρόδου.

30) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο του Νομού Φλώρινας Τμήμα ΓΣΕΕ ζητεί την κατασκευή Σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ στο Νομό Φλώρινας.

31) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πέλλας υποβάλλει προτάσεις σχετικά με τις συνέπειες από τη λειτουργία του ΕΠΛ Γιανιτσών.

32) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Παγχαϊκή Ένωση Συντ/χων ΝΑΤ ζητεί τη χορήγηση του επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης στα μέλη της.

33) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ και ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Α' ΕΛΜΕ Πέλλας ζητεί την επίλυση του ασφαλιστικού προβλήματος των εκπαιδευτικών μηχανικών.

34) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ και ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Πτυχιούχων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Θεσ/νίκης και Κεντρικής Μακεδονίας διαμαρτύρεται για τον τρόπο ανάθεσης των δημόσιων έργων κ.λπ.

35) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Κρήτης ζητεί την αναπροσαρμογή των συντάξεων των μελών της κ.λπ.

36) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ και ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Έλληνες Ασυρματιστές διαμαρτύρονται για την κατάργηση των θέσεων των ασυρματιστών στα πλοία.

37) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ και ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Παραγωγής, Επεξεργασίας και Πώλησης Φουντουκιών "Ο Άγιος Νικόλαος" Κίρκιζάτων Άρτας ζητεί τη λήψη μέτρων για την άμεση απορρόφηση των φουντουκιών εγχώριας παραγωγής και τον περιορισμό της εισαγωγής φουντουκιών από την Τουρκία.

38) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών ζητεί την αναγνώριση των πιστοποιητικών γλωσσομάθειας PALSO.

39) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ζαχαροπλαστών Καταστηματαρχών Βόλου διαμαρτύρεται για την επιβολή του δημοτικού φόρου στα προϊόντα ζαχαροπλαστικής, που πωλούνται σε "πακέτο".

40) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τ.Α. Βόλου και Ν.Α. Μαγνησίας ζητούν την ίδρυση και λειτουργία τμημάτων ΤΕΙ στην πόλη του Βόλου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριοι συνάδελφοι, θα ανακοινώσω το δελτίο των επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 6ης Ιουνίου 1997.

**Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου.**

1. Η με αριθμό 1351/3.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Γεωργίου Αδαμόπουλου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τις καταστροφές, που υπέστησαν από παγετό οι αχλαδοπαραγωγοί της επαρχίας Τυρνάβου Λάρισας, την αποζημίωση των πληγέντων κ.λπ.

2. Η με αριθμό 1350/3.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Λεωνίδα Λυμπερακίδη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τα στεγαστικά προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, την αύξηση των ποσών για την περιοχή της Θράκης κ.λπ.

3. Η με αριθμό 1368/4.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή

του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Απόστολου Τασούλα προς τους Υπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση λειτουργικών προβλημάτων του Ιόνιου Πανεπιστημίου κ.λπ.

4. Η με αριθμό 1363/4.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Πέτρου Κουνάλη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να ρυθμίσει νομοθετικά τη δυνατότητα μετεκπαίδευσης των ιατρών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) στα Δημόσια Νοσοκομεία κ.λπ.

5. Η με αριθμό 1358/3.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καρακώστα προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την κατάθεση του νομοσχεδίου για την εξέλιξη του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κ.λπ.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου.

1. Η με αριθμό 1352/3.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ευάγγελου Μαλέσιου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο κοινωνικής μέριμνας και φροντίδας των υπερηλίκων κ.λπ.

2. Η με αριθμό 1349/3.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Καρασμάνη προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τη λειτουργία της "Ελληνικής Υφαντουργίας" στα Γιαννιτσά, τα μέτρα για τη βιωσιμότητα της μονάδος κ.λπ.

3. Η με αριθμό 1369/4.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Απόστολου Τασούλα προς τους Υπουργούς Υγείας και Πρόνοιας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τις απεργιακές κινητοποιήσεις των εργαζομένων στο Β' Νοσοκομείο του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Αρετσού Θεσσαλονίκης, την καταβολή των δεδουλευμένων κ.λπ.

4. Η με αριθμό 1364/4.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Φώτη Κουβέλη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη ρύθμιση των κατώτατων αμοιβών των οδοντοτεχνικών εργασιών κ.λπ.

5. Η με αριθμό 1357/3.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καρακώστα προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με την ανασκαφή και αξιοποίηση του Ασκληπιείου Νοσοκομείου στη Γαβαλού Αιτωλοακαρνανίας κ.λπ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση

#### ΤΩΝ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες Ερωτήσεις Πρώτου Κύκλου.

Η πρώτη με αριθμό 1313/28.5.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Λεωνίδα Τζανή προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας θα συζητηθεί στο τέλος με αμοιβαία συνεννόηση του ερωτώντος και ερωτωμένου.

Η δεύτερη με αριθμό 1336/2.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασιλείου Κορκολόπουλου προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τη συντήρηση του Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα, την επιστροφή της ζωοφόρου του Ναού από το Βρετανικό Μουσείο διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Δεν έχετε το λόγο, κύριε Κορκολόπουλε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Μία παρατήρηση στο Κοινοβούλιο θέλω να κάνω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Δεν έχετε το λόγο από τον Κανονισμό, αλλά κατ' οικονομίαν θα σας δώσω το λόγο, για να κάνετε την παρατήρησή σας. Έχετε το δικαίωμα να την επανακαταθέσετε, όσο έχουμε φυσικά Ολομέλεια.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πω ότι είναι προσβολή προς το Κοινοβούλιο ο αρμόδιος Υπουργός να επικαλείται σύσκεψη με υπηρεσιακούς παράγοντες, ενώ έχει να συζητήσει επίκαιρη ερώτηση. Θα παρακαλέσω το Προεδρείο...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Δε γνωρίζω τους λόγους.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Αυτό μου ανακοινώθηκε επίσημα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Δεν παραγνωρίζω την παρατήρησή σας και εννοώ την παρατήρηση σε σχέση με το σεβασμό, τον οποίο οφείλουμε όλοι να έχουμε προς το Κοινοβούλιο. Ο Υπουργός Πολιτισμού διακρίνεται γι' αυτόν το σεβασμό.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Παρακαλώ να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ναι, κύριε συνάδελφε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Μου ανακοινώθηκε επίσημα από τη συνεργάτη σας ότι ο κύριος Υπουργός Πολιτισμού, λόγω προγραμματισμένης συσκέψεως με υπηρεσιακούς -το επαναλαμβάνω- παράγοντες, αδυνατεί να προσέλθει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Σας παρακαλώ . Μη σχολιάζουμε τώρα τους λόγους της απουσίας ...

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Βουλής να συστήσει στους Υπουργούς, όταν είναι επίκαιρες οι ερωτήσεις, να είναι εδώ. Διότι, κύριε Πρόεδρε, η Βουλή κλείνει την άλλη εβδομάδα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Σας παρακαλώ, κύριε Κορκολόπουλε, αντιλαμβάνομαι και συμμερίζομαι την διαμαρτυρία σας.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Το θέμα είναι υπερτάτης αξίας. Δεν είναι μία διαδικαστική επίκαιρη ερώτηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Είμαι σύμφωνος στη διαπίστωση ότι όλοι μας, και οι Υπουργοί και οι Βουλευτές οφείλουμε πρώτα, απόλυτο και αμέριστο το σεβασμό απέναντι στο Κοινοβούλιο, στη λαϊκή κυριαρχία. Υπάρχουν, όμως και λόγοι ανωτέρας βίας, τους οποίους δεν μπορούμε να αγνοήσουμε. Ο δε κύριος Υπουργός Πολιτισμού διακρίνεται γι' αυτό τον σεβασμό και όχι μόνο διακρίνεται, αλλά επιζητεί να είναι παρών στη Βουλή για να απαντά , να συνδιαλέγεται και να συνομιλεί με τους Βουλευτές.

Καμιά φορά, όμως, οι υπηρεσιακοί λόγοι έχουν και τον χαρακτήρα της ανωτέρας βίας, είναι ανυπέρβλητοι. Αν έχει

κάποιο συνάδελφο ξένο, που ήρθε από το εξωτερικό εκτάκτως ή προγραμματισμένα εν πάση περιπτώσει , δεν μπορεί να το υπερβεί αυτό το εμπόδιο. Οφείλουμε να το συμμεριζόμαστε, γιατί και η Κυβέρνηση έχει τις υποχρεώσεις της, οι Υπουργοί έχουν τις υποχρεώσεις τους, εξίσου σεβαστές.

Βεβαίως, εγώ συμφωνώ μαζί σας ότι πρωτίστως είναι ο σεβασμός προς το Κοινοβούλιο. Και αυτός ο σεβασμός τον διακρίνει τον κύριο Υπουργό.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, σέβομαι τις τοποθετήσεις σας, αλλά πρέπει να επισημάνω ότι παρίσταται αυτήν τη στιγμή ο Υφυπουργός Πολιτισμού. Το δε θέμα που ήθελα να θέσω έχει τέτοια λεπτότητα και τέτοιο αντικείμενο, που αν το διαβάσετε και ο ίδιος θα ριγήσετε.

Θα μπορούσε, έστω και τυπικά, να εξουσιοδοτηθεί ο παριστάμενος Υφυπουργός Πολιτισμού και να πει "εδόθη εντολή για την αποκατάσταση του εγχειρήματος".

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Είναι αρμόδιος επί άλλου αντικειμένου και το γνωρίζετε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Αυτή είναι η νοοτροπία, κύριε Πρόεδρε, και πρέπει να το επισημάνω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Είναι για να παρασκευάζει αθλητές και όχι να αναστηλώνει ναούς.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Δεν ομιλώ περί αναστηλώσεως ναού κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Έστω συντηρήσεως.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Ήθελα να σας επισημάνω ότι κινδυνεύετε να εκραγείτε χειρότερα από εμένα αν πάτε στον Επικούρειο Απόλλωνα και δείτε στο εισιτήριο ότι έχουμε τον Ναό του Σουνίου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Σας παρακαλώ, κύριε Κορκολόπουλε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Δε χρειάζεται να έρθει. Θέλετε και τη γνώμη μου;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Όχι, κύριε συνάδελφε, παρακαλώ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Είναι ειδικότερος του συνταγματολόγου ο παριστάμενος Υπουργός για να απαντήσει σ' αυτό το θέμα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Παρακαλώ, κάναμε συζήτηση, χωρίς να επιτρέπεται από τον Κανονισμό και σ' αυτό έχει την ευθύνη του και το Προεδρείο.

Τρίτη είναι η με αριθμό 1339/2.6.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου Παναγιώτου προς τους Υπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων επίλυσης προβλημάτων των εκπαιδευτικών Ελληνικών σχολείων του εξωτερικού κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση το κυρίου συνάδελφου έχει ως εξής :

"Τα τεράστια προβλήματα, τα οποία δημιουργούν στους εκπαιδευτικούς των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού οι νέες ρυθμίσεις που αποφάσισε η Κυβέρνηση, αποκαλύπτουν με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο το δημαγωγικό χαρακτήρα των κυβερνητικών διακηρύξεων για το υποτιθέμενο ενδιαφέρον για την Παιδεία και τον εκτός Ελλάδας Ελληνισμό.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί, ποια είναι τα μέτρα που πρόκειται να πάρει η Κυβέρνηση και τότε, ώστε:

1. Να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα και ταυτόχρονα να μην αυξηθεί το ωράριο διδασκαλίας;

2. Να διατηρηθεί το αφορολόγητο του επιμισθίου των εκπαιδευτικών;

3. Να διατηρηθεί το καθεστώς αφορολόγητης εισαγωγής αυτοκινήτου για τους ήδη αποσπασμένους εκπαιδευτικούς στα σχολεία του εξωτερικού.

4. Να παραμείνουν τα ποσοστά εισαγωγής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Τεχνολογικά Ιδρύματα, όπως ίσχυαν μέχρι σήμερα".

Ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ιωάννης Ανθόπουλος έχει το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όλοι μας κατανοούμε ότι η ομαλή λειτουργία της εκπαίδευσης και φυσικά το επιδιωκόμενο μέγιστο ποιοτικό της αποτέλεσμα εξαρτάται πάντοτε και από τις συνθήκες και τους όρους εργασίας των εκπαιδευτικών. Όχι, όμως, μόνο από αυτό.

Θα έλεγα συμπληρωματικά ότι η εκπαιδευτική πολιτική αποβλέπει, κυρίως, στην εξυπηρέτηση της Παιδείας και όχι στην εξυπηρέτηση, κυρίως, των εκπαιδευτικών.

Βέβαια, με την ευκαιρία της επίκαιρης ερώτησης, θα ήθελα να κάνω ακόμα μία παρατήρηση, ότι έχει δημιουργηθεί μία νοοτροπία, ότι έχουμε καλό ποιοτικό εκπαιδευτικό αποτέλεσμα, όταν εξασφαλίζουμε ανέσεις, και μάλιστα με την πολυτελή έννοια της λέξης, στους εκπαιδευτικούς ή άλλους δημόσιους λειτουργούς και εξαρτάμε αποκλειστικά το αποτέλεσμα από την παροχή τέτοιων ανέσεων.

Δηλαδή, δεν μπορώ να εννοήσω εγώ κατά τι δημιουργείται τεράστιο πρόβλημα για την εκπαίδευση, την ελληνόγλωσση εκπαίδευση εξωτερικού, επειδή ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να πληρώσει το φόρο που θα πληρώσουν όλοι οι άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι του εξωτερικού 15% και επειδή θα εισαγάγει και αυτός αυτοκίνητο όχι αφορολόγητο, αλλά κανονικά δασμολογημένο.

Δεν καταλαβαίνω γιατί ο Έλληνας εκπαιδευτικός του εξωτερικού να διδάσκει σε τμήματα πιο ολιγάριθμα από τα τμήματα στα οποία διδάσκει ο Γερμανός εκπαιδευτικός.

Ας έλθω σε μία-μία από τις ερωτήσεις. Ζητείται να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών κατά τμήμα. Ο μέγιστος αριθμός των μαθητών είναι τριάντα κατά τμήμα. Στη Γερμανία είναι τριάντα πέντε κατά τμήμα. Στην πραγματικότητα -και το υπογραμμίζω αυτό- τα περισσότερα τέτοια τμήματα ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό αποτελούνται από μονοψήφιο αριθμό μαθητών.

Πολλές φορές μάλιστα ο αριθμός των μαθητών συμπίπτει με τον αριθμό των τέκνων του καθηγητή ή του δασκάλου, που διδάσκει τα παιδιά του. Έχουμε εντοπίσει τέτοια καταχρηστικά φαινόμενα και πραγματικά, όχι απλά θα τα περιορίσουμε, αλλά θα τα πατάσουμε.

Ας πάμε τώρα στο ωράριο διδασκαλίας, το οποίο για το δευτεροβάθμιο εκπαιδευτικό είναι εικοσιμία, δεκαεννέα δεκαοκτώ και δεκαέξι ώρες, ανάλογα με τα έτη της υπηρεσίας. Πόσο να το κάνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το ωράριο; Δεν μπορούμε να το μειώσουμε περισσότερο για τους εκπαιδευτικούς της αλλοδαπής. Εκεί, όμως, βάσει του νόμου 2413 ισχύει το ωράριο της χώρας υποδοχής. Μόνο σε κάποια ελληνικά αυτοτελή σχολεία, τα αυτόνομα, λέμε ότι εφόσον εφαρμόζεται αναλυτικό πρόγραμμα ελληνικού τύπου, τότε ας ισχύει μεν νομοθετικά το ωράριο της χώρας υποδοχής αλλά στην πράξη με μία ευχέρεια ενισχύσεως ας ισχύει το ωράριο που αντιστοιχεί στο αναλυτικό πρόγραμμα.

Δεν πρόκειται το Υπουργείο Παιδείας να εισηγηθεί διαφοροποίηση φορολογική για τους εκπαιδευτικούς σε σχέση με τους άλλους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα. Έχει γίνει και μια ευνοϊκή ρύθμιση για την εισαγωγή των αυτοκινήτων που αγοράστηκαν μέχρι τον Δεκέμβριο του 1996, εφόσον εκτελωνιστούν μέχρι τις 18 Αυγούστου του 1997, που αντί να πληρώσουν το 400% των επιπλέον τελών, πληρώνουν το 75%. Είναι μία καλύτερη ρύθμιση, η οποία, όμως, δε νομίζω ότι θα πρέπει να συνεχιστεί και στο μέλλον.

Σχετικά με τα ποσοστά εισαγωγής στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ των παιδιών των εκπαιδευτικών, πράγματι δε θα εφαρμοστεί τίποτα το διαφορετικό γι' αυτό το έτος 1997-1998 και επιφυλάσσομαι στη δευτερολογία μου να αναλύσω τι θα ισχύσει από το επόμενο με τροπολογία που έχουμε ήδη προωθήσει στη Διάρκη Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Παναγιώτου έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υφυπουργέ, θα συμφωνήσω μαζί σας με τη διαπίστωση ότι υπάρχει οργανική σχέση ανάμεσα στις δυνατότητες που έχουν οι εκπαιδευτικοί να ζουν στην ξένη χώρα που είναι αποσπασμένοι και με τις υπηρεσίες που προσφέρουν στα

παιδιά των μεταναστών για τη μόρφωσή τους και την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Εξ άλλου το τελευταίο διάστημα σαν μέλος και του Προεδρείου της Διακομματικής Επιτροπής για τον απόδημο Ελληνισμό δείχνουμε ένα μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα ζητήματα αυτά.

Όσον αφορά, όμως, το επιμίσθιο, θεωρώ ότι πρέπει να σημειώσουμε πως είναι ένα ποσό που χορηγείται για την αντιμετώπιση των αναγκών διαβίωσής τους. Απ' ό,τι γνωρίζουμε, στις χώρες του εξωτερικού, κυρίως στις ανεπτυγμένες όπως η Γερμανία, όπου υπάρχουν πάρα πολλοί εκπαιδευτικοί αποσπασμένοι είναι τελείως διαφορετικές οι ανάγκες ζωής.

Συνεπώς δεν αποτελεί και δεν πρέπει να αποτελεί αντικείμενο φορολογίας επειδή δε διαβαθμίζεται ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας τον αριθμό παιδιών κ.λπ.

Δεν έχει σχέση με το μισθό. Είναι ένα συμπλήρωμα. Σε κάθε περίπτωση όμως θεωρούμε για να ανταποκριθούν σ' αυτόν το σκοπό πως απαιτείται ισόποση και ταυτόχρονη αντιστάθμισή του έτσι που να μην υπάρχει μείωση του εισοδήματός τους για να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες ζωής που υπάρχουν στις χώρες αυτές.

Σχετικά με το ωράριο, απ' ό,τι γνωρίζουμε πρέπει να ισχύει το ωράριο που ισχύει στην ίδια μας τη Χώρα για τους αποσπασμένους, σε διαφορετική περίπτωση οι επιπλέον ώρες εργασίας θα πρέπει να πληρώνονται ως υπερωριακή εργασία.

Για τα αυτοκίνητα, τα περισσότερα απ' ό,τι γνωρίζετε έχουν αγορασθεί εδώ και πολύ καιρό και δεν αρκεί το χρονικό διάστημα μέχρι τον Αύγουστο αυτού του χρόνου, να τα φέρουν στην Ελλάδα και να τα εκτελωνίσουν.

Θετική θεωρώ την απάντηση σχετικά με το ποσοστό των παιδιών γιατί αυτός ο νόμος αφορά τα παιδιά που βρίσκονται στο εξωτερικό και όχι τους γονείς τους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κύριος Υφυπουργός, έχει το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι δεν υποτιμώ καθόλου, αντίθετα μάλιστα υπογραμμίζω το ενδιαφέρον του συναδέλφου, για τα προβλήματα της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Και πράγματι εκπίω και το πνεύμα κατανόησης που έδειξε απέναντί σ' αυτά που προηγουμένως εγώ δήλωσα.

Θα ήθελα να διευκρινίσω το εξής, ότι έχουμε δύο κατηγορίες εκπαιδευτικών έξω και επομένως έχουμε δύο στάσεις και συμπεριφορές προς το ωράριο. Οι εκπαιδευτικοί που είναι ενταγμένοι στο εκπαιδευτικό σύστημα της Γερμανίας και διδάσκουν σε τάξεις γερμανικών σχολείων τα ελληνικά, την ιστορία, αυτοί θέλουν την εφαρμογή του ωραρίου της χώρας υποδοχής, διότι διαμορφώνει διαφορετικά τις αποδοχές τους. Οι άλλοι οι οποίοι διδάσκουν στα αυτόνομα σχολεία μητρικής γλώσσας, τα αυτόνομα δηλαδή ελληνικά σχολεία, θέλουν το ωράριο της Ελλάδας. Εδώ, ακριβώς, κάνουμε μία διαφοροποίηση ανάλογα με το αναλυτικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται, που σας είπα, χωρίς να διαφοροποιούμε και να διασπούμε το ενιαίο της ρύθμισης. Ισχύει και εκεί το ωράριο της χώρας υποδοχής, υπάρχει μία ελαστικότητα και ζητούμε και μία ανοχή από την πλευρά τους εάν παραστεί -και κάθε φορά που θα παρίσταται - ανάγκη να κάνουν επιπλέον ώρες ώστε καλύπτουν το υποχρεωτικό ωράριο της χώρας υποδοχής.

Ως μέλος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, γνωρίζετε ότι έχει αναδιαμορφωθεί η σχετική ρύθμιση ποσοστών συμμετοχής και αυτών βέβαια υπέρ των μεταναστών Ελλήνων και με μία εκλογίκευση του ποσοστού των Ελληνοπαίδων Ελλήνων δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό.

Εκείνο που θα ήθελα να πω, πράγματι, είναι ότι συμφωνώ με τη δική σας λογική, όπως τη διατυπώσατε, ότι δεν πρέπει να κάνουμε διαχωρισμό στο θέμα της φορολογικής υποχρέωσης. Πρέπει να πληρώσουν το 15% διότι αυτό το επίδομα είναι επίδομα υπηρεσίας και όχι αντιμετώπισης δαπανών εξωτερικού και ξέρετε ότι υπάρχει μεγάλος συνωστισμός στο ποιος θα πάει στο εξωτερικό. Αν ήταν προβληματική η

κατάσταση στο εξωτερικό, θα έπρεπε να τους στέλνουμε με εξαναγκασμό. Αλλά ξέρετε ότι οι περισσότεροι με πολλές πολιτικές πιέσεις επιδιώκουν να πάνε εκεί. Εγώ συμφωνώ ότι θα πρέπει να βρούμε ένα οικονομικό αντιστάθμισμα διότι οι εκπαιδευτικοί αυτοί πήραν το καλοκαίρι ένα 10% αύξηση σ' αυτό το επίδομα και πριν κλείσει το επόμενο διδακτικό έτος με τη φορολογική αυτή ρύθμιση απώλεσαν 15%. Είναι λογικό και ήδη το Υπουργείο Παιδείας το αντιμετωπίζει προς αυτήν την κατεύθυνση. Ναι αντιστάθμισμα, όχι όμως διαφοροποίηση στη φορολογική μεταχείριση. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Τέταρτη είναι η με αριθμό 1332/2-6-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με τα προβλήματα εξοπλισμού και κτιριακών εγκαταστάσεων που αντιμετωπίζει η Ανωτέρα Δημόσια Σχολή Εμπορικού Ναυτικού Κύμης.

Η ερώτηση έχει ως εξής:

"Η Ανωτέρα Δημόσια Σχολή Εμπορικού Ναυτικού Κύμης που κλείνει φέτος σαράντα χρόνια λειτουργίας αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα εξοπλισμού και κτιριακών εγκαταστάσεων.

Η ανάπτυξη στη δεκαετία του '70 αναλόγων κεντρικών σχολών οδήγησε στη συρρίκνωση των επαρχιακών, μεταξύ των οποίων και τη Σχολή Κύμης. Μάλιστα τη δεκαετία 1989-1991 είχε αποφασιστεί το κλείσιμό της, που ανετράπη χάρις στη σύντομη και καθολική αντίδραση όλης της Εύβοιας.

Επειδή η γεωγραφική θέση της Σχολής, η ναυτική της παράδοση αλλά και το κύρος της στους ναυπιακούς παράγοντες λόγω των ικανών στελεχών που έχει προσφέρει ως σήμερα, είναι ένας από τους παράγοντες που συνηγορούν στην ανάπτυξη της Σχολής.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα σκοπεύει να πάρει για να συνεχίσει η Σχολή να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στη ναυπιακή εκπαίδευση".

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της Δημόσιας Σχολής Εμπορικού Ναυτικού της Κύμης, συνδέεται άμεσα με το όλο θέμα της ναυτικής εκπαίδευσης. Όλα αυτά τα χρόνια οι ναυτικές σχολές που ιδρύθηκαν στην Ελλάδα πράγματι έχουν δώσει αξιόλογους Έλληνες αξιωματικούς είτε καπετάνιους είτε μηχανικούς. Βέβαια πάρα πολλές απ' αυτές λειτούργησαν με αρκετά προβλήματα.

Σήμερα η παγκόσμιος ναυτιλία και τα πλοία γενικότερα έχουν ανάγκη μιας διαφορετικής ποιότητας αξιωματικών βάσει διεθνών κανονισμών και αποφάσεων, προκειμένου να εξασφαλιζόταν πάντα η ασφάλεια του πλοίου και του ναυτικού. Σ' αυτήν την κατεύθυνση γίνονται σημαντικά βήματα σε όλες τις σχολές, με σύγχρονο εξοπλισμό, με καινούρια μαθήματα, προκειμένου κάθε φορά να προσαρμοζόμαστε στις τεχνολογικές εξελίξεις και όποιες άλλες απαιτήσεις χρειάζονται και προκειμένου να πετυχαίνουμε το στόχο της ασφαλούς ναυσιπλοΐας, της ασφάλειας του ναυτικού και της ασφάλειας του πλοίου.

Όλα αυτά τα χρόνια δημιουργήθηκε μια παράδοση ίδρυσης ναυτικών σχολών με συγκεκριμένο περιεχόμενο σπουδών και συγκεκριμένη υποδομή. Στόχος μας είναι να στηρίζουμε αυτές τις σχολές. Παράλληλα όμως, προκειμένου να προσαρμοστούμε σ' αυτά που ισχύουν σήμερα αλλά και στο αύριο το οποίο όλο και πιο αυστηρό και απαιτητικό γίνεται, έχουμε συγκροτήσει μια επιτροπή ναυτικής εκπαίδευσης, η οποία τελειώνει αυτές τις μέρες το έργο της σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ναυτική Ομοσπονδία, την Ένωση Εφοπλιστών, προκειμένου να προσδιορίσουμε τις απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιήσουμε και υλοποιήσουμε για το αξιόπιστο των ναυτικών που σημαίνει και το αξιόπιστο των ναυτικών σχολών.

Δεν έχω καμιά αντίρρηση σ' αυτά που λέτε για την προσφορά της Ναυτικής Σχολής Κύμης στην ελληνική ναυτιλία. Προς

αυτόν το σκοπό το Υπουργείο την τελευταία τριετία εμπλούτισε τη σχολή με σύγχρονα εποπτικά μέσα διδασκαλίας και εξοπλισμό ενδιάθεσης. Εξοπλίστηκε επίσης με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές με έναν απομνητή ραντάρ ARPA συνολικής αξίας εξήντα εκατομμυρίων δραχμών, εγκαταστάθηκε μηχανογραφικό σύστημα παρακολούθησης γραμματείας της σχολής και βρίσκεται στο στάδιο της παραλαβής η εγκατάσταση ενός προσομοιωτή GMDSS αξίας είκοσι πέντε εκατομμυρίων δραχμών.

Επίσης βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση της μελέτης για την κατασκευή, συντήρηση και ανακαίνιση των κτιριακών εγκαταστάσεων της σχολής προϋπολογισμού πενήντα πέντε εκατομμυρίων με πρόβλεψη απορρόφησης για το οικονομικό έτος 1997, είκοσι ένα εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες δραχμές.

Όπως καταλαβαίνετε έχουν γίνει σημαντικές παρεμβάσεις, υπάρχει το ενδιαφέρον της Πολιτείας για τη Σχολή της Κύμης και πιστεύουμε ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί με την ίδια προσφορά που είχε όλα αυτά τα χρόνια.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Πράγματι, κύριε Υπουργέ, έχει γίνει μια προσπάθεια για την αναβάθμιση της σχολής τα τελευταία χρόνια, η οποία πρέπει να συνεχιστεί γιατί θέλουμε και εμείς η σχολή αυτή να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για να βγάζει αυτά τα στελέχη που είναι απαραίτητα σήμερα για την παγκόσμια ναυτιλία. Και προς αυτήν την κατεύθυνση απαιτούνται βελτιώσεις όχι μόνο των κτιριακών εγκαταστάσεων, αλλά και προμήθεια σύγχρονου ηλεκτρονικού και γενικά εξοπλισμού που έχει σχέση με την εκπαίδευση στα ναυπιακά θέματα.

Κύριε Υπουργέ, σας έκανα την ερώτηση πραγματικά γιατί η σχολή Κύμης αποτελεί σημείο αναφοράς για την περιοχή και είναι συνδεδεμένη με τη ναυτική παράδοση της πόλης, τη ναυτική παράδοση της περιοχής και δεν έχω λόγους να μην ομολογήσω ότι και αυτά που άκουσα πραγματικά δείχνουν το ενδιαφέρον σας. Και ας υπάρχει γι' αυτήν την Κύμη ένα ενδιαφέρον και σε περιόδους εκτός ναυαγίων, γιατί είναι γνωστή η ιστορία με το ΔΥΣΤΟΣ. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Να μη ναυαγεί όμως η συζήτηση.

Ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας κ. Σουμάκης έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Δεν έχω να προσθέσω τίποτα περισσότερο. Απλούστατα έμπρακτα αποδεικνύουμε το ενδιαφέρον μας. Αναγνωρίζουμε τη μεγάλη προσφορά της Σχολής της Κύμης σε στελέχη στην ελληνική ναυτιλία. Εμείς θα συνεχίσουμε με το ίδιο ενδιαφέρον. Πρέπει να σας πω όμως, για να είμαι έτσι απόλυτα εντάξει και δεν έχει να κάνει μόνο με την Κύμη, ότι το όλο σύστημα της ναυτικής εκπαίδευσης πρέπει να επαναπροσδιοριστεί, να επαναποθετηθεί σε καινούριες βάσεις, έτσι ώστε πράγματι οι Έλληνες Αξιωματικοί του Ναυτικού να μπορούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του διεθνούς περιβάλλοντος. Αλλιώς θα βρεθούμε να παράγουμε ναυτικούς αξιωματικούς οι οποίοι δε θα έχουν τα κατάλληλα πιστοποιητικά ποιότητας, κύριοι συνάδελφοι τα οποία όλο και περισσότερο μέσα από ελέγχους που διενεργούνται από διεθνείς οργανισμούς, από τα ξένα κράτη, ξένα λιμεναρχεία κ.λπ.

Έτσι, λοιπόν, καταλαβαίνετε ότι πρέπει και εμείς έγκαιρα να προσαρμοστούμε σε αυτές τις καινούριες διεθνείς απαιτήσεις. Και πιστεύω ότι θα το πετύχουμε, γιατί και η ιστορία μας αυτό το έχει δείξει και το επιβάλλει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Επίκαιρες ερωτήσεις δευτέρου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 1318/29.5.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Στέλιου Παπαθεμελή, προς τον Υφυπουργό Πολιτισμού (αρμόδιο για θέματα αθλητισμού) σχετικά με τον υποβιβασμό της ποδοσφαιρικής ομάδας του ΑΡΗ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ στην Β' Εθνική κατηγορία, την πιθανότητα αύξησης των ομάδων της Α' Εθνικής κατηγορίας.

Σε περίληψη η ερώτηση έχει ως εξής:

"Η επώδυνη περιπέτεια του ΑΡΗ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ αφήνει, εάν υπάρχει καλή θέληση, περιθώρια λύσης. Είναι στην ευχέρεια της αθλητικής ηγεσίας να δώσει τη λύση: Αναπροσδιορισμός των ομάδων Α'Εθνικής από δεκαοκτώ σε είκοσι και αμέσως αγώνες παραρτίων τριών πρώτων εκτός δεκαοκτώ ομάδων ΑΡΗ, ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ και ΕΔΕΣΣΑΣ.

Η προτεινόμενη λύση έχει προηγούμενα και οι Θεσσαλονικείς προσδοκούν και αξιώνουν να δοθεί στην περίπτωση του ΑΡΗ.

Πώς θα ενεργήσει το Υπουργείο;".

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού για θέματα αθλητισμού κ. Α. Φούρας, έχει το λόγο.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπ. Πολιτισμού):** Κύριε Πρόεδρε με το νόμο 2433/96, ένα νόμο που εναρμόνισε τις διατάξεις του καταστατικού της ΕΠΟ με τα διεθνώς κρατούντα στο ποδόσφαιρο και η τελευταία αρμοδιότητα παρέμβασης του Υφυπουργού Αθλητισμού στα εσωτερικά του ποδοσφαίρου έπαιξε να ισχύει.

Με τον ίδιο νόμο καταργήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 74 του νόμου 1958, που έδιδε το δικαίωμα αναδιάρθρωσης των πρωταθλημάτων Α', Β' και Γ' Εθνικής Κατηγορίας από τον Υφυπουργό Αθλητισμού. Και αυτή η αρμοδιότητα περιήλθε στην ΕΠΟ.

Σύμφωνα με τον ΚΑΠ, η διοργανώτρια αρχή των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου είναι η ΕΠΟ και στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο η ΕΠΑΕ.

Κατά τον Κανονισμό, αν υπάρξει περίπτωση αύξησης των ομάδων της Α' ή της Β' Εθνικής Κατηγορίας, η αύξηση δε θα προκύψει από παραμονή ομάδων που υποβιβάζονται, αλλά από τις ομάδες που έχουν πρωταγωνιστήσει στην Β' Κατηγορία. Δηλαδή, αν θα υπάρξει η οποιαδήποτε απόφαση της ΕΠΟ να αυξηθεί τις ομάδες, τότε, με βάση τον ισχύοντα κανονισμό, δε θα αυξηθεί υπέρ του ΑΡΗ ο αριθμός, αλλά θα αυξηθεί υπέρ του Παναιτωλικού, του Παναργειακού, γιατί έτσι λέει ο Κανονισμός Αγώνων Ποδοσφαίρου.

Η υπόθεση του ΑΡΗ είναι μία πολύ συμπαθής υπόθεση. Είναι ένα ιστορικό σωματείο το οποίο έχει μία μεγάλη προσφορά στον ελληνικό αθλητισμό. Φέτος βρέθηκε στην Β'Εθνική Κατηγορία. Και άλλες ομάδες έχουν βρεθεί στην ίδια κατάσταση στο παρελθόν.

Πέρυσι ήταν ο ιστορικός Πανιώνιος, αλλά ήδη μέσα από την αγωνιστική του πορεία πρωταγωνίστησε στη Β' Εθνική και ξαναβρέθηκε στα σαλόνια. Το ίδιο συνέβη και με το μπάσκετ πέρυσι, με το Ηράκλειο...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Με τον Εθνικό.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπ. Πολιτισμού):** Υπήρξε ένα αντίστοιχο αίτημα. Πολλές φορές τυχαίνει οι ομάδες να βρίσκονται είτε σε κακή αγωνιστική κατάσταση είτε υπό κακή διοίκηση και να πληρώνουν τα επίχειρα κακών διοικητικών αποφάσεων ή εν πάση περιπτώσει μιας μη σωστής αντιμετώπισης του αγωνιστικού μέρους.

Ως Υφυπουργός Αθλητισμού δεν έχω, λοιπόν, καμία αρμοδιότητα να παρέμβω στα εσωτερικά του ποδοσφαίρου. Έχει νομοθετηθεί ακριβώς το αντίθετο. Οι αρμόδιες αρχές, δηλαδή η ΕΠΟ και η ΕΠΑΕ ήδη αποφάσισαν ότι το πρωτάθλημα όπως προκηρύχτηκε έτσι τέλειωσε και το επόμενο πρωτάθλημα θα γίνει με τις ίδιες αποφάσεις.

Με αυτά, λοιπόν, τα δεδομένα, εγώ δεν μπορώ να κάνω τίποτα. Και ως εκ τούτου κακώς εισάγεται το θέμα στη Βουλή, γιατί δεν υπάρχει αρμοδιότητα, δεδομένου ότι η Παγκόσμια Ομοσπονδία απειλεί τα νομοθετικά Σώματα των χωρών, ότι αν Παρέμβουν στο αγωνιστικό μέρος των πρωταθλημάτων, τότε θα υπάρξει τιμωρία σε βάρος της χώρας η οποία παρεμβαίνει νομοθετικά για να ρυθμίσει αγωνιστικά θέματα στο εσωτερικό του ποδοσφαίρου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο για δύο λεπτά, να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτηση.

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ:** Η ανάλυση την οποία έκανε ο Υπουργός Αθλητισμού είναι βεβαίως πειστική αλλά ως ένα βαθμό. Πάντα επικρατεί η αίσθηση και η πεποίθηση, κύριε Υπουργέ, ότι το πολιτικό σας κύρος, και εν

πάση περιπτώσει, οι ικανότητές σας στην ΕΠΟ και τα άλλα όργανα, θα μπορούσαν να δώσουν μία λύση σ' αυτό το πρόβλημα του "ΑΡΗ". Ξέρω ότι έχετε καλή θέληση. Αν πέραν της καλής θελήσεως, είχατε και μία δράση σχετικώς με το θέμα αυτό, πιθανότατα δε θα φθάναμε στο σημείο που φθάσαμε.

Εμείς ως Θεσσαλονικείς εξακολουθούμε να θεωρούμε ανοιχτό αυτό το θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, όμως, κάτι ακόμα να προσθέσω το οποίο δεν έχει σχέση με τον κ. Φούρα.

Σε κάποια στιγμή που απουσίαζα χθες το βράδυ από την Αίθουσα ο Υπουργός Δημοσίας Τάξεως κ. Ρωμαιοίς...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Θα ήθελα, όμως, να πω...

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ:** Αφήστε πρώτα να το ακούσετε και μετά πείτε μου ό,τι θέλετε.

Όπως διαβάζω στο σημερινό Τύπο και είχα επίσης την ευκαιρία να διαπιστώσω από τα Πρακτικά του Σώματος, χρησιμοποίησε υπαινιγμούς. Υπαινιγμούς οι οποίοι αναφέρονται σε σοβαρότητες και υπευθυνότητες ανθρώπων και ταυτόχρονα έναν υπαινιγμό, ότι μπορεί ενδεχομένως ο ομιλών, φεύγοντας από το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως, να έχει συναποκομίσει μαζί του έγγραφα και στοιχεία.

Θεωρώ τους υπαινιγμούς αυτούς βαρύτατους, προσβλητικούς και απαράδεκτους. Και επειδή εκτιμώ ότι ο κ. Ρωμαιοίς είναι υπεύθυνος πολιτικός...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Παπαθεμελή, είσθε εκτός θέματος.

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ:** ...αξιώνω και αναμένω την άμεση ανάκληση αυτών των υπαινιγμών.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Εσείς που είστε λάτρης των γνωμικών, μου θυμίζετε το γνωμικό "βρήκαμε παπά, θα θάψουμε πέντε-δέκα!"

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Πάντως υπάρχει ένα θέμα σοβαρό, κύριε Πρόεδρε. Δεν μπορεί να περάσει έτσι, όταν πρόκειται για τέτοιο σοβαρό ζήτημα.

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ:** Φαντάζομαι ότι το Προεδρείο θα μεταβιβάσει στον κ. Ρωμαιοίς...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ορίστε, κύριε Φούρα, έχετε δύο λεπτά να δευτερολογήσετε.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ (Υφυπ. Πολιτισμού):** Το θέμα έχει ολοκληρωθεί, κύριε Πρόεδρε, από πλευράς Υφυπουργείου Αθλητισμού, δεν έχω να προσθέσω τίποτα άλλο. Όσον αφορά τα όσα ο κ. Παπαθεμελής ανέφερε για τη χθεσινή βραδιά, νομίζω ότι ο κ. Ρωμαιοίς θα του δώσει την κατάλληλη απάντηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ζητώ την ομόφωνη απόφαση του Σώματος να προηγηθεί η πρώτη ερώτηση πρώτου κύκλου, επειδή και ο κύριος Υφυπουργός και ο κύριος Βουλευτής ζήτησαν να αναβληθεί για ολίγο μέχρι που να μπορέσουν να βρεθούν στην Αίθουσα.

Δέχεται η Βουλή;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Λογικό είναι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Η Βουλή απεδέχθη.

Εισερχόμετε, λοιπόν, στη συζήτηση της πρώτης επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου με αριθμό 1313/28-5-97 του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Λεωνίδα Τζανή προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με δημοσιεύματα του τοπικού Τύπου Βόλου για πιθανή μεταφορά σε άλλη πόλη, του στρατοπέδου "Γεωργούλα".

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Σύμφωνα με δημοσιεύματα του τοπικού Τύπου του Βόλου, είναι πιθανή η μεταφορά του Στρατοπέδου "Γεωργούλα" από τη Νέα Ιωνία Μαγνησίας, όπου τώρα εδρεύει, σε άλλη πόλη.

Πρέπει να τονισθεί -και να διευκρινισθεί- ότι οι κατά καιρούς πρωτοβουλίες για την απομάκρυνση του Στρατοπέδου "Γεωργούλα" ουδέποτε περιείχαν αίτημα μετακίνησής τους από το Νομό Μαγνησίας.

Εκτός αυτού, όμως, η παρουσία των στρατιωτικών δυνάμεων

είναι δεμένη με την ιστορία και την ψυχολογία της πόλης, ιδιαίτερα δε, η παρουσία των δυνάμεων Πεζοναυτών αποτελεί κόσμημα για την περιοχή.

Είναι επίσης γνωστό, ότι η παρουσία και η κίνηση του Στρατοπέδου, αποτελεί μία πηγή εισοδήματος για την πληττόμενη περιοχή του Βόλου και της Μαγνησίας.

Προκαλεί επομένως, έντονη ανησυχία ο συνδυασμός του αιτήματος μετακίνησης του Στρατοπέδου με το ενδεχόμενο μεταφοράς του εκτός των ορίων του Νομού Μαγνησίας.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Άμυνας:

Αληθεύουν τα σχετικά δημοσιεύματα περί μεταφοράς του Στρατοπέδου "Γεωργούλα" από τη Νέα Ιωνία εκτός ορίων του Νομού Μαγνησίας;"

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας έχει τρία λεπτά να πρωτολογήσει.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο ερωτών κύριος συνάδελφος θέτει ένα θέμα που ανήκει στο χώρο των σχέσεων των Ενόπλων Δυνάμεων με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες γενικότερα.

Όπως και στο παρελθόν, έχω πει από αυτό το Βήμα, αποτελεί παγιωμένη πεποίθηση της ηγεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ότι ο ρόλος των Ενόπλων μας Δυνάμεων, δεν περιορίζεται μόνο στα πλαίσια της διαφύλαξης της ακεραιότητας και της ανεξαρτησίας της Χώρας, αλλά, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της ειρήνης, συμβάλλει και στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, τόσο από πολιτιστική άποψη όσο και από την άποψη τόνωσης των οικονομιών αυτών.

Το πρόβλημα αυτό υφίσταται βέβαια και στην τοπική κοινωνία της Μαγνησίας.

Από το άλλο μέρος, πρέπει να σημειωθεί ότι η ραγδαία ανάπτυξη των πόλεων, που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, έχει σαν συνέπεια να εγκλωβιστεί μέσα στον αστικό ιστό ένας σημαντικός αριθμός στρατοπέδων.

Έτσι δημιουργήθηκαν προβλήματα στην ανάπτυξη και την εύρυθμη λειτουργία των στρατιωτικών μονάδων, οι οποίες εμποδίζουν πράγματι τη φυσιολογική ανάπτυξη των πόλεων.

Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό, το 1985 συστάθηκε η ομάδα εργασίας από τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., η οποία κατέληξε στη σύνταξη προγράμματος αποδέσμευσης στρατοπέδων από τις πόλεις, στα πλαίσια της Επιχείρησης Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης.

Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε την εξασφάλιση χρηματοδότησης από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μερίμνη των ενδιαφερομένων φορέων. Για την εξασφάλιση των απαιτούμενων χώρων μεταφοράς ή επέκτασης των στρατοπέδων, υπεύθυνο ήταν το Υπουργείο Γεωργίας.

Ειδικότερα, όσον αφορά το Στρατόπεδο "Γεωργούλα", στο οποίο στρατωνίζονται σήμερα δύο μονάδες, η 32α Ταξιαρχία Πεζοναυτών και η 6η Ταξιαρχία Υποστηρίξεως, πρέπει να σας πληροφορήσω ότι είναι συνολικής έκτασης διακοσίων εβδομήντα πέντε στρεμμάτων, η οποία στα πλαίσια του παραπάνω προγράμματος, προβλέπεται μελλοντικά να αποδεσμευθεί, εφόσον, βέβαια, εξασφαλισθεί η κατάλληλη έκταση για τη μεταφορά του στρατοπέδου.

Επίσης, θα πρέπει να εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση από τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Σημειώνω, μάλιστα, ότι ο Δήμος Νέας Ιωνίας έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την αποδέσμευση του Στρατοπέδου "Γεωργούλα", προκειμένου να υλοποιηθεί το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της περιοχής, το οποίο προορίζει το χώρο για την ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Το 1995, και μετά από σχετικό αίτημα του δήμου, εξετάσθηκε η δυνατότητα αποδέσμευσης τριάντα πέντε στρεμμάτων, η οποία δεν υλοποιήθηκε για λόγους καθαρά επιχειρησιακούς.

Τελειώνοντας, αυτό που θέλω να τονίσω, είναι ότι το θέμα είναι υπό εξέλιξη και εξετάζονται όλες οι δυνατές λύσεις.

Πρέπει να σας πληροφορήσω, κύριοι συνάδελφοι, πως ουδεμία ειλημμένη απόφαση υπάρχει για τη μεταφορά της Ταξιαρχίας εκτός Μαγνησίας. Από την άλλη πλευρά, όμως, δεν

μπορώ να αποκρύψω το γεγονός, ότι για την ανάπτυξη και τη μεταφορά, πολλές φορές, ορισμένων μονάδων, λαμβάνονται υπόψη και άλλα θέματα, όπως είναι τα επιχειρησιακά κριτήρια και θέματα γενικότερων στρατηγικών σχεδίων, όπου μέσα σ' αυτά, μπορούν οι αποφάσεις να αλλάξουν.

Τέλος, θέλω να σας βεβαιώσω ότι η πολιτική του Υπουργείου είναι, από τη μια μεριά να διατηρεί σε υψηλά επίπεδα την επιχειρησιακή ετοιμότητα των μονάδων μας και από την άλλη να συνδράμει στις τοπικές κοινωνίες, τόσο στην οικιστική τους ανάπτυξη και στην προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας ζωής, όσο και στην τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Ο κ. Τζανής έχει το λόγο για δύο λεπτά για να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτηση.

**ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, αυτό που συγκρατώ από την απάντηση του κυρίου Υπουργού -και αυτό αποτελεί, αν θέλετε, την απάντηση στον πυρήνα της ερώτησής μου- είναι ότι δεν υπάρχει θέμα αυτήν την περίοδο -για το μέλλον κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει τι θα συμβεί- μετακίνησης του στρατοπέδου "Γεωργούλα" εκτός των ορίων του Νομού Μαγνησίας.

Και το τονίζω, γιατί πρέπει να διευκρινίσω ότι η μετακίνηση του στρατοπέδου από το σημείο στο οποίο σήμερα βρίσκεται, είναι απαίτηση, όχι μόνο του Δήμου Νέας Ιωνίας, αλλά και άλλων φορέων της περιοχής.

Πραγματικά πρόκειται για μια έκταση ενός στρατοπέδου, που όταν κατασκευάστηκε, μόλις είχε συσταθεί ο Δήμος Ιωνίας και ήταν στα όρια της πόλης. Σήμερα είναι στην καρδιά της πόλης του Δήμου της Νέας Ιωνίας.

Συνεπώς εκείνο που θα ήθελα και θα παρακαλούσα το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας να αντιμετωπίσει, είναι σε οποιαδήποτε μελλοντική μετακίνηση του στρατοπέδου, η μετακίνηση του στρατοπέδου να μη σημάνει και μεταφορά του στρατοπέδου εκτός των ορίων του Νομού Μαγνησίας, για τους λόγους τους πολύ συγκεκριμένους, που εκθέτω μέσα στην ερώτησή μου και οι οποίοι είναι και ψυχολογικοί και ηθικοί και οικονομικοί.

Σ' αυτό το μέρος της απάντησης του κυρίου Υπουργού περιορίζομαι και εκφράζω την ικανοποίησή μου, γιατί έτσι διαψεύδονται και δημοσιεύματα, τα οποία προκάλεσαν προς στιγμήν ανησυχία στην κοινή γνώμη της Μαγνησίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κ. Τζανή.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο για δύο λεπτά για να δευτερολογήσει.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Σωστά εθέσατε το θέμα, κύριε συνάδελφε.

Επίσης, πρέπει να προσθέσω στους λόγους που ανέπτυξα προ ολίγου, όσον αφορά τη σχέση των Ενόπλων Δυνάμεων με τις τοπικές κοινωνίες, ότι συνήθως αναπτύσσεται ένας συναισθηματικός δεσμός των πόλεων ή των χωριών, που γειτνιάζουν με μονάδες στρατιωτικές και έτσι κανένας δε θα ήθελα να τις δει να απομακρύνονται από αυτόν το χώρο.

Βέβαια εδώ υπάρχει μία αντίφαση. Θέλουμε μεν τις στρατιωτικές μονάδες, αλλά θέλουμε και για χρήση των τοπικών κοινωνιών ή της Αυτοδιοίκησης, το χώρο που είναι οι μονάδες. Εδώ υπάρχει ένα πολύ δύσκολο πρόβλημα. Προσπαθούμε να το επιλύσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Και επαναλαμβάνω ότι αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχουν σχέδια άμεσης μετακίνησης του στρατοπέδου. Αν υπάρξουν, να είσθε βέβαιοι ότι θα ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες. Και σίγουρα θα το μάθετε κι εσείς νωρίτερα.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριοι Βουλευτές, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δωτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", είκοσι ένας μαθητές και τρεις συνοδοί δάσκαλοι από το Δεύτερο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επανερχόμεθα στις Επίκαιρες Ερωτήσεις Δευτέρου Κύκλου.

Τρίτη είναι η με αριθμό 1340/2-6-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ευστρατίου Κόρακα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ανάπτυξη της σπογγαλίας στο νησί της Καλύμνου κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κόρακα σε περίληψη έχει ως ακολούθως:

"Στην Κάλυμνο η σπογγαλία είναι ένας δυναμικός κλάδος με παράδοση. Αποτελεί τη βασική και κύρια απασχόληση, από την οποία ζουν οι κάτοικοί της. Όμως, τα τελευταία χρόνια ακολουθεί φθίνουσα πορεία, όπως και η αλιεία γενικά, γιατί έχει εγκαταλειφθεί και ποτέ δε βοηθήθηκε από την Κυβέρνηση, αν και αυτό είναι δυνατόν.

Έτσι η σχολή των δυτών στην Κάλυμνο, αντί για βελτίωση και αναβάθμισή της, υποβαθμίζεται. Δυνατότητες βελτίωσης και διεύρυνσης της εργασίας των σφουγγαράδων, όπως νέες άδειες σπογγαλίας σε νέα σκάφη, προγράμματα έρευνας για τα σφουγγάρια και τις ασθένειές τους, δυνατότητα να αλιεύουν σφουγγάρια και κοράλλια στην περιοχή του Αγίου Όρους, ανάπτυξη διμερών δημοκρατικών συμφωνιών με τρίτες χώρες (Αίγυπτος-Τунησία-Συρία-Λιβύη) για σπογγαλία στα νερά τους και άλλα, είναι μερικές από τις προτάσεις που κάνουν οι σφουγγαράδες και οι οποίοι ποτέ δε βρήκαν "αποδέκτη" στην Κυβέρνηση και την πολιτική της.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Πρώτον, γιατί δεν παίρνει μέτρα ανάπτυξης της σπογγαλίας στο νησί της Καλύμνου, που αποτελεί και την κύρια πηγή εισοδήματος για τους κατοίκους της.

Δεύτερον, γιατί δεν ικανοποιεί τα χρόνια αιτήματα των σφουγγαράδων, μερικά από τα οποία αναφέρονται παραπάνω;".

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Γερανιδής έχει το λόγο για δύο λεπτά για να πρωτολογήσει.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας):** Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, πράγματι η σπογγαλία είναι κάτι μοναδικό και ξεχωριστό και για μας και για την Ευρώπη, θα έλεγα και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Την τελευταία δεκαετία εξαιτίας της νόσου των σφουγγαριών, άγνωστης αιτίας και προέλευσης, σε μεσογειακό επίπεδο, η σπογγαλία δέχθηκε ένα ισχυρό σοκ, μια ισχυρή κρίση. Ένα τμήμα του στόλου επαναπροσδιόρισε δραστηριότητες και μετατοπίστηκε προς την παράκτια αλιεία. Ένα τμήμα εξακολούθησε και σήμερα να παλεύει σ' αυτήν την κατεύθυνση.

Δεν είναι αληθές ότι η Πολιτεία απέναντι στα συνολικά προβλήματα της σπογγαλίας έμεινε απαθής. Από τη στιγμή που άρχισε το σφουγγάρι να επανακάμπτει, πάλι για αιτίες μη γνωστές, το Υπουργείο Γεωργίας κινήθηκε πολύ δραστήρια στα πλαίσια των σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ιταλία και στη Γαλλία για τη διεκδίκηση αδειών σπογγαλίας.

Η Γαλλία είναι αρνητική. Στην Ιταλία η ιστορία προχωράει πολύ καλύτερα. Ήδη οι σπογγαλίες αλιεύουν στην περιοχή της Σικελίας και περιμένουμε αυτές οι άδειες να αυξηθούν μέχρι τον αριθμό δέκα.

Είναι επίσης γνωστό, ότι επιχειρήθηκε και επανέρχεται από εμάς το θέμα στα πλαίσια των διακρατικών σχέσεων με τις μεσογειακές βορειοαφρικανικές χώρες, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα και εκεί. Μόνο που η νομοθεσία τους, αγαπητέ συνάδελφε, επιτρέπει να γίνεται αυτό μόνο σε μορφή μικτών επιχειρήσεων, κάτι που οι δικοί μας οι σπογγαλίες δεν το θέλουν.

Στα πλαίσια, όμως, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διακρατικών σχέσεων, επίσημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις βορειοαφρικανικές χώρες, επιχειρείται μια τέτοια προσπάθεια και συνεχίζεται αυτή η προσπάθεια.

"Ήθελα να σας κάνω γνωστό, ότι η σχολή των δυτών είναι κάτι το εξαιρετικό. Συγκεντρώνει όλο το ενδιαφέρον μας. Είναι γνωστό ότι έχουν γίνει επενδύσεις. Ήδη ανευρέθη κτίριο όπου στεγάσθηκε η σχολή και εκσυγχρονίστηκε. Επίσης

εξοπλίσθηκε η σχολή με όλα τα εφόδια κατάρτισης που χρειάζεται, ώστε να λειτουργήσει άρτια.

Πιστεύω ότι στα πλαίσια της καινούργιας πολιτικής που έχει εξαγγελθεί και είναι κατατεθειμένη και στα νομοσχέδια για την εκπαίδευση στον τομέα της γεωργίας, η προσπάθεια της σχολής των δυτών θα πάρει πιο συγκροτημένα χαρακτηριστικά.

Επίσης, γίνεται μια προσπάθεια μεταξύ Υπουργείου Γεωργίας και ΥΕΝ για να ανιχνευτεί και να δοθεί μια διέξοδος στις θάλασσες του Αγίου Όρους, που έχουν ένα ειδικό καθεστώς.

Σας γνωρίζω ότι το Υπουργείο Γεωργίας έχει τοποθετηθεί θετικά, ώστε να επιτραπεί η σπογγαλία στις βόρειες Σποράδες, μιας και εκεί είναι το θαλάσσιο πάρκο που προστατεύει τη φώκια και η σπογγαλία δεν είναι αντίθετη με το χαρακτήρα της προστασίας του πάρκου των βορείων Σποράδων.

Τα υπόλοιπα θα τα πω στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο για δύο λεπτά να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτησή του.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, σημειώνουμε την έκφραση από την πλευρά του κυρίου Υφυπουργού, του ενδιαφέροντος του Υπουργείου για την σπογγαλία. Ωστόσο, όμως, πρέπει να πούμε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που ακούγονται εδώ τέτοιου είδους απόψεις, χωρίς πάντα ή ποτέ μέχρι σήμερα να συνοδεύονται και με τις ανάλογες πρακτικές δραστηριότητες.

Μιλάμε σήμερα για τη σπογγαλία, για το θρυλικό σφουγγαρά, για μια απασχόληση που εξασφαλίζει το κύριο εισόδημα της Καλύμνου, ένα επάγγελμα δύσκολο, επικίνδυνο, παρά τα σύγχρονα μέσα που σήμερα διαθέτουν.

Θα ξεκινήσω με τα προβλήματα ένα-ένα, όπως ειπώθηκαν. Για τη σχολή κατ' αρχήν, το ζήτημα είναι να αναβαθμιστεί η σχολή και να δίνει διπλώματα για δύτες, όχι μόνο σφουγγαράδες, αλλά γενικότερα για δύτες που θα μπορούν να αξιοποιούνται και να απασχολούνται και σε άλλες δραστηριότητες.

Να διευρυνθεί το επάγγελμα των σφουγγαράδων, οι εργασίες που έχουν, με νέες άδειες σπογγαλίας, με νέα σκάφη, με νέους κ.λπ.

Να ενταχθούν στους αναπτυξιακούς νόμους και να χορηγηθούν άδειες σπογγαλίας σε νέα σκάφη εφοδιασμένα με σύγχρονα μέσα και όχι με δίχτυα και παραγάδια και επίσης, να χορηγηθεί άδεια για ψαροντούφεκο κ.λπ.

Να αναπτυχθούν τα προγράμματα έρευνας για τα σφουγγάρια και τις ασθένειες των σφουγγαριών.

Να δοθούν δυνατότητες στους σφουγγαράδες να ψαρεύουν και αστακούς και όστρακα, χωρίς δίχτυα.

Να δοθεί δυνατότητα αλιείας σφουγγαριών και κοραλλιών στην περιοχή του Αγίου Όρους. Νομίζουμε ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να ξεπεραστεί και να τελειώσει, γιατί είναι πλούσια αυτή η περιοχή.

Να υπάρξει σύναψη διμερών διακρατικών συμφωνιών με τρίτες χώρες. Αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός σ' αυτό.

Επίσης, να μην υφίστανται το επάγγελμα τους περιορισμούς της αλιείας ψαριών. Γιατί εδώ, όπως ξέρετε και το είπατε για τη φώκια επίσης, λέμε, με δίχτυα, ώστε να μπορούν να ψαρεύουν τα πάντα. Γίνεται επιλεκτικά, διαλέγουν αυτά που είναι ώριμα, τα σφουγγάρια που είναι έτοιμα για αλιεία.

Επίσης, μέτρα για τα συρόμενα εργαλεία, που καταστρέφουν και ιχθυοαποθέματα, αλλά και τα σφουγγάρια.

Να κλειστούν θαλάσσιες περιοχές για την αναπαραγωγή των ψαριών.

Να υπάρξει τροποποίηση του προεδρικού διατάγματος για χορήγηση άδειας για συλλογή κοραλλιών.

Και -δεν είναι της κρατικής αρμοδιότητας, αλλά να το πούμε και αυτό- να αξιοποιηθούν οι σφουγγαράδες και από το Υπουργείο Πολιτισμού για την εντόπιση περιοχών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος κ.λπ.

Πιστεύουμε, δηλαδή, κύριε Πρόεδρε, και γι' αυτό καταθέσαμε την ερώτηση, ότι θα πρέπει άμεσα ορισμένα μέτρα να προωθηθούν. Δεν μπορούμε για πολλά χρόνια να λέμε ότι το

κοιτάζουμε, το μελετάμε, προσπαθούμε να το προωθήσουμε κ.λπ. Ορισμένα πρέπει να τα δούμε, ώστε να διατηρηθεί το επάγγελμα αυτό και να εξασφαλισθεί ένα εισόδημα τέτοιο, που θα επιτρέπει τη διατήρηση του επαγγέλματος. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο για δύο λεπτά να δευτερολογήσει.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας):** Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συναδελφοί, έρχομαι από μία πρόσφατη επίσκεψη που έκανα στην Κάλυμνο, όπου μαζί με την Επιτροπή Αλιείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εξετάσαμε πράγματι τα μεγάλα θέματα της σπογγαλιείας, όπως είπα, αυτής της μοναδικής σε παγκόσμιο επίπεδο απασχόλησης των Καλυμνίων, που έχει και ένα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Η πρώτη διάσταση είναι ότι παράγεται μέσα απ' αυτήν τη δραστηριότητα ένα βιολογικό προϊόν. Και εκεί συζητήσαμε ότι πρέπει αυτό από εδώ και πέρα με ειδικό σήμα να το προωθούμε στην αγορά. Άρα, να πάρει και μία υπεραξία μέσα από τη διάσταση αυτή του βιολογικού προϊόντος.

Επίσης, το σύνολο των θεμάτων που έχει θέσει ο αγαπητός συνάδελφος, δεν είναι απλά ένα ζήτημα κάποιας δέσμευσης τώρα. Η δέσμευση υπάρχει. Τα θέματα αυτά όλα προχωρούν. Το ξέρουν πολύ καλά οι ψαράδες.

Υπάρχει καθεστώς νέων αδειών, αλλά είναι πρωθύστερο σχήμα. Πρέπει πρώτα να βρεθούν τα σπογγαλιευτικά πεδία και βάσει της δυναμικότητας και της δυνατότητας αυτών, να προχωρήσουμε και σε έκδοση άλλων αδειών.

Το κοράλλι είναι κάτι πιο ειδικό. Ο τρόπος που αναπτύσσεται - ο μεγάλος χρόνος- χρειάζεται από την άποψη της προστασίας, μία πιο εξειδικευμένη προσέγγιση. Χρειάζεται να είμαστε σφικτοί σ' αυτόν τον τομέα. Το αναγνωρίζουν και οι ίδιοι. Έτσι οι άδειες είναι μικρές στον αριθμό και πολύ καλά κάνουμε και έτσι το προσεγγίζουμε.

Όσον αφορά τα ελληνικά πεδία, πιστεύω ότι θα βρεθεί λύση. Ήδη το Υπουργείο Γεωργίας έχει αποφασίσει, γιατί είναι συνυπεύθυνο και γι' αυτό, για το θαλάσσιο πάρκο των βόρειων Σποράδων. Περιμένουμε την απόφαση από μεριάς Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

Νομίζω ότι είναι πολύ σωστό το αίτημά σας να σπάσει επιτέλους εκεί η αντίληψη περί προστασίας του Αγίου Όρους. Διότι εκεί η θρησκευτική λειτουργία δεν έχει να κάνει τίποτα με τη σπογγαλιεία. Νομίζω ότι με το σπάσιμο αυτό της αντίληψης θα ανοίξει και ένα άλλο πεδίο σε μία δραστηριότητα, που θέλω να σημειώσω, ότι δεν έχει να κάνει τίποτα με την καταστροφή του περιβάλλοντος. Γιατί το σφουγγάρι βιολογικά εάν φθάσει στο σημείο της θνησιμότητας, είναι επικίνδυνο περιβαντολογικά για ό,τι έχει δίπλα του.

Άρα, όταν ωριμάσει πρέπει οπωσδήποτε να αποκοπεί για να μην προλάβει να φθάσει στο στάδιο του βιολογικού θανάτου, γιατί τότε θα είναι επικίνδυνο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τέταρτη είναι η με αριθμό 1333/2-6-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Πέτρου Κουνάλακη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για συμπλήρωση του νόμου για τις προεκλογικές δαπάνες των υποψηφίων Βουλευτών κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως ακολούθως:

"Ο έλεγχος που πραγματοποιήσε η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής στις προεκλογικές δαπάνες των υποψηφίων Βουλευτών και Κομμάτων, ανέδειξε τις μεγάλες ανεπάρκειες και τα κενά της νομοθεσίας.

Η αντίδραση ήταν καθολική και δικαιολογημένη.

Όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ο Πρόεδρος της Βουλής, αλλά και μέλη της Επιτροπής, ζητούν τη ριζική αναθεώρηση του νόμου που ψήφισε η Βουλή το 1996 σε αντίθεση, σε κρίσιμα σημεία, με τα συμπεράσματα και τις καταλήξεις στις οποίες είχε οδηγηθεί κατά πλειοψηφία η Διακομματική Επιτροπή.

Ας σημειωθεί ότι η Επιτροπή αυτή λειτούργησε στο Υπουργείο Εσωτερικών για μακρό χρονικό διάστημα επί υπουργίας των

κυρίων Τσοχατζόπουλου και Σκανδαλίδη.

Είναι σαφές ότι για να εξασφαλισθεί η πλήρης διαφάνεια και ο αυστηρός έλεγχος των δαπανών των υποψηφίων Βουλευτών και Κομμάτων και για να προστατευθεί το κύρος και η αξιοπρέπεια του πολιτικού κόσμου, απαιτείται ριζική αναμόρφωση της νομοθεσίας.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός αν προτίθεται η Κυβέρνηση να αναλάβει σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε στις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές, τις προτάσεις της Επιτροπής που πραγματοποίησε τον έλεγχο, αλλά και τις προτάσεις της Διακομματικής Επιτροπής, που λειτούργησε στα πλαίσια του Υπουργείου Εσωτερικών".

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο για τρία λεπτά για να πρωτολογήσει.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως γνωρίζουμε όλοι, με το ν. 2429/96 που δημοσιεύθηκε στις 10 Ιουλίου 1996, καθορίστηκαν οι διαδικασίες για τον έλεγχο των οικονομικών των Κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών.

Σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα προκηρύχθηκαν εκλογές το Σεπτέμβριο του 1996 και αμέσως μετά τις εκλογές και αφού εκδόθηκαν οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις που προέβλεπε ο νόμος, άρχισε η διαδικασία ελέγχου των οικονομικών των Κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών.

Η Κυβέρνηση θα μελετήσει το πόρισμα της Επιτροπής Ελέγχου και θα παρουσιάσει τη δική της πρόταση. Είναι βεβαίως σαφές και από ότι προκύπτει από την πρώτη εφαρμογή του νόμου, να παρατηρούνται κενά τα οποία επισημαίνονται -και αυτό συμβαίνει με όλα τα νομοθετήματα που ψηφίζει η Βουλή- όταν έχουμε την πρώτη περίοδο εφαρμογής του νόμου. Και εδώ διαπιστώθηκαν ότι υπάρχουν κενά. Η Κυβέρνηση, αφού μελετήσει το πόρισμα, θα πάρει τη σχετική πρωτοβουλία. Οφείλω, όμως, να πω ότι είναι θέματα που υπερβαίνουν την Κυβέρνηση ή την οποιαδήποτε κυβέρνηση. Αφορούν το σύνολο της λειτουργίας του πολιτικού κόσμου. Είναι ένα ζήτημα το οποίο θα αντιμετωπιστεί μέσα από ένα σοβαρό διακομματικό διάλογο, αφού βεβαίως και η Κυβέρνηση, ως έχουσα την ευθύνη, θα καταθέσει και τη δική της πρόταση, για να προχωρήσουμε σε μία τροποποίηση του σχετικού νόμου, που θα περιορίσει τα όποια προβλήματα παρουσιάστηκαν από την πρώτη εφαρμογή του.

Επίσης θα ήθελα να πω ότι ενόψει και της συνταγματικής αναθεώρησης, είναι ένα θέμα που μπορούμε να δούμε και μέσα στα πλαίσια αυτά, επιπλέον κατοχυρωτικά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κ. Κουνάλακης έχει το λόγο για δύο λεπτά να πρωτολογήσει.

**ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι εκπνέω πάρα πολύ την ευαισθησία του κυρίου Υπουργού και πρέπει να ομολογήσω ότι με ξεπληξζε αρνητικά η μέχρι σήμερα κυβερνητική απάθεια, μετά από όσα συνέβησαν μετά τον έλεγχο, τη συνέντευξη Τύπου και τις μεγάλες αντιδράσεις των Μέσων Ενημέρωσης, αλλά και του Προέδρου της Βουλής.

Κύριε Υπουργέ, ο νόμος δεν έχει απλώς κενά. Ο νόμος απέτυχε. Ο Πρόεδρος της Βουλής τον απεκάλεσε "νόμο κουρέλι". Είναι πολύ βαριά έκφραση αυτή από τον Πρόεδρο της Βουλής. Και γιατί απέτυχε;

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Κυρίως δεν υπήρξε συνείδηση εφαρμογής του νόμου.

**ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ:** Γιατί, δυστυχώς, ενώ υπήρξε μία μακρά συζήτηση διακομματική, στα πλαίσια του Υπουργείου Εσωτερικών, δεν ελήφθησαν υπόψη ούτε οι παρατηρήσεις, οι προτάσεις, οι καταλήξεις αυτής της Επιτροπής, ούτε οι προτάσεις του Προέδρου της Βουλής, οποίος τις είχε διατυπώσει όταν κατέθεσε στη Βουλή ένα ολόκληρο υπόμνημα.

Ψηφίστηκε ένας ανώδυνος νόμος για να καλύψει την παρανομία.

Και πρέπει να σας πω ότι κατά τη διάρκεια του ελέγχου ήλθε και με βρήκε ένας Βουλευτής μεγάλου Κόμματος, ο

οποίος μου είπε: "Παρανόμηση και ξόδεψα τρεις φορές πάνω από το πλαφόν. Δεν μπορώ να δηλώσω ότι είμαι παράνομος. Αγωνιστείτε να αλλάξει αυτή η κατάσταση, διότι ή θα ξεπαρδιαστούμε και θα ξοδέψουμε όλη μας την περιουσία ή θα υποταγούμε στα μεγάλα συμφέροντα". Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ. Πρέπει να δούμε τι θα κάνουμε. Νομίζω ότι χρειάζεται άμεση δράση.

Όλα αυτά που είπατε είναι σωστά. Πρέπει να υπάρξει διακομματική συνεννόηση, αλλά και βαθιές τομές. Ένας νόμος που να περιορίζει αυστηρά τις δαπάνες και να επιβάλει σκληρές κυρώσεις. Στα πλαίσια της αναθεώρησης του Συντάγματος πρέπει να δούμε και το θέμα της έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα, διότι όλοι μας και όχι μόνο η Κυβέρνηση, έχουμε υποχρέωση να προστατέψουμε την ανεξαρτησία, την υπόληψη και το κύρος του πολιτικού κόσμου. Διαφορετικά, η αμφισβήτηση των πολιτών θα αυξάνεται συνεχώς και η εξάρτηση και η υποταγή στα μεγάλα συμφέροντα θα πάρουν δραματικές διαστάσεις, γιατί διερωνάται κάποιος, πώς μπορεί ένας υποψήφιος να εκλεγεί Βουλευτής σε μία μεγάλη εκλογική περιφέρεια ξοδεύοντας εκατοντάδες εκατομμύρια δραχμές; Πού τα βρίσκει και πού προσφέρει γη και ύδωρ; Αυτά τα ερωτήματα πλανώνται σε όλους τους πολίτες καθημερινά και πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε.

Σε λίγο κανένας αξιόλογος άνθρωπος που θέλει να διατηρήσει την αξιοπρέπεια και το ήθος του δεν πρόκειται να ασχολείται πλέον με την πολιτική, όταν ξέρει ότι για να εκλεγεί Βουλευτής πρέπει να προσκυνήσει από εδώ και από εκεί για να βρει τα χρήματα που απαιτούνται για να εκλεγεί. Πρέπει, λοιπόν, να πάρουμε γρήγορα μέτρα. Νομίζω ότι η Κυβέρνηση πρέπει από αύριο να προτείνει στα Κόμματα μία διαδικασία για να προχωρήσουμε γρήγορα σε μία ριζική αναθεώρηση αυτής της νομοθεσίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με πολλή προσοχή τον κ. Κουνιλάκη, ο οποίος καλώς πήρε αυτήν την πρωτοβουλία και κατέθεσε αυτήν την επίκαιρη ερώτηση για να αναδειχθεί ένα θέμα το οποίο μας αφορά όλους.

Πρέπει, όμως, να ξεκαθαρίσουμε ότι η ένταση της αγωνίας για την προστασία του πολιτικού κόσμου και του πολιτικού συστήματος δεν έχει διαφοροποιήσεις μεταξύ μας. Όλοι αγωνιούμε και αυτό είναι σαφές.

Δεύτερον, πράγματι ο νόμος παρουσίασε κενά και αυτό είναι μία κοινή διαπίστωση. Αυτό, όμως, δε σημαίνει ότι απέτυχε. Και μόνο από το γεγονός ότι απ' αυτές τις διαδικασίες -δεν έχει σημασία αν είναι μικρές ή μεγάλες οι αποκλίσεις- προκύπτει ότι τα 2/3 των υποψηφίων Βουλευτών κινήθηκαν εκτός του νόμου, δε σημαίνει ότι μόνο ο νόμος έχει κενά. Υπάρχουν κενά και σε άλλα πράγματα.

Πρόκειται για ζητήματα που αφορούν τη Δημοκρατία και όταν αναφερόμαστε στη Δημοκρατία δεν πρέπει να λειτουργούμε μόνο μέσα στα πλαίσια των τυπικών κανόνων της, διότι το περιεχόμενο της Δημοκρατίας είναι η αυτοπεποίθηση σε κανόνες συμπεριφοράς. Άρα, πρέπει να δούμε το πρόβλημα από πολλές πλευρές και ο νόμος να βοηθήσει και να κατοχυρώσει κώδικες δεοντολογίας, τους οποίους ο πολιτικός κόσμος πρώτα απ' όλα είναι υποχρεωμένος να προασπίσει. Πάντως η Κυβέρνηση θα πάρει την πρωτοβουλία μέσα από τα πλαίσια ενός διακομματικού διαλόγου και μιας διακομματικής συμφωνίας, διότι αυτό πρέπει να γίνει.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Δεύτερη επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου είναι η με αριθμό 1314/28-5-97 του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριου Παπαγεωργόπουλου προς την Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με την κατασκευή νέας λιθανθρακικής μονάδας της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) στο Αλιβέρι κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Παπαγεωργόπουλου έχει ως εξής:

"Η κατασκευή νέας σύγχρονης λιθανθρακικής μονάδας της ΔΕΗ στο Αλιβέρι είχε αποφασιστεί από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και είχε συμπεριληφθεί στο δεκαετές πρόγραμμα της Δ.Ε.Η. Την απόφαση αυτή επιβεβαίωσε με διαδοχικές ανακοινώσεις της η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ο δε Πρωθυπουργός κ. Κ.Σημίτης το Σεπτέμβριο του 1996 για μία ακόμη φορά εξήγγειλε την κατασκευή της νέας λιθανθρακικής μονάδας στο Αλιβέρι.

Όμως, μολονότι παρήλθε ικανό χρονικό διάστημα, η Κυβέρνηση ουδέν πράττει προς την κατεύθυνση της υλοποίησης της δέσμευσής της, αντίθετα πυκνώνουν οι πληροφορίες, ακόμη και οι καταγγελίες τοπικών στελεχών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ότι η Κυβέρνηση δεν προτίθεται να προβεί στην κατασκευή της μονάδας.

Για τους λόγους αυτούς,

Ερωτάται η αρμόδια κυρία Υπουργός Ανάπτυξης:

Προτίθεται να υλοποιήσει την εξαγγελία του Πρωθυπουργού για την κατασκευή νέας λιθανθρακικής μονάδας της ΔΕΗ στο Αλιβέρι;

Και σε καταφατική περίπτωση ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα που προτίθεται να ακολουθήσει και οι ενέργειες στις οποίες θα προβεί;"

Η Υφυπουργός Ανάπτυξης, άρτι αφιχθείσα από τη Θεσσαλονίκη, με αέρα Βορείου Ελλάδος έχει το λόγο για τρία λεπτά να πρωτολογήσει.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπ. Ανάπτυξης):** Με αέρα Δυτικής Ελλάδος, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα, πριν απαντήσω επί της ουσίας του ερωτήματος να υπενθυμίσω, ότι στη δύσκολη περιοχή του Νομού Εύβοιας, στο Αλιβέρι, μετά την εξάντληση του λιγνιτικού κοιτάσματος, η ΔΕΗ δημιουργεί στην περιοχή και στις υπάρχουσες εγκαταστάσεις ένα κλιμάκιο μεταλλικών κατασκευών, με σκοπό τη δημιουργία μιας υποστηρικτικής μονάδας, ώστε να εξασφαλισθούν θέσεις εργασίας, που πράγματι εξασφαλίσθηκαν.

Στο νέο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης της ΔΕΗ, που είναι για την περίοδο 1997 έως 2006, το οποίο εκπονείται σήμερα και είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία της ΔΕΗ αυτό το δεκαετές πρόγραμμα, περιλαμβάνεται, όπως έχει ανακοινωθεί, η κατασκευή της νέας μονάδας Αλιβερίου, η οποία εντάσσεται στο διασυνδεδεμένο σύστημα και προβλέπεται να γίνει το 2004.

Οι αρμόδιες διευθύνσεις της ΔΕΗ θα προετοιμάσουν τα τεύχη διακήρυξης για τη διενέργεια του διαγωνισμού το 1998, με προοπτική ανάθεσης του έργου το 1999. Η νέα μονάδα πρόκειται να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, να πληροί όλες τις απαραίτητες εγκαταστάσεις, για αυστηρές προδιαγραφές περιβάλλοντος και όπως είπα και πριν θα είναι μέσα στο συνολικό πρόγραμμα παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ.

Θα μπορούσα, λοιπόν, να πω, ότι τιμώνται οι κυβερνητικές δεσμεύσεις για την ανάπτυξη της Εύβοιας και την επαρκή παραγωγή ενέργειας της Χώρας και θα είμαστε σε θέση να δώσουμε περισσότερες λεπτομέρειες, πέρα από τις βασικές γραμμές του χρονοδιαγράμματος που ανέφερα αμέσως πριν, μόλις ολοκληρωθεί η δεκαετής εκπόνηση του προγράμματος της ΔΕΗ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο για δύο λεπτά, να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτηση.

**ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε και κυρία Υπουργέ, σας ευχαριστώ, γιατί ξέρω ότι κάνετε αγώνα δρόμου να προλάβετε και περιμέναμε τις απαντήσεις σας.

Το ζήτημα για μας στην Εύβοια έχει μία τοπική επικαιρότητα, είναι επείγον. Σήμερα γίνεται συζήτηση στο Αλιβέρι. Με πρωτοβουλία της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης γίνεται μία μεγάλη συνέλευση και οι άνθρωποι περιμένουν απαντήσεις. Αυτές τις απαντήσεις θα τις ακούσουμε με ευήκοον ους, να είστε σίγουρη. Πιστέψτε, ότι είμαστε οι μόνοι που δε θα ευχόμασταν, αναζητώντας κάποιου είδους αντιπολιτευτικά επιχειρήματα, τη μη τήρηση αυτών των δεσμεύσεων. Είπατε, τιμώνται οι πρωθυπουργικές δεσμεύσεις. Το σημειώνω

αυτό, δεν έχω λόγο να το αμφισβητήσω. Πιστεύω να μπούμε σε διαδικασία υλοποίησης.

Είναι εκ των ουκ άνευ αυτό το ζήτημα, για την επιβίωση της περιοχής. Ξέρετε τα προβλήματα της Εύβοιας, είστε από αντίστοιχη περιοχή, που ήδη έχει μπει σε μία διαδικασία επίλυσής τους. Εμείς ακόμα δεν έχουμε πετύχει την αναστροφή των μεγάλων προβλημάτων. Και θέλω να ξεκαθαρίσω και κάτι. Επειδή γράφεται στον οικονομικό Τύπο για μία αντιπαράθεση Βορρά - Νότου, εννοεί Κοζάνη, Φλώρινα, όμορους Νομούς με το Νότο, με μας όσον αφορά τις ενεργειακές μονάδες, δεν έχουμε, δεν είχαμε, ούτε πρόκειται να έχουμε κανενός είδους αντιπαράθεση με κανέναν. Καλά κάνουν και καλά κάνετε και διεκδικείτε τα δικά σας δικαιώματα και την επίλυση των προβλημάτων σας. Και παράλληλα καλά κάνουμε κι εμείς, νομίζω ότι είναι συμβατές αυτές οι δύο αξιώσεις και δεν είναι σε μία σχέση αντιπαράθεσης, ούτε έχει νόημα η σημερινή συζήτηση, ή όποια άλλη διεκδίκηση με άρνηση ή δημιουργία προβλημάτων στην όποια δίκαιη διεκδίκηση άλλων Νομών.

Καταλήγω στο ότι περιμένουμε να δρομολογηθούν οι διαδικασίες υλοποίησης. Χρειαζόμαστε αυτήν τη μονάδα. Το πώς θα γίνει, αν θα είναι λιγνιτική ή φυσικό αέριο, μια και αυτό είναι στις σκέψεις, δεν είμαστε εμείς αυτοί που θα επιμείνουμε

στη μία ή την άλλη λύση. Χρειαζόμαστε αυτήν την ανάσα που θα μας δώσει αυτό το έργο και περιμένουμε την υλοποίηση των δεσμεύσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Η κυρία Υφυπουργός έχει το λόγο

**ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπ. Ανάπτυξης):** Μόνο δύο επισημάνσεις θέλω να κάνω, κύριε Πρόεδρε. Κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ για την κατανόησή σας.

Θα ήθελα πρώτα να πω, ότι με βρίσκει απολύτως σύμφωνη η θέση σας, ότι η αντιπαράθεση που και οι δύο την έχουμε βιώσει στην πολιτική μας ιστορία ανάμεσα στους νομούς, δεν έχει κανένα νόημα και η Χώρα έχει ανάγκη από πολλούς ενεργειακούς πόλους σε όλη τη Χώρα.

Το δεύτερο είναι, ότι σε μία εποχή που όλα τρέχουν με μεγάλη ταχύτητα και που ο ενεργειακός σχεδιασμός παίρνει πολλές μορφές, είναι σίγουρο ότι πολύ πιο κατανοητή η αντιμετώπισή του σύμφωνα με τις ανάγκες της εποχής. Δηλαδή, το πώς θα είναι αυτός ο σταθμός και τι πρώτη ύλη θα χρησιμοποιεί, εξαρτάται από το συνολικό σχεδιασμό.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε την κυρία Υφυπουργό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

#### ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας "Ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων ορισμένων κατηγοριών στρατεύσιμων, ανυποτάκτων και οπλιτών, τροποποίηση διατάξεων της στρατολογικής νομοθεσίας, καθιέρωση εναλλακτικής υπηρεσίας και άλλες διατάξεις".

Ο κ. Αλευράς έχει το λόγο. Απών.

Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο επί της ενότητας των άρθρων 18 έως 24, για οκτώ λεπτά, με ανοχή.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, τοποθετήθηκα και επί της αρχής του νομοσχεδίου. Με βρίσκει διαμετρικά αντίθετο η θέσπιση ενός θεσμού εναλλακτικής πολιτικής κοινωνικής θητείας. Δεν είναι μόνο οι συνταγματικοί λόγοι, οι οποίοι βεβαίως πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τη Βουλή και από την Εκτελεστική Εξουσία όταν εισηγείται ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις, αλλά είναι κυρίως οι ουσιαστικοί σοβαρότατοι λόγοι στους οποίους εδράζεται η νομοθετική ρύθμιση.

Είπα, επί της αρχής του νομοσχεδίου, ότι είναι θεμελιώδης υποχρέωση του πολίτου να υπηρετεί και να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδος του. Είναι μία από τις δύο σημαντικές θεμελιώδεις υποχρεώσεις του. Το Σύνταγμα είναι σαφές. Δεν παραβιάζεται μόνο η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του Συντάγματος, αλλά παραβιάζεται και η διάταξη, την οποία καθιερώνει η παράγραφος 6 του ίδιου άρθρου και ενισχύεται επίσης και από την ανάλογη διάταξη του άρθρου 13. "Όποιος μπορεί να φέρει όπλα", φθέγγεται το Σύνταγμα "είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδος, όπως ορίζει ο νόμος". Και το άρθρο 13 επίσης διακηρύσσει, ότι "λόγω θρησκευτικών πεποιθήσεων δεν μπορεί κανείς να αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς το Κράτος".

Είναι, λοιπόν, σαφέστατες οι συνταγματικές επιταγές. Και η εισήγηση που κάνει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, εμμέσως πλην σαφώς φθέγγεται και αυτή, ότι οι ρυθμίσεις της εναλλακτικής πολιτικής κοινωνικής θητείας προσκρούουν στην άρνηση του Συντάγματος.

Αλλά πέρα από τους Συνταγματικούς λόγους, η ουσία του πράγματος είναι, ότι οι πάντες που μπορούμε να φέρουμε όπλα είμαστε υποχρεωμένοι να συντελούμε στην άμυνα της Πατρίδος μας. Διότι ουσιαστικά, τη ρύθμιση αυτή, αν κατάλαβα καλά, τη φέρνει το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, διότι έχει πιέσεις από διεθνείς Οργανισμούς. Να αντισταθείτε στις πιέσεις, κύριε Υπουργέ. Αυτοί οι περιβόητοι διεθνείς οργανισμοί, γιατί δεν ενοχλούνται από το *casus belli*; Το *casus belli* έχει δημιουργήσει ένα καθεστώς, μέσα στο οποίο βιώνουμε τις σχέσεις μας με την Τουρκία. Γιατί δεν εξεγείρεται; Γιατί δεν εξεγείρεται επίσης η Διεθνής Κοινότητα και οι Οργανισμοί της από το γεγονός, ότι η μισή περίπου Κύπρος κατέχεται παράνομα, κατά παράβαση κάθε αρχής του Διεθνούς Δικαίου και των διεθνών συμβάσεων από την Τουρκία;

Γιατί δεν ενοχλείται επίσης η διεθνής κοινότητα από το γεγονός, ότι ο Ελληνισμός της Βορείου Ηπείρου δεν απολαύει των στοιχειωδών δικαιωμάτων, τα οποία αναγνωρίζει το Διεθνές Δίκαιο; Και ερχόμαστε εδώ τώρα και λέμε ότι έχουμε πιέσεις. Να αντισταθούμε στις πιέσεις. Αυτοί οι οποίοι μας πιέζουν δεν έχουν τα προβλήματα που έχει η Ελλάδα. Εμείς εδώ, τελούμε υπό καθεστώς κρατικής τουρκικής τρομοκρατίας με το *casus belli*. Αντιμετωπίζουμε τεράστια προβλήματα. Απειλείται το λίκνο του Ελληνισμού, το Αιγαίο, ευθέως.

Είναι δυνατόν να δεχθούμε πιέσεις για ρυθμίσεις, οι οποίες οδηγούν στην διακήρυξη αρχών, οι οποίες εν τελική κατακλείδι οδηγούν στο ασπράτετο των Ελλήνων πολιτών; Τι νοσοτροπία θα διαμορφώσει η νεολαία μας, όταν θεσπίσουμε εμείς αυτόν το θεσμό, ο οποίος δίνει την ευχέρεια να μην υπηρετούμε ενόπλιως, ούτε καν ενστόλιως και αόπλιως, αλλά να υπηρετεί ο αντιρρησίας συνειδήσεως σε κάποια επαρχιακή πόλη, σε

κάποια υπηρεσία κρατικού Οργανισμού και αντί να κάνει ένοπλη ή ένοστολη θητεία, να κάνει απλώς μία υπηρεσία που κάνει ο οποιοσδήποτε πολίτης;

Υπάρχει ισότητα κινδύνων; Αυτός ο οποίος θα κάνει τη θητεία του, ανά πάσα στιγμή, μέχρι το πεντηκοστό έτος της ηλικίας του, είναι στρατεύσιμος και θα κληθεί στα πεδία των μαχών να δώσει ή τη ζωή του, ή την αρτιμέλεια του. Εξισώνεται σε καμία περίπτωση με τον αντιρρησία συνειδήσεως; Δεν είναι ένα ελκυστικό κίνητρο, το οποίο θα αυξήσει τους αντιρρησίες συνειδήσεως;

Εδώ, οι πιάνες του πνεύματος -και δεν νομίζω ότι οι σύγχρονοι αντιρρησίες συνειδήσεως έχουν πιο εκλεπτυσμένη συνείδηση από έναν Αισχύλο, ή από έναν Σωκράτη- όχι μόνο στρατεύθηκαν, αλλά πολέμησαν στα πεδία των μαχών.

Και είναι δυνατόν, σε μία εποχή ανεργίας να δίνουμε κίνητρα για να δηλώνει ο άλλος αντιρρησίας συνειδήσεως, όταν θα του εξασφαλίζουμε μισθοδοσία την οποία και δεν προσδιορίζετε, κύριε Υπουργέ; Και αν υπηρετήσει κανείς σήμερα σε μία επαρχιακή πόλη, το κατάλυμα τί θα είναι; Θα είναι ο στρατώνας; Ασφαλώς θα είναι ένα ξενοδοχειακό κατάλυμα. Και η σίτιση θα είναι στην караβάνα; Θα είναι ασφαλώς σε ένα εσπαστόριο. Αυτό θα κοστίζει τουλάχιστον εκατό χιλιάδες δραχμές. Εάν δε, υπολογίσουμε το τί συμβαίνει σήμερα στον ευρύτατο δημόσιο τομέα, τα πλεονεκτήματα τα οποία θα αντλεί από την άσκηση κάποιου έργου, θα του δίνουν και ένα μισθό. Άρα, σε μια εποχή ανεργίας, οι μεν νέοι οι οποίοι εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς την Πατρίδα, θα πηγαίνουν να υπηρετήσουν επί εικοσιτετράμηνο, οι δε άλλοι θα κάνουν μια πολιτική κοινωνική υπηρεσία, την οποία κακώς χαρακτηρίζουμε θητεία, διότι δεν έχει καμία σχέση με θητεία στρατιωτικής υπηρεσίας προς την Πατρίδα. Θα υπηρετούν σε κάποια επαρχιακή πόλη και θα είναι ουσιαστικά μισθοδοτούμενοι, σε μια εποχή που η ανεργία βγάζει δόντια. Είναι γνωστό το φάσμα της ανεργίας.

Όλα αυτά, λοιπόν, θα διαμορφώσουν μέσα από αυτήν τη νομοθετική ρύθμιση, μια συνείδηση στη νεολαία, συνείδηση που θα καλλιεργεί το ασπράτετο. Ενώ, όπως ελέχθη και χθες και προχθές, οι ΕΣΟ πλέον δεν μπορούν να ανταποκριθούν κάθε χρόνο, οι κλάσεις, στις ανάγκες τις στρατιωτικές που έχει η Χώρα μας. Υπάρχει φοβερή υπογεννητικότητα, δεν αποδίδουν οι κλάσεις. Προσανατολιζέσθε βεβαίως στον επαγγελματικό στρατό, αλλά ο επαγγελματικός στρατός πρέπει να είναι στο μέτρο και στην ποσότητα εκείνη που χρειαζόμαστε, λόγω της ηυξημένης τεχνολογίας των νέων οπλικών συστημάτων, όχι όμως για να καλύψουμε τα κενά που απορρέουν από την υπογεννητικότητα και από το εν γένει δημογραφικό πρόβλημα.

Δεν θα φθάσουμε στο μισθοφορικό στρατό, κύριε Υπουργέ. Διότι έτσι, όπως συμπεριφερόμεθα ως κοινωνία και ως Κράτος, θα φθάσουμε τελικά στο να να στρατεύονται για λογαριασμό μας οι Αλβανοί, οι άλλοι γείτονές μας ή και οι Άραβες. Τέτοιες όμως επιλογές, έχουν αποδειχθεί ιστορικά καταστροφικές για το Έθνος. Εάν δεν υπάρχει η στρατιά των Ελληνοπαίδων, οι οποίοι να εμφορούνται από υγιές πατριωτικό αίσθημα, πολύ φοβάμαι, ότι αυτός ο Τόπος δεν έχει μέλλον. Και εμείς εδώ, δεν πρέπει να νομοθετούμε σ' αυτήν την κατεύθυνση. Πρέπει να διακηρύσσουμε με το νομοθετικό μας έργο, την αισιοδοξία μας για την ύπαρξη, τη διαίωνιση αυτής της Πατρίδος και αυτού του Έθνους.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κ. Ανδρεουλάκο.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε και κατά την πρωτολογία μου είχα θέσει το θέμα της αντισυνταγματικότητας των προτεινομένων ρυθμίσεων. Τα άρθρα 4 και 13 του Συντάγματος είναι σαφή και δεν επιτρέπουν καμία παρερμηνεία. Και δεν είναι μόνο τα άρθρα 4 και 13 του Συντάγματος, υπάρχει μια σωρεία γνωμοδοτήσεων που συνηγορούν υπέρ της απόψεως ότι η ρύθμιση αυτή είναι αντισυνταγματική.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Το 1977 ο Ευάγγελος Αβέρωφ, τότε Υπουργός Εθνικής Αμύνης, καθιέρωσε την άοπλη θητεία. Εκείνος δηλαδή, ο οποίος για λόγους θρησκευτικούς, φιλοσοφικούς ή πολιτικούς δεν ήθελε να λάβει όπλο, edikauóuto, κατατασσόμενος στις Ένοπλες Δυνάμεις, φορώντας πάντως στολή, να αρνηθεί να φέρει όπλο. Η διάταξη έδινε μια διέξοδο σε όσους υπεστήριζαν ότι οι φιλοσοφικές τους ή πολιτικές τους ή θρησκευτικές τους πεποιθήσεις δεν τους επέτρεπαν την επαφή με οπλικά συστήματα. Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, πόσοι έκαναν χρήση της διατάξεως αυτής; Κανένας. Από το 1977 μέχρι σήμερα, είκοσι ολόκληρα χρόνια, ούτε ένας δεν έκανε χρήση της ευεργετικής αυτής ρυθμίσεως.

Ήλθε μετά ο κ. Χαραλαμπίδης, Υπουργός Εθνικής Αμύνης, και κατέθεσε ένα νομοσχέδιο στη Βουλή, που προέβλεπε ρυθμίσεις ανάλογες με τις σήμερα συζητούμενες, και το απέσυρε. Ξέρετε γιατί το απέσυρε; Διότι ήλθε η Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή με εισηγητή το σημερινό Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, κ. Βελή, ο οποίος κατακεραύνωσε το νομοσχέδιο, δεχόμενος ότι οι διατάξεις αντιβαίνουν ευθέως -διαβάω τη φράση του- "στις προαναφερόμενες διατάξεις του Συντάγματος". Προχωράει, όμως, ο κ. Βελής στη συνέχεια και σε μια άλλη σκέψη, η οποία είναι χρήσιμο να ακουστεί και η οποία είναι η ακόλουθη: "Αξίζει να σημειωθεί ότι η κοινωνική θητεία έξω από το πλαίσιο του αμυντικού, στρατιωτικού μηχανισμού της Χώρας, συγγενεύει στενά με την επίταξη προσώπων υπηρεσιών, για την οποία ειδικά προνοεί το άρθρο 22 παράγραφος 2 του Συντάγματος και εξ αυτού του λόγου δεν μπορεί να εφαρμοστεί".

Κατόπιν αυτών ο κ. Χαραλαμπίδης το απέσυρε. Τον διαδέχθηκα εγώ, ως Υπουργός Εθνικής Αμύνης. Οι πιέσεις πράγματι των Διεθνών Οργανισμών και των διεθνών κινήσεων συνέχισαν να είναι έντονες. Καταρτίστηκε ένα νομοσχέδιο με τις ίδιες περίπου ρυθμίσεις και απεστάλη στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για να διατυπώσει σχετική γνώμη. Έχω εδώ τη γνωμοδότηση, κύριε Πρόεδρε, μία γνωμοδότηση καταπέλτης. Είκοσι έξι, το σύνολο των νομικών συμβούλων του Κράτους, ομοφώνως γνωμοδότησαν, ότι είναι αντισυνταγματικό. Και όποιος εξ ημών γνωρίζει νομικά και διαβάσει την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής στο συζητούμενο νομοσχέδιο, θα πεισθεί απολύτως, ότι η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής σαφώς θεωρεί τις ρυθμίσεις αντισυνταγματικές.

Κατά συνέπεια, αυτό είναι το ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε, δηλαδή, μία ρύθμιση νομοθετική, η οποία αντιβαίνει ευθέως προς το Σύνταγμα. Δικαιούται, κύριε Πρόεδρε, η Βουλή να παραβαίνει τόσο ευθέως τις συνταγματικές επιταγές; Δικαιούται η Βουλή να παραβλέπει τις διατάξεις του Συντάγματος; Δικαιούται να δίνει το παράδειγμα στον τελευταίο Έλληνα πολίτη, ότι η ίδια η Βουλή δεν σέβεται το Σύνταγμα;

Ας μπούμε, όμως, και στην ουσία του θέματος.

Είπα προηγουμένως και επαναλαμβάνω, ότι οι πιέσεις είναι μεγάλες, πιέσεις από έναν ορισμένο κύκλο ανθρώπων και όχι από όλη την κοινωνία. Ο κύριος Εισηγητής της Πλειοψηφίας αναφέρθηκε σε διεθνείς συμβάσεις που έχει υπογράψει η Ελλάδα, αλλά όμως να πει, ότι σε όλες αυτές τις συμβάσεις η Ελλάδα έχει διατυπώσει επιφύλαξη στο συγκεκριμένο θέμα.

Υπεστήριξε ο κύριος Υπουργός Εθνικής Άμυνας, ότι θα βάλει τέτοιες ασφαλιστικές δικλείδες, ώστε οι πράγματι ανιρρησίες συνειδήσεως να απολαύσουν τις ευεργετικές του ρυθμίσεις.

Κύριε Πρόεδρε, όσες ασφαλιστικές δικλείδες και αν τεθούν, όση προδικασία και διαδικασία και αν θεσπισθεί, θα υπάρχει πάντοτε ένας μεγάλος αριθμός που θα προσφεύγει σ'αυτή τη διαδικασία. Ξέρετε για πόσους ανιρρησίες συνειδήσεως μιλάμε σήμερα, για να είμαστε μέσα στην πραγματικότητα; Για τετρακόσια άτομα. Ξέρετε πόσοι θα εμφανιστούν την επόμενη μέρα, μόλις ψηφιστεί το νομοσχέδιο; Χιλιάδες.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Αυτό είναι το πρόβλημα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Μην είστε σίγουρος.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Δεν σας έχω διακόψει ποτέ, κύριε συνάδελφε. Σας παρακαλώ.

Ξέρετε γιατί; Γιατί θα δημιουργηθεί ένα κλίμα αποφυγής εκπληρώσεως των στρατιωτικών υποχρεώσεων.

Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε -ο κύριος Υπουργός το ομολόγησε εδώ- πόσοι είναι οι ανυπότακτοι; Είναι δεκαοκτώ χιλιάδες πεντακόσιοι. Έχετε την εντύπωση, ότι από τη μια μέρα στην άλλη δημιουργήθηκαν αυτοί οι δεκαοκτώ χιλιάδες πεντακόσιοι ανυπότακτοι; Απλώς, με τις διάφορες ευεργετικές ρυθμίσεις που εδίδοντο κατά καιρούς, ο αριθμός αυτός μεγάλωνε συνεχώς.

Πρέπει, λοιπόν, πάση θυσία να αποφύγουμε αυτό το κλίμα, το οποίο θα δημιουργηθεί, αποφυγής εκπληρώσεως των στρατιωτικών υποχρεώσεων, όταν μάλιστα η οροφή του στρατεύματος μειώνεται κατ'έτος δραματικά, όταν μάλιστα ο κύριος Υπουργός ομολόγησε εδώ, ότι ύστερα από πέντε χρόνια η μείωση της οροφής θα είναι της τάξεως του 8% περίπου, που αποτελεί σημαντική μείωση. Και εμείς ερχόμαστε υποκύπτοντας σε διεθνείς πιέσεις, όχι μόνο να παραβούμε το Σύνταγμα, αλλά να δημιουργήσουμε ένα κλίμα που θα είναι επιζήμιο για το μέλλον!

Και τελιώνω, κύριε Πρόεδρε. Σε επίσημη επίσκεψή μου στην Ισπανία, ο Ισπανός ομόλογός μου, της σοσιαλιστικής κυβερνήσεως της Ισπανίας, στη συζήτηση που είχαμε για τους ανιρρησίες συνειδήσεως, μου είπε επί λέξει: "Σας αποτρέπω να λάβετε τέτοια μέτρα. Στην Ισπανία, προ της λήψεως των μέτρων είχαμε περίπου πεντακόσιους με εξακόσιους ανιρρησίες συνειδήσεως κάθε χρόνο. Ξέρετε πόσοι έχουν φθάσει τώρα; Δέκα τέσσερις χιλιάδες". Εκεί θα φθάσουμε και εδώ. Θα φθάσουμε να δημιουργήσουμε αυτό το κλίμα το οποίο δεν θα μπορεί εκ των υστέρων να ανατραπεί. Και η Ισπανία δεν είχε και δεν έχει τους εξωτερικούς κινδύνους που έχει η Χώρα μας. Η Ισπανία δεν είχε γείτονες οι οποίοι επιβουλεύονται την ακεραιότητά της. Η Ισπανία ζει σε ένα περιβάλλον φιλικό με τις γειτονικές χώρες.

Και δεν είναι μόνο η Ισπανία. Τα ίδια ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, συνέβησαν και στην Πορτογαλία. Ακριβώς τα ίδια.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι η Κυβέρνηση, πρώτον δεν δικαιούται να παραβεί κατ'αυτόν τον βάρβαρο και βάνουσο τρόπο το Σύνταγμα και δεύτερον, δεν δικαιούται να δημιουργήσει ένα τέτοιο κλίμα στα παιδιά μας, ώστε αύριο όλοι μας να είμαστε σε πολύ δυσάρεστη θέση γι'αυτό που η Κυβέρνηση σήμερα νομοθετεί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κ. Βαρβιτσιώτη.

Ο κ. Τατούλης έχει το λόγο.

**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με μεγάλη προσοχή τη χθεσινή αγωνιώδη έκκληση του νέου συναδέλφου και Εισηγητή από πλευράς ΠΑΣΟΚ, "ότι εμείς οι νέοι και εμείς οι προοδευτικές δυνάμεις", θα έπρεπε να χαιρετίσουμε ολόκληρο το νομοσχέδιο που εισάγει νέες απόψεις, μέσα στη Βουλή.

Θα ήθελα να πω ότι υποχρέωση δική μας -ιδιαίτερα εμάς των νέων Βουλευτών- είναι η μεγάλη μας πίστη, όταν νομοθετούμε, στις συνταγματικές υποχρεώσεις και στη βασική αρχή του που να νομοθετούμε σωστά σεβόμενοι πάντα το Σύνταγμα!

Η Νέα Δημοκρατία στρέφει σήμερα τα πυρά της εναντίον αυτού του νομοσχεδίου προς δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη κατεύθυνση έχει ακριβώς ως θέμα τη συνταγματικότητα του νόμου. Ήδη και οι δύο γνωμοδοτήσεις και η γνωμοδότηση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, αλλά ιδιαιτέρως η γνωμοδότηση της Επιστημονικής Επιτροπής είναι σαφώς υπαινικτικά αντίθετη με τη συνταγματικότητα του νόμου. Εάν προσέξουμε το πνεύμα και το κλείσιμο της Επιστημονικής Επιτροπής, τότε θα αναγνωρίσουμε με ακρίβεια την αντισυνταγματικότητα του νόμου. Όταν η ίδια η Επιστημονική Επιτροπή μιλάει για την αναγκαιότητα του να προβλεφθεί από τώρα να αποτελεί σημείο Αναθεώρησης του Συντάγματος, νομίζω ότι αυτό δικαιολογεί και αιτιολογεί την αντισυνταγματικότητα.

Ως προς την έκκληση της άποψης της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, όπως γνωρίζετε κύριε Υπουργέ, η Νομοπα-

ρασκευαστική Επιτροπή εισηγείται συμβουλευτικά. Αυτό είναι ένα σημείο το οποίο δεν θα πρέπει να το επικαλεσθεί, γιατί υπάρχουν απόψεις προηγούμενων χρόνων όπου η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή είχε αρνητική θέση πάνω σε συγκεκριμένες πολιτικές πρωτοβουλίες.

Κύριε Υπουργέ, είναι γνωστή η πρόσφατη δημοσιευθείσα στατιστική έρευνα και έρευνα της κοινής γνώμης, η οποία έγινε από ένα καταξιωμένο και έγκριτο τμήμα του Παντείου Πανεπιστημίου, για το πώς οι Έλληνες οπλίτες βλέπουν και τοποθετούνται απέναντι στα συγκεκριμένα μεγάλα προβλήματα του Τόπου. Θα έλεγα, ότι το συμπέρασμα είναι πολύ χρήσιμο. Διαπιστώνεται ένα μεγάλο πλαίσιο σοφών, σωστών και συνετών αξιολογικών κριτηρίων, κάτι που νομίζω ότι κάνει πολύ πιο επιτακτική την ανάγκη σε μας να διατηρήσουμε ένα επίπεδο σοβαρότητας όταν νομοθετούμε και όταν πραγματικά διακυβεύουμε τέτοιες υποθέσεις.

Η Νέα Δημοκρατία, λοιπόν, επικαλείται την ανπισυνταγματικότητα του νόμου και βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1 και βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 4 και βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1 και νομίζουμε ότι είναι ξεκάθαρη πλέον συνταγματικά η άποψη, ότι ατομικό δικαίωμα, το Ελληνικό Σύνταγμα δεν αναγνωρίζει ούτε στους θρησκευτικούς αντιρρησίες ούτε στους φιλοσοφικούς αντιρρησίες, ούτε στους ιδεολογικούς αντιρρησίες. Η μόνη περίπτωση να κατοχυρώνεται τέτοιο ατομικό δικαίωμα από τα ανώτερα δικαιοδοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βάσει του άρθρου 28, όπου αναγνωρίζεται το δικαίωμα της αναγνώρισης απόψεων και προτάσεων που το Σύνταγμα της Ελλάδος δεν αναγνωρίζει, δεν ισχύει. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων 53/1974 που επικυρώθηκε, δεν αναγνωρίζει ατομικό δικαίωμα και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Από την άλλη μεριά, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να ξέρετε, ότι τα μόνα δικαιοδοτικά όργανα που μπορούν να διαμορφώσουν και να δημιουργήσουν μία καινούρια δικαιοδοτική αντίληψη για το ατομικό δικαίωμα είναι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σε καμία περίπτωση, οσάκις ασχολήθηκαν με προβλήματα αντιρρησιών συνειδήσεως, δεν δέχθηκαν και δεν εθέσπισαν την άποψη ότι υφίσταται και συνίσταται ατομικό δικαίωμα.

Εκείνο που μπορούμε να αναγνωρίσουμε είναι, ότι σαφώς και δεν υπάρχει ατομικό δικαίωμα που να αναγνωρίζει τον θρησκευτικό και τον φιλοσοφικό αντιρρησία. Υπάρχει όμως ένα ρεύμα διεκδίκησης μίας ελευθερίας. Αλλά αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι οδηγείσθαι αυτομάτως στη λογική και στη διαδικασία του να νομοθετείτε για δικαιώματα ανύπαρκτα νομοθετικά.

Το κρίσιμο θέμα, κύριε Υπουργέ, είναι ακριβώς η συνεχής επίκληση του κυρίου Υπουργού και εσάς προσωπικά, ότι δεχόμαστε την πίεση διεθνών Οργανισμών. Εκεί νομίζω, ότι δεν υπάρχουν κάποια στοιχεία που να στηρίζουν αυτή την άποψη.

Οι δύο αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών είναι αποφάσεις συμβουλευτικού περιεχομένου. Δεν είναι σε καμία περίπτωση αποφάσεις που να δημιουργούν μία καινούρια δικαιοδοτική κατάσταση.

Η απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι και αυτή συμβουλευτικού περιεχομένου και αν θέλετε, το εισηγείται ως εμπράγματη κατάσταση, δημιουργώντας την υπόθεση, ότι δεν είναι ζήτημα το πρόβλημα της συνειδήσεως, αλλά είναι μια εμπράγματη κατάσταση εντελώς διαφορετική από το να δεχθούμε την αναγνώριση ενός τέτοιου δικαιοδοτικού μηχανισμού.

Κύριε Υπουργέ, στην αναγκαιότητα που υπάρχει - και που νομίζω ότι όλες οι Πλευρές της Βουλής αναγνωρίζουν- ότι απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διατήρηση κάποιου ισχυρού επιπέδου ετοιμότητας των Ενόπλων Δυνάμεων, πιστεύω ότι αυτή η νομοθετική παρέμβαση ίσως δημιουργεί και απαλείφει αυτή τη σημαντική αξία, την οποία θα πρέπει να διατηρήσουμε.

Και δεν τη δημιουργεί ή δεν την απαλείφει ποσοτικά, αλλά την απαξιώνει αξιοκρατικά.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι θα πρέπει πάρα πολύ να σκεφθείτε, ακόμα και αυτή την ώρα, το να προχωρήσετε σε μια τέτοιου είδους ρύθμιση, η οποία λειτουργεί απαξιωτικά μέσα στην ελληνική κοινωνία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κ. Τατούλη.

Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα Δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" σαράντα δύο μαθητές και μαθήτριες με τρεις συνοδούς-δασκάλους από το 42ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις Πτέρυγες).

Ο κ. Στυριούνης έχει το λόγο.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, το Γ κεφάλαιο που περιλαμβάνει τα άρθρα από το 18 έως το 31, το ακροτελεύτιο και αναφέρεται στους αντιρρησίες συνειδήσεως που τους δίνει δύο δυνατότητες. Της άσπλης θητείας διαιωνιζόμενη από το 1977 και καταστάσα στην πράξη χωρίς αποτέλεσμα, η οποία διευρύνεται σήμερα με τη δυνατότητα της εναλλακτικής θητείας, της υπηρετήσεως δηλαδή σε κάποιο φορέα, χωρίς να έχουν στρατιωτική ιδιότητα.

Αυτή είναι μια τραγική αντίφαση, κύριε Υπουργέ. Κύριοι, πώς θα εκπληρώνει στρατιωτική υποχρέωση -πιστεύω ότι μόνο στην Ελλάδα γίνονται αυτά τα πράγματα, στην κυριολεξία μόνο στην Ελλάδα- πώς θα εκπληρώνει υπέρτατο στρατιωτικό χρέος, θεμελιώδη υποχρέωση, χωρίς να έχει την αντίστοιχη ιδιότητα;

Η ρύθμιση που γίνεται έχει μία πρόνοια. Οφείλω να το ομολογήσω, κύριε Υπουργέ. Και το κάνετε με βαρύτατη καρδιά -το λέω επειδή σας ξέρω- γιατί γνωρίζετε τα συνταγματικά θέματα που υπάρχουν τω όντι. Διαβάσαμε και την άποψη της επιστημονικής Επιτροπής, η οποία είναι ξεκάθαρη. Μέσα στους δισταγμούς και την ταλάντευσή της επιστημονικής Επιτροπής να ισορροπήσει σκοπιμότητες -και θα το πω ανοιχτά εδώ μέσα- αναδύεται ρητά το πνεύμα. Υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα.

Δε μένω, όμως, εγώ σ' αυτό, κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει να δούμε την ουσία. Και η ουσία είναι βυζαντινολογία.

Κύριοι, αυτή η Χώρα, πώς σώθηκε από τις εκφυλισμένες αντιλήψεις; Σώθηκε από τους ανθρώπους που είχαν την τόλμη, το θάρρος, τη βούληση, τη θέληση να υποστούν τις συνέπειες της θυσίας για να υπερασπιστούν την ακεραιότητά της και την αξιοπρέπειά της. Με ταλαντεύσεις εκφυλισμένων θεωριών δεν σώθηκε ο Τόπος. Ούτε με το Φανάρι σώθηκε ο Τόπος. Ο Τόπος σώθηκε με τους κλέφτες, σώθηκε με τους Κολοκοτρωνάιους και τους αγωνιστές που τα έδιναν όλα.

Θέλω ακόμα να προσθέσω το εξής. Είμαι σίγουρος, κύριε Υπουργέ, ότι ο πολλαπλασιασμός τους αύριο-μεθαύριο από πρόκληση στους υπηρετούντες συνεπείς, θα είναι με γεωμετρική πρόοδο. Είμαι σίγουρος. Δεν έχω καμία αμφιβολία. Γι' αυτό και καταψηφίζω τη ρύθμιση της εναλλακτικής θητείας. Δέχομαι την άσπλη. Δε δέχομαι την εναλλακτική.

Τι θα πει ο Εβρίτης στρατιώτης που κάθε μέρα - κύριοι, υπηρετήσα πέντε φορές στον Έβρο- μπαίνει ενέδρα στον Έβρο και ξενυχτά. Τι θα πει; Τι απάντηση θα δώσει μέσα του; Οι κατεργαράιοι πάντοτε τα κατορθώνουν και τα παιδιά των αγροτών και των εργατών πάντοτε θα τα πληρώνουν σε αυτό τον Τόπο.

Αυτό είναι το μέγιστο κακό που συντελείται με την ρύθμιση που κάνετε. Η ουσία των πραγμάτων, πως θα απαντήσουμε σε εκείνον που σηκώνει το βάρος μίας υπερβαρούς θητείας με συνθήκες αντίξοες, με συνθήκες που ανοίγουν το χάσμα μεταξύ της κοινωνικής και της στρατιωτικής ζωής. Με συνθήκες ώστε το στρατόπεδο να θεωρείται ακόμη, ότι βρίσκεται πολύ πίσω από τις κοινωνικές ανέσεις που παρέχει και η πιο φτωχή οικογένεια στους νέους σήμερα. Με συνθήκες που περιορίζεται -και δικαίως από την φύση του και από την αποστολή του- η ατομική ελευθερία και με συνθήκες που πολλές φορές θίγουν ακόμα και το θέμα της προσωπικής αξιοπρέπειας.

Πουθενά δεν μπορεί να ακουμπήσει συνταγματικά, ούτε στην πατρίδα ούτε στην διεθνή κοινότητα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στον ΟΗΕ, στο γερμανικό δίκαιο που έκανε την ρύθμιση, οι Γερμανοί που έκαναν την ρύθμιση της έδωσαν άλλη διάσταση. Και έβαλαν την σωτήριο προϋπόθεση, να μην είναι μεγάλος ο αριθμός. Αν είναι μεγάλος ο αριθμός, δεν ισχύουν οι διατάξεις. Βάλτε το μέσα. Βάλτε μέσα, αυτά ισχύουν όταν ο αριθμός των αντιπρησίων δεν είναι μεγάλος. Κάντε μία πρόνοια, δοκιμάστε το και άμα δείτε κ.λπ., να έχετε την ευελιξία να το αλλάξουμε αύριο. Άμα υιοθετηθεί δεν μπορείτε να το αλλάξετε και αν είναι πεντακόσιοι σήμερα και είναι πενήντα χιλιάδες αύριο δε θα μπορούμε να το αλλάξουμε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Σπυριούνη, δίνετε λάθος πληροφορίες. Από το 1977 που καθιερώθηκε η άοπλη θητεία δεν παρουσιάστηκε ούτε ένας. Προπιούν να πηγαίνουν να κάθονται τέσσερα χρόνια στη φυλακή, παρά να πάνε να καθίσουν ενάμιση χρόνο με άοπλη θητεία. Πού φαίνεται, λοιπόν, ότι θα έχουμε δραματική αύξηση; Αυτό είναι ένα στοιχείο που πρέπει να λάβετε σοβαρά υπόψη. Δέχομαι τις απόψεις σας, αλλά να λάβετε υπόψη σας, ότι δεν υπήρξε ούτε ένας στην Κύπρο. Από πού έχουμε, λοιπόν, την ένδειξη ότι θα έχουμε μία δραματική αύξηση;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Καλώς, κύριε Υπουργέ.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Κύριε Υπουργέ, δέχομαι την παρέμβασή σας. Επιτρέψτε μου να μείνω στις απόψεις μου. Κάνω μία εκτίμηση. Μπορεί να κάνω λάθος. Εγώ, όμως, όπως ξέρετε πάντοτε την προσωπική μου γνώμη και την προσωπική μου ελευθερία δεν την έβαλα σε διαπραγμάτευση ποτέ. Και δεν την έβαλα και τότε που υπηρέτησα στο στρατόπεδο. Ήμουν αυτός που είμαι και σήμερα.

Η εκτίμηση μου, όμως, -και δε λέω ότι είναι σωστή, λέω, είναι εκτίμηση μου και ξέρετε τα αισθήματά μου απέναντί σας- είναι καθήκον να λεχθεί εδώ μέσα, καθώς κάνουμε ελαφρότερες τις προϋποθέσεις να πηγαίνει με το σκαρπινάκι και με τα πολιτικά ο άλλος. Εδώ δεν μπορούμε τους υπαλλήλους μεταξύ μας να συμμαζέψουμε, θα συμμαζέψουμε τους αντιπρησίες συνείδησης; Στο κρατικό φορέα;

Θα έχουμε πρόκληση στο κοινό αίσθημα των στρατιωτών. Αυτή είναι η δική μου άποψη. Αυτό είναι το σημείο που μου προκαλεί αγωνία για τις θέσεις μου. Θα προκληθούν οι στρατιώτες, θα προκληθεί η νεολαία και θα αρχίσει να περνά το σύνθημα: Δηλαδή αν δηλώσεις αντιπρησίας συνείδησης, κατορθώνεις να μην υπηρετήσεις την Πατρίδα; Το ίδιο θα προκληθεί το Σώμα των Αξιωματικών. Ενδιαφερόθηκα για την γνώμη τους.

Άνεργοι είναι οι νέοι, δε χάλασε και ο κόσμος, αν τρία χρόνια πηγαίνουν να εγγράφονται σε ένα δημόσιο τομέα. Δε θα τους ελέγχει κανείς, δε θα υφίστανται καμία συνέπεια κ.λπ.

Τώρα το θετικό σημείο. Υπάρχει κύριοι η άλλη όψη του νομίσματος. Πράγματι το Υπουργείο κατέβαλλε μία προσπάθεια, ανέπτυξε έναν έντονο προβληματισμό και άρθρωσε ορισμένες πρόνοιες. Οφείλω να πω και αυτό το πράγμα, αλλά βιαστήκατε. Μείνατε στο αρνητικό μου και δικαιολογημένα αντιδράσατε κατά τη δική σας άποψη.

Ποιο είναι το θετικό τώρα. Καθορίζει τέσσερις αναστολές το νομοσχέδιο από τα άρθρα 18, 21 κ.λπ. Η πρώτη ποια είναι; Καθορίζει μία διαδικασία -δύσκολη διαδικασία από πενταμελή επιτροπή- για να αναγνωρισθεί ο άλλος ως αντιπρησίας συνείδησης. Είναι θετικό.

Το δεύτερο θετικό σημείο τους επιβαρύνει με διπλάσια διάρκεια υπηρετήσης. Είναι θετικό. Αναστέλλει κάπως την απόφαση τους.

Το τρίτο σημείο επαπειλεί ορισμένες ποινές για την περίπτωση που δε θα εφαρμόσουμε τις διαδικασίες. Είναι και αυτό θετικό σημείο. Υπάρχει και ένα τέταρτο θετικό σημείο και πρέπει να μείνει, σε περίπτωση πολέμου τι γίνεται; Τότε μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας να αναστέλλεται, να διακόπτεται αυτή η διαδικασία. Είναι και αυτό θετικό.

Πιστεύω, ότι τα τέσσερα αυτά σημεία που απηχούν τον προβληματισμό σας και τη θέλησή σας, να συγκρατήσετε τα πράγματα, αποτελούν την άλλη όψη, τη θετική όψη της ρύθμισης.

Προσωπικά για να μην παραβιάσω το χρόνο δηλώνω και ανοικτά γιατί ενδέχεται να μη γίνει ατομική ονομαστική ψηφοφορία, δηλώνω λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ότι καταψηφίζω τη μία από τις δύο ρυθμίσεις, καταψηφίζω την εναλλακτική πολιτική και κοινωνική θητεία ενώ ψηφίζω την άοπλη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Αχιλλέας Καραμανλής έχει το λόγο. Απών, διαγράφεται.

Ο κ. Καραμάνιος έχει το λόγο. Απών, διαγράφεται.

Ο κ. Γκόνουλου έχει το λόγο πέντε λεπτά για προτασόμενη δευτερολογία.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, με έκπληξη παρακολουθώ τα όσα ακούστηκαν σήμερα και χθες. Άκουσα επί παραδείγματι από τη Νέα Δημοκρατία ότι ποιοι είναι αυτοί, οι οποίοι θα έκαναν την Ελλάδα να παίρνει αποφάσεις και ποιες είναι οι διεθνείς πιέσεις τις οποίες θα δεχόμαστε, ποια είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και ένα σωρό άλλα. Αυτά δεν πρέπει να τα βάζει σαν επιχειρήματα η Νέα Δημοκρατία, διότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ξεχνάει η Νέα Δημοκρατία, ότι με τον ιδρυτή της μας έριξε ξέροντας ή δεν ξέροντας μπάνιο να κολυμπήσουμε; Άρα από τη στιγμή που μας έριξε εκεί, είμαστε υποχρεωμένοι τις απόψεις της να τις σεβόμαστε.

Επομένως να μην επικαλούμαστε ως επιχειρήματα, ότι δε δεχόμαστε τις διεθνείς πιέσεις. Η ίδια η Νέα Δημοκρατία, με τον κ. Βαρβιτσιώτη έκανε ερώτημα και το παραδέχθηκε, στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ρώτησε αν είναι συνταγματική μια τέτοια διάταξη για να την περάσουμε. Του είπαν όχι και δεν την πέρασε. Το νομοσχέδιο όμως το ετοίμασε. Και στο νομοσχέδιο προέβλεπε, ότι αυτοί οι κύριοι θα πάνε να υπηρετήσουν όχι εδώ κοντά, αλλά στην παραμεθώριο περιοχή. Αυτό λέει το νομοσχέδιο, το οποίο δεν έφεραν να ψηφίσουν.

Επομένως ο κ. Δημοσχάκης που θα τον λερώσουν αν πάνε στον Έβρο οι της εναλλακτικής θητείας αν ψηφίζονταν εκείνο το νομοσχέδιο, όλοι θα πήγαιναν στον Έβρο, άρα θα είχε λερωθεί πολλαπλώς, από τη Νέα Δημοκρατία όμως, όχι από μας.

Συνεπώς δε θα πρέπει να βάζει τέτοια επιχειρήματα. Και εγώ ζητάω να γίνει διπλάσια η θητεία γι' αυτούς της εναλλακτικής θητείας. Εκ των προτέρων ζητήσα και επιμένω σ' αυτό ότι θα έπρεπε -η θητεία είναι νομικά καθορισμένη στους είκοσι τέσσερις μήνες- αυτή η εναλλακτική θητεία θα έπρεπε να είναι το διπλάσιο, να είναι σαράντα οχτώ μήνες. Βέβαια γνωρίζω ότι αδικω μιλάμε, φωνή βωώντος εν τη ερήμω. Από τη στιγμή που απουσιάζει ο Υπουργός, ο οποίος ήταν δυνατόν να κάνει κάποια τροποποίηση, τώρα δεν είναι δυνατόν να γίνει καμιά τροποποίηση, άδικα λέμε ότι λέμε.

Αυτό κάνει και η Νέα Δημοκρατία. Μη νομίζετε ότι διαφωνεί η Νέα Δημοκρατία. Συμφωνεί, αλλά επειδή έχει εκκλησιαστικές οργανώσεις κ.λπ., διαμόρφωσε ένα κλίμα και παίρνει τη θέση αυτή για ψηφοθηρικούς καθαρά λόγους. Όχι για τίποτε άλλο.

(Φωνές, διαμαρτυρίες από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Διαφωνούμε ευθέως γι' αυτά που λέτε, κύριε συνάδελφε.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Έχω το δικαίωμα να εκφράζω την άποψή μου, κύριε συνάδελφε.

Επομένως, θα παρακαλέσω, εάν και εφόσον έχετε τέτοια δυνατότητα, να γίνει το διπλάσιο της θητείας. Αυτό είναι ένα φρένο.

Θα σας παρακαλούσα και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ. Έχουμε ψηφίσει τις διατάξεις, καθώς και τη διάταξη που προβλέπει τους αγροτικούς γιατρούς. Σ' αυτήν τη διάταξη είχαμε αποφασίσει στην Επιτροπή και δεν το περάσαμε ανάλογο Άρθρο, ότι στα άγονα νησιά θα πρέπει να πάνε φαρμακοποιοί, γιατί δεν υπάρχουν. Κάνω, λοιπόν, έκκληση στο Σώμα, στη συγκεκριμένη διάταξη που ψηφίσαμε, πέρα από τους αγροτικούς γιατρούς για τα άγονα νησιά, να πηγαίνουν και

φαρμακοποιοί.

Παρακαλώ αυτή τη διόρθωση να την κάνετε πριν έλθει το νομοσχέδιο προς ψήφιση στο σύνολο. Αυτή την τροποποίηση τουλάχιστον μπορείτε να την κάνετε, γιατί την έχουμε αποφασίσει στην Επιτροπή και είναι σύμφωνος και ο Υπουργός. Για τα άλλα ξέρω, ότι δεν μπορείτε να τροποποιήσετε τίποτα και αδικώς μιλάμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, είχα τοποθετηθεί και κατά τη συζήτηση επί της αρχής στο θέμα αυτό και έμεινα με την ελπίδα, ότι ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας θα επανεξέταζε εκ βάθρων την όλη ρύθμιση την οποία προτείνει και θα την απέσυρε, ή εν πάση περιπτώσει θα την τροποποιούσε αισθητά και ουσιαστικά. Λυπάμαι για την εμμονή αυτή. Λυπάμαι, γιατί αυτό γίνεται σε μία στιγμή που πράγματι, όπως εξέθεσαν ήδη συνάδελφοι απ' όλες τις πλευρές, καμία νομοθεσία δεν προβλέπει, σε καμία χώρα, ως ατομικό δικαίωμα, αυτό το "δικαίωμα", όπως ονομάζεται, των αντιρρησιών συνειδήσεως. Είναι πασίγνωστο αυτό και με σειρά αποφάσεων, δηλαδή σταθερή και अपαρэкκλιτη νομολογία και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των αποφάσεων της αρμοδίας Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.

Ακόμη, χώρες οι οποίες έχουν προβλέψει στο Σύνταγμα τους αυτό το δικαίωμα, όπως είναι η Ομοσπονδιακή Γερμανία, έρχονται εν συνεχεία με το Συναγματικό Δικαστήριο της Καρλσρούης και λένε ότι δεν είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα. Και εν πάση περιπτώσει δεν είναι ατομικό δικαίωμα.

Στη Γαλλία, πληροφορούμαι ότι διελύθη ως εναντίον του νόμου και των χρηστών ηθών υφιστάμενη ομοσπονδία, Federation des Objecteurs de Con science, των αντιρρησιών συνειδήσεως.

Με αυτά τα δεδομένα δεν μπορώ να κατανοήσω την εμμονή της ελληνικής πλευράς, η οποία φαντάζομαι ότι ενοχλείται - για την ακρίβεια και μάλιστα, δεν ξέρω από πού ενοχλείται - Ποιοι είναι αυτοί οι οργανισμοί, ευρωπαϊκοί ή διεθνείς, οι οποίοι ενοχλούν την Ελλάδα γι' αυτό το πρόβλημα, όταν οι ίδιοι στις χώρες τους καταδικάζουν σωρευδόν τους αντιρρησίες συνειδήσεως, είτε πρόκειται για "θρησκευτικούς" είτε πολύ περισσότερο για "ιδεολογικούς" για τους οποίους ουσιαστικά δεν υπάρχει εν τους πράγμασι αναγνώριση. Δεν μπορώ να αντιληφθώ σε τι συνεισφέρουμε.

Η Χώρα έχει σοβαρά προβλήματα να ανημετωπίζει και εμείς συζητούμε για τριτεύοντα και τεταρτεύοντα θέματα.

Η χώρα έχει πρόβλημα εθνικής ασφάλειας, η Χώρα έχει πρόβλημα εξισορρόπησης στρατιωτικών δυνάμεων με τη γείτονα εξ ανατολών, η οποία την απειλεί. Υπενθυμίζω δε ότι σε καμία από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες δεν αναγνωρίζεται σε περίπτωση πολέμου ή υπάρξεως απειλής, όπως είναι η δική μας περίπτωση, τέτοιο δικαίωμα. Και δεν μπορώ να αντιληφθώ τη λογική με την οποία το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας εισηγείται και εμμένει στην άποψη αυτή.

Θέλω να καταθέσω για τα Πρακτικά, διότι δεν είναι δυνατόν να αναφερθώ στα ελάχιστα λεπτά, ένα κείμενο του Γιάννη Μαρίνου στον "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ" και του ειδικού στα θέματα αυτά Γεωργίου Κρίππα. Θέλω, κύριε Πρόεδρε, να περιληφθεί στα Πρακτικά. Είναι σύντομο το κείμενο αυτό και έχει πλήρη ανάλυση και ενημέρωση και της θεωρίας και της πράξεως και στην Ευρώπη και παγκοσμίως, τι ακριβώς ισχύει και τι από αυτά που ισχύουν τύποις συμβαίνουν στην πραγματικότητα.

Από την άλλη πλευρά θέλω να επισημάνω ότι η Έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής, όταν κάτω από το γράμμα της δεν είναι σαφώς αντίθετη με το γράμμα το οποίο διατυπώνει, πάντως είναι ένα κείμενο αμφιταλαντεύσεων και αμφιβολιών, δεν είναι ένα κείμενο βεβαιότητας και σιγουριάς για τις θέσεις τις οποίες παίρνει. Είναι ένα κείμενο σχοινοβατούν, είναι ένα κείμενο τελικά το οποίο είναι τραβηγμένο από τα μαλλιά και

προσπαθεί, διότι εκλήθη να στηρίξει αυτή την ιστορία, να τη στηρίξει. Θα επαναλάβω και πάλι ότι εάν η διάταξη δεν αλλάξει ριζικά, εγώ καταψηφίζω αυτές τις ρυθμίσεις. Και δεν μπορώ επίσης να καταλάβω γιατί πρέπει να βάλουμε δαπάνες κρατικές - αν μας περισσεύουν χρήματα στο δημόσιο ταμείο - για να μπορούμε να διατρέφουμε όλους αυτούς τους κυρίους οι οποίοι υποτίθεται ότι θα προσφέρουν κοινωνική υπηρεσία. Πρόκειται περί στρουθοκαμηλισμού και αυταπάτης αισχίστου είδους.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Στ. Παπαθεμελής καταθέτει στα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κ. Παπαδόγγονας, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, όπως ανέφερα και χθες, οφείλουμε όλοι οι Έλληνες υπό τας παρούσας συνθήκας να έχουμε στραμένο το βλέμμα μας προς ανατολάς. Η τουρκική απειλή είναι ορατή, οι ανάγκες τις οποίες έχουν οι Ένοπλες Δυνάμεις είναι δεδομένες και γνωστές και φοβάμαι ότι με κάποιο ευρύτερο πνεύμα το οποίο επικρατεί εις ό,τι αφορά ευαισθησίες, οι οποίες πράγματι υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα αναφερθώ εν συνεχεία και στο γεγονός αυτό, φοβάμαι, επαναλαμβάνω, ότι ολισθαίνουμε από το "Μολών λαβέ" στο "Σφάξε με πασά μου να αγιάσω", διότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που επί σειρά ετών είχα θητεύσει στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στη ΔΑΣΕ κ.ο.κ., υπάρχουν πράγματι ευαισθησίες. Συγκεκριμένες κατηγορίες κατά της Χώρας μας δεν έχουν υποβληθεί σε κανέναν οργανισμό. Αυτό είναι, επίσης, γεγονός. Η Διεθνής Αμνηστία κατά καιρούς στέλνει πράγματι γράμματα, αλλά αν αναφερθούμε στο Συμβούλιο της Ευρώπης και τη ΔΑΣΕ δεν έχει εγερθεί ποτέ κανένα θέμα εναντίον της Χώρας μας για θέματα αντιρρησιών συνειδήσεως.

Στην υπόλοιπη Ευρώπη, λοιπόν, ισχύουν τα εξής: Στο Βέλγιο δέκα πέντε μήνες για υγειονομικά ιδρύματα, είκοσι μήνες για κοινωνικούς οργανισμούς, είκοσι τέσσερις μήνες για τον τρίτο κόσμο. Στη Δανία, οκτώ μήνες για την πολιτική άμυνα, ένδεκα μήνες για νοσοκομεία κ.λπ. Στη Γερμανία πολιτική θητεία στα νοσοκομεία κ.ο.κ. Η δε τάση η οποία επικρατεί στην Ευρώπη είναι να καταργηθούν οι στρατοί οι οποίοι προέρχονται από τη θητεία των πολιτών τους και πηγαίνουμε προς εθελοντική θητεία, όπως έχει η Μεγάλη Βρεταννία, ως γνωστόν.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Εμείς αν έχουμε στραμμένα τα βλέματά μας συνεχώς τι γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να δούμε και ποιες χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως δέχονται αυτή τη στιγμή απειλή. Ποιες απειλούνται από το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ολλανδία, την Πορτογαλία, την Ιρλανδία, την Φινλανδία και την Σουηδία. Ουδείς από αυτές τις χώρες υφίσταται απειλή. Συνεπώς δεν μπορεί εμείς να επικαλούμεθα -και απορώ πώς σκέπτεται το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας κατά τέτοιο τρόπο- ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ισχύουν αυτά και θα πρέπει και εμείς να τα ακολουθήσουμε.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα, αν ακούσατε τα ραδιόφωνα, δεν πρόκειται να προχωρήσει και αυτό ανεφέρθη σαφώς από την Ολλανδική Προεδρία στην κοινή εξωτερική πολιτική και στην πολιτική αμύνης. Συνεπώς η Ευρώπη θα πρέπει να ξεχάσουμε ότι μπορεί να δημιουργήσει σε ορατό χρονικό διάστημα τον πυλώνα της αμύνης, ο οποίος θα εξασφάλιζε τα σύνορα της Χώρας μας. Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η μόνη η εγγύηση, η οποία υπάρχει για τη διασφάλιση των συνόρων μας, είναι οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και πρέπει μέσα σ' αυτό το πλαίσιο να γίνει πανεθνική κινητοποίηση, ούτως ώστε να ενισχυθούν και από πλευράς προσωπικού και από πλευράς υλικού οπλικών συστημάτων κ.ο.κ.

Ανεφέρθη επίσης διεξοδικά γιατί το νομοσχέδιο αυτό είναι

πράγματι αντισυνταγματικό. Υπάρχει σαφής διατύπωση μέσα στο κείμενο της Επιστημονικής Επιτροπής που το αναφέρει. Και απορώ πώς ο κ. Τσοχατζόπουλος χθες έκανε ερμηνεία διάφορον από τη διατύπωση η οποία υπάρχει.

Στο κείμενο της Επιστημονικής Επιτροπής αναφέρεται: "Η στρατιωτική θητεία παρουσιάζεται και ως δικαίωμα των Ελλήνων, να έχουν δηλαδή την τιμή να υπηρετούν και να υπερασπίζονται την Πατρίδα τους. Η συνταγματική αυτή υποχρέωση δεν μπορεί να καταργηθεί ή να περιορισθεί, παρά μόνο για γενικούς αντικειμενικούς λόγους και ως τέτοιος λόγος δεν μπορεί κατ' αρχήν να θεωρηθεί κάποια θρησκευτική ή φιλοσοφική δοξασία."

Είναι σαφές ή δεν είναι σαφές το κείμενο; Για να ξέρουμε και τι διαβάζουμε.

Και προχωρώ: Χθές ο Υπουργός ανέφερε ότι εβδομήντα άτομα το χρόνο είναι αυτά τα οποία εμφανίζονται ως αντιρρησίες συνειδήσεως. Αυτό διότι μέχρι τώρα, όπως ξέρουμε πάρα πολύ καλά όλοι, οι αντιρρησίες συνειδήσεως περνούσαν στρατοδικείο, πήγαιναν φυλακή κ.ο.κ. Μην ξεχνάμε το παράδειγμα της Ισπανίας το οποίο ανεφέρθη χθες όπου από το ένα έτος στο άλλο πήγανε σε τριάντα εννέα χιλιάδες αντιρρησίες συνειδήσεως.

Και στο σημείο αυτό για να είμαστε σαφείς και να λέμε τι δεχόμαστε και τι δεχόμαστε, η Νέα Δημοκρατία δεν έχει αντίρρηση για την ένστολη άοπλη θητεία μέσα σε μονάδες. Πρέπει να γνωρίζουμε -και αυτό είναι σημαντικό- ότι κυρίως γι' αυτούς οι οποίοι έχουν υπηρετήσει όπως ο ομιλών, επί μακρά σειρά ετών κάποιες δεκαετίες μέσα στις Ένοπλες Δυνάμεις, μέσα στις μονάδες, πέραν της εκπαιδεύσεως της οποίας τυγχάνουν οι στρατιώτες για τα καθ' αυτό καθήκοντά τους, αντιμετωπίσεως της απειλής υπάρχουν και δευτερευούσης φύσεως καθήκοντα όπως γραφείς, μάγειροι κ.ο.κ. Οι αντιρρησίες συνειδήσεως θα μπορούσαν, όταν οι ένοπλοι συναδελφοί τους εκπαιδεύονται, να συμπληρώνουν το κενό το οποίο υπάρχει σ' αυτές τις δευτερευούσης φύσεως εργασίες μέσα στη μονάδα. Ως προς την άοπλη συνεπώς θητεία, η Νέα Δημοκρατία συμφωνεί.

Αυτό στο οποίο διαφωνούμε ριζικά είναι η κοινωνική εναλλακτική θητεία. Και μου έκανε εδώ εντύπωση ότι κάποιοι συνάδελφοι χθές πέρασαν και πέραν, αν θέλετε, της απλής υπηρεσίας σε ιδρύματα, σε νοσοκομεία κ.ο.κ. και είπαν και για το δικαίωμα της απεργίας, εάν δηλαδή εκεί που θα πάνε θα έχουν το δικαίωμα της απεργίας ή όχι. Και είπαν ότι εφόσον πλέον δεν είναι στρατιώτες, πρέπει να δικαιούνται να κάνουν και απεργία.

Με λίγα λόγια δηλαδή, βρισκόμαστε εδώ προ αμοιβής αυτών οι οποίοι αρνούνται να υποταγούν και στο κοινό αίσθημα, αλλά και σε μία σαφή διάταξη του Συντάγματος και υποχρέωση, η οποία απορρέει από τη διάταξη αυτή.

Ο στρατευμένος, όπως ξέρετε πάρα πολύ καλά, εάν λείψει από την υπηρεσία του μετά από ορισμένες ημέρες κ.λπ., κηρύσσεται λιποτάκτης. Αυτός δηλαδή, ο οποίος έρχεται να πάρει όπλο αύριο να πολεμήσει και που εν καιρώ ειρήνης για τον άλφα ή βήτα λόγο, για οικογενειακούς ή άλλους λόγους, λείπει κάποιες ημέρες, έχουμε λιποταξία. Και φυσικά θα δικαστεί και φυσικά θα τιμωρηθεί. Ο άλλος, ουδείς γνωρίζει τι κάνει, πού είναι, πού κινείται, τι άδειες παίρνει, εάν υπάρχει στην υπηρεσία αυτή στην οποία, εν πάση περιπτώσει, θα αποσπασθεί ή όχι.

Επίσης, στο νομοσχέδιο αναφέρεται ότι οι διάφορες υπηρεσίες, οργανισμοί κ.λπ., εκ των προτέρων θα ζητούν ορισμένο αριθμό από τα άτομα αυτά οι οποίοι θα υπηρετήσουν την κοινωνική θητεία. Φυσικά μπορεί να δημιουργηθεί ολόκληρο κύκλωμα, το οποίο θα διατυπώνει ανάγκες για κάποιους, ούτως ώστε πέραν της κοινωνικής θητείας, να υπηρετήσουν σε κάποιο πόστο στο οποίο θα έχουν σκοπεύσει και προ, ακόμα, της κατατάξεως ή της παροχής αυτής της ευχερείας την οποία δίνει το νομοσχέδιο.

Αυτό το οποίο θα πρέπει να κοιτάξουμε με προσοχή είναι τι συμβαίνει σε χώρες οι οποίες ή υφίστανται απειλή ή θεωρούν ότι υφίστανται απειλή ή σε άλλες χώρες, όπως η Τουρκία, οι οποίες έχουν επεκτατικές βλέψεις. Σε αυτές τις χώρες δε

γίνεται καμία απολύτως συζήτηση για θέματα εναλλακτικής θητείας ούτε καν άοπλης θητείας ενστόλων στρατιωτών. Γιατί; Διότι θα πρέπει μία χώρα να αντιμετωπίσει ρεαλιστικά την απειλή την οποία υφίσταται, ή εν πάση περιπτώσει, να ακολουθήσει την εθνική πολιτική την οποία έχουν χαράξει. Και αναφέρομαι εν προκειμένω προς την Τουρκία.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εάν, λοιπόν, εμείς δε δούμε τι συμβαίνει εκεί όπου η περίπτωση μας σχετίζεται άμεσα και κοιτάμε τι γίνεται στη Φινλανδία -και δυστυχώς με κάποιες δημοσκοπήσεις οι οποίες είδαν το φως της δημοσιότητας προ ολίγων ημερών για το τι πιστεύει η νεολαία μας- εάν δηλαδή, μέσα σ' αυτήν την πανεθνική κινητοποίηση την οποία ανέφερα, δεν ενταχθεί και η αλλαγή πνεύματος μέσα στην ελληνική κοινωνία, είναι πλέον ή βέβαιον ότι θα βρεθούμε προ καταστάσεων πολύ δυσάρεστων. Και εάν συνεχίσει η κυβέρνηση την πολιτική, η οποία, όπως ανέφερα, ολισθαίνει ήδη προς την κατεύθυνση επικρίσεως βοηθείας από διαφόρους μεσολαβητές να επέμβουν κ.ο.κ., θα φθάσουμε σε σημείο όπου η ασφάλεια της Χώρας μας θα είναι στα χέρια ξένων κέντρων αποφάσεων.

Διότι, τι άλλο σημαίνει η επιθυμία -και αυτό εκφράζεται πολλαπλώς και σε πολλά επίπεδα από την Κυβέρνηση, έτσι ώστε ο ξένος παράγων να παρεμβάλεται συνεχώς μεταξύ ημών και της Τουρκίας;

(Στο σημείο αυτό και πάλι ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Σας παρακαλώ, κύριε Παπαδόγγονα, ολοκληρώστε.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Αυτό που πρέπει να αντιληφθεί η Τουρκία είναι ότι οι Έλληνες δεν παραχωρούν τίποτα, διεκδικούν όλα αυτά τα οποία τους δίνουν οι διεθνείς συνθήκες και τα διεθνή νόμιμα και ότι εν πάση περιπτώσει, εάν οψέποτε η ανατολική πλευρά του Αιγαίου ανοίξει το "τρελοκομείο", όπως ελέχθη στο παρελθόν, τότε οι Έλληνες, εμείς μόνο και μόνοι θα υπερασπιστούμε τη Χώρα μας. Δεν πρέπει ποτέ να αφήσουμε σε ξένα χέρια την υπεράσπιση της Χώρας μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κάναμε και χθες αυτή τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε. Φαίνεται, όμως, ότι επειδή ήταν και περασμένη η ώρα, ίσως και η προσοχή ήταν μειωμένη ή οι παρουσίες να μην ήταν τόσες όσες σήμερα.

Συζητούμε, πράγματι, ένα σοβαρότατο ζήτημα, που είναι σε εκκεμότητα εδώ και πολλά χρόνια στη Χώρα μας. Και είναι γεγονός ότι για το ζήτημα αυτό έχει επανειλημμένα επικριθεί η Ελλάδα σε Διεθνείς Οργανισμούς. Και εμείς, ως Βουλευτές, έχουμε πάρα πολλές φορές πάρε ταχυδρομικά μηνύματα, αιτήσεις, εκκλήσεις ν'αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα.

Καταλαβαίνω ότι ορισμένοι συνάδελφοι, ιδιαίτερα οι προερχόμενοι από το στράτευμα, έχουν κάποια δυσκολία, να δεχθούν ότι μπορεί, για λόγους συνειδησιακούς, ένας νέος ν'αρνηθεί να εκπληρώσει αυτό που αυτοί, αλλά και εμείς όλοι θεωρούμε στοιχειώδη υποχρέωση.

Ωστόσο, πρέπει να παραδεχθούμε ότι ο σεβασμός των στοιχειωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου πρέπει να είναι πάνω από κάθε άλλο ζήτημα. Εάν ένας νέος έχει πρόβλημα συνειδήσεως για λόγους θρησκευτικούς, ιδεολογικούς ή άλλους, που κρίνονται ως βάσιμοι και δε θέλει να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία, αλλά ούτε και άοπλα να πάει στο στρατό και πάει φυλακή διπλάσιο και ορισμένες φορές, τριπλάσιο χρόνο, αυτό δεν μπορούμε, παρά να το πάρουμε υπόψη μας.

Είναι δύσκολο, καταλαβαίνω, να το δεχθεί κανείς, αλλά έτσι είναι και πρέπει να το χωνεύουμε.

Διερωτήθηκαν ορισμένοι συνάδελφοι: Τι θα πει ο Έλληνας, που υπηρετεί στον Έβρο ή αλλού; Θα πει, "ορίστε, οι άχρηστοι,

οι απατεώνες, οι κατεργάρηδες, κ.λπ."; Όχι. Θα πει: "Ορίστε, έχουμε μία Πατρίδα, η οποία θα με σεβασθεί και εμένα αύριο, όταν θα έχω πρόβλημα και δε θα έχει τις παρωπίδες και πάση θυσία, να γίνεται "ταύρος εν υαλοπολείω".

Έχουμε μια Πατρίδα και υπερασπιζόμαστε μια Πατρίδα, η οποία σέβεται τα στοιχειώδη δικαιώματα.

Τέλος, επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι μου κάνει εντύπωση -και σας παρακαλώ να προσέξετε αυτό που θα πω- ότι, ενώ από τη μια μεριά φοβόσαστε, μήπως με τις ρυθμίσεις που γίνονται αυξηθεί ο αριθμός των αντιρρησιών συνείδησης αισθητά και ορισμένοι, που δεν είναι αντιρρησίες συνείδησης, θελήσουν να το αξιοποιήσουν αυτό, από την άλλη μεριά, ενώ επικαλείσθε όλοι την απειλή και την ανάγκη να φυλάξουμε τα σύνορά μας, δέχεσθε χιλιάδες Ελληνόπουλα στρατευμένα, να φεύγουν έξω από την Ελλάδα και να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις ιμπεριαλιστικές, που υπηρετούν αποκλειστικά τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστών. Όταν το ανέφερα και χθες, κάποιος κύριος συνάδελφος, από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, μου απάντησε: "Μα, τι θέλετε; Να αποκοπούμε από τη διεθνή κοινότητα;" Δηλαδή, κύριε Πρόεδρε, είναι αποκοπή από τη διεθνή κοινότητα το να πεις: "Εγώ θέλω το στρατό μου και τον τελευταίο στρατιώτη μου να τον έχω για την υπεράσπιση της εδαφικής μου ακεραιότητας, για τα σύνορά μου και για τίποτε άλλο." Αυτό, όχι μόνο δεν είναι αποκοπή, αλλά είναι κάτι που θα προκαλούσε και τον παγκόσμιο σεβασμό, απέναντι σ'αυτήν την πολιτική, από το να σπεύδεις, κάθε φορά, μην τυχόν και καθυστερήσεις από την Τουρκία, ή κάποιον άλλον, να πλειοδοτήσεις στα επιθετικά ιμπεριαλιστικά σχέδια, που προωθούνται αυτή την εποχή, μετά τις ανατροπές, που είχαμε στην Ανατολική Κεντρική Ευρώπη, μετά τη διάλυση του σοσιαλιστικού στρατοπέδου και της Σοβιετικής Ένωσης.

Για μένα είναι πραγματικά αξιοπερίεργο το γεγονός ότι δε βλέπουμε αυτή την υπόθεση. Δε διαμαρτυρόμαστε γι'αυτό.

Δε διαμαρτυρόμαστε για τις πληροφορίες που έρχονται συχνά πυκνά, ότι η άμυνά μας δεν οργανώνεται με βάση το εθνικό συμφέρον, με βάση τα συμφέροντα της Χώρας μας, αλλά με βάση τους σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ, ότι οι αγορές των εξοπλισμών μας δεν υπηρετούν την εθνική μας άμυνα, αλλά τα σχέδια των Νατοϊκών στην περιοχή. Και εμείς φοβόμαστε μην τυχόν έχουμε μερικές δεκάδες ή εκατοντάδες νέων οι οποίοι δέχονται να υπηρετήσουν διπλάσια θητεία και να δουλέψουν όσο σκληρά και αν ζητηθεί. Ζητούν, όμως, να γίνει σεβαστό αυτό το συνειδησιακό πρόβλημα που έχουν.

Θέλω να επαναλάβω τη γνωστή θέση μας. Εμείς πιστεύουμε ότι οι νέοι πρέπει να υπηρετούν. Είναι τιμή, δικαίωμα και φυσικά υποχρέωση να υπηρετούν τη θητεία τους, αλλά μόνο για την υπεράσπιση της ηθικής ακεραιότητας και για τίποτα άλλο. Έχουν το δικαίωμα για μας και από τη συνείδησή τους και από το Σύνταγμα και από οπουδήποτε αλλού να αρνούνται συμμετοχή σε τέτοια αποστολή. Και είναι ντροπή να τους δελεάζουμε με εκατομμύρια δραχμές το χρόνο για να τους στείλουμε σε μισθοφορικές αποστολές.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία κουβέντα. Ειπώθηκε ότι έχουμε δεκα οκτώμιση χιλιάδες ανυπότακτους και παρακαλώ να έχω τη μαρτυρία σας, κύριε Υπουργέ. Επί πόσα χρόνια όμως; Έκανα ένα λογαριασμό και είναι επί είκοσι εννέα, τριάντα χρόνια. Αν διαιρέσουμε το δέκα οκτώμιση χιλιάδες διά του τριάντα βρίσκουμε ότι είναι εξακόσιοι περίπου το χρόνο.

Είναι δυνατόν να φοβόμαστε ότι οι εξακόσιοι το χρόνο θα μειώσουν την αμυντική θωράκιση της Χώρας μας;

Γι'αυτό, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι θα πρέπει να συνεννοηθούμε. Βεβαίως είναι καλό ότι διευκρινίζεται ότι δε θεωρείται στρατιώτης αυτός που έχει εναλλακτική θητεία. Επιμένουμε ότι θα πρέπει να μη ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Θα παρακαλέσω, κύριε Κόρακα, να διευκολύνετε τη συζήτηση. Έχει εξαντληθεί το θέμα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Τελειώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε. Λέω τις τελευταίες μου φράσεις.

Δεν πρέπει να του αποκλείει το δικαίωμα για συνδικαλισμό και

συμμετοχή σε απεργία. Εξάλλου, κύριε Πρόεδρε, έχει πια γίνει ηλίου φαεινότερον ότι όπως στα Σώματα Ασφαλείας, έτσι και στις Ένοπλες Δυνάμεις, πρέπει κάποια στιγμή να χωνέψουμε και να δεχθούμε ότι επιβάλλεται ο συνδικαλισμός, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα χωρίς να στρουθοκαμηλίζουμε, αλλά και να αξιοποιήσουμε αυτό το συνδικαλισμό για την ανάπτυξη του μάχιμου των Ενόπλων Δυνάμεών μας, όπως γίνεται και στα Σώματα Ασφαλείας. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Η κα Δαμανάκη έχει το λόγο.

**ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ:** Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά έχετε δίκιο. Έχουν ειπωθεί πάρα πολλά επιχειρήματα και η συζήτηση...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Το θέμα εξαντλήθηκε. Όλη η επιχειρηματολογία των απόψεων και υπέρ και κατά εξαντλήθηκε. Ας συντομεύσουμε τη συζήτηση.

**ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ:** Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Να μην υποτιμούμε τη νεολαία μας, κύριε Πρόεδρε.

**ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ:** Παίρνω το λόγο επειδή υπήρξαν αναφορές και από συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ., οι οποίοι μάλιστα αναφέρονται κυρίως στα επιχειρήματα για την πρόσπιση της εθνικής άμυνας της Χώρας, στα οποία θα ήθελα να δώσω μία απάντηση.

Πρώτα-πρώτα, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι η εικόνα της ελληνικής νεολαίας η οποία έρχεται εδώ, δεν είναι κατά τη γνώμη μου ακριβής. Έρχεται μία εικόνα όπου περίπου παρουσιάζει όλους τους νέους φυγόπονους, ως ανθρώπους οι οποίοι είναι προδιατεθειμένοι να αποφύγουν τις υποχρεώσεις τους.

Εγώ θα έλεγα απλά, κύριε Πρόεδρε, ότι το γεγονός ότι εμείς της μεγαλύτερης ηλικίας δεν έχουμε πάντα τον κώδικα να επικοινωνούμε με τους νεώτερους, αυτό δεν αφορίζει όλη αυτή τη γενιά. Και δεν επιτρέπεται κατά τη γνώμη μου, σε εμάς να δημιουργούμε αυτή την κατάσταση και αυτή την εικόνα, η οποία επαναλαμβάνω, δυσφημίζει την ελληνική νεολαία. Δεν έχει ανάγκη η ελληνική νεολαία από υπεράσπιση, αλλά δεν είναι αυτή η πραγματικότητα.

Όταν μιλούμε για τις στρατιωτικές υποχρεώσεις και λένε τα επίσημα στοιχεία ότι το 95% ή το 96% των Ελλήνων νέων εκπληρώ τις υποχρεώσεις του εγκαιώς, ποιο είναι το μείζον πρόβλημα το οποίο δημιουργείται;

Υπάρχουν, όμως, ορισμένοι, οι οποίοι για λόγους ελευθερίας της θρησκείας ή της συνείδησής τους αρνούνται να υπηρετήσουν. Και το ερώτημα το οποίο υπάρχει είναι κατά τη γνώμη μου άμεσο: Αναγνωρίζουμε σ'αυτούς τους ανθρώπους το ατομικό δικαίωμα να επιλέξουν την κοινωνική θητεία; Τι επιχειρήματα απέναντι σ'αυτό το ερώτημα προβάλλονται από την άλλη πλευρά; Δεν αναφέρομαι, κύριε Πρόεδρε, σ'αυτά που ακούστηκαν, έστω υπαινικτικά σήμερα, τις προηγούμενες ημέρες είχαν ακουστεί πιο άμεσα, περί πατριωτισμού, περί της ανάγκης εν πάση περιπτώσει στο όνομα του πατριωτισμού να προχωρήσουμε σε ρυθμίσεις που θα τοποθετούν τους αντιρρησίες συνείδησης στο πυρ το εξώτερον.

Επιτέλους, να σταματήσει αυτή η ιστορία με τον πατριωτισμό, διότι η πατριδοκαπηλεία μας θίγει όλους και εν πάση περιπτώσει όπως εξακολουθεί να θίγεται το θέμα, κάνει και τον πατριωτισμό μία έννοια ευτελή.

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι όλες οι κυβερνήσεις και της Νέας Δημοκρατίας είχαν επιχειρήσει να λύσουν το θέμα - είναι επιβεβαιωμένο αυτό- είτε με ερωτήματα στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή είτε με άλλους τρόπους. Θα είχαν φέρει δηλαδή το νομοσχέδιο, αν δεν υπήρχαν κάποια εμπόδια νομικού τύπου. Ποιος ο λόγος, λοιπόν, τώρα, να ανακατεύουμε τον πατριωτισμό;

Έρχομαι τώρα στα συνταγματικά επιχειρήματα. Είναι γεγονός ότι το Σύνταγμα χρειάζεται μια αποσαφήνιση στο θέμα αυτό. Και από αυτή την άποψη, θέλω να απαντήσω και στη χθεσινή παρέμβαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ο οποίος

σε υψηλούς τόνους είπε ότι το θέμα αυτό δεν πρέπει να τεθεί στην Αναθεώρηση του Συντάγματος. Δεν είναι ανάγκη το Σύνταγμα να καθορίσει θετικά και με συγκεκριμένο τρόπο την κοινωνική θητεία, αλλά είναι ανάγκη να αποσαφηνίσει το θέμα. Μου έκανε εντύπωση η τοποθέτηση του Υπουργού Εθνικής 'Αμυνας, διότι πιστεύω ότι στις προθέσεις της Κυβέρνησης - όπως τουλάχιστον έχουν ανακοινωθεί, γιατί έχουν δει το φως της δημοσιότητας κάποια σχέδια - είναι να αναθεωρήσει το Σύνταγμα σ' αυτήν την κατεύθυνση.

Πρέπει, λοιπόν, το Σύνταγμα να αναθεωρηθεί και να αποσαφηνισθεί το θέμα. Στο σημείο αυτό δε συμφωνώ με τον κ. Τσοχατζόπουλο. Όμως και το Σύνταγμα όπως είναι, επιτρέπει στο νομοθέτη να προχωρήσει. Υπάρχουν πάρα πολλά επιχειρήματα συνταγματολόγων, για το πώς τεκμηριώνεται αυτό. Βεβαίως, είναι ανάγκη να δούμε την εθνική άμυνα, όχι μόνο ως μία υπόθεση που αφορά αποκλειστικά και μόνο τα όπλα, αλλά ως μία υπόθεση ευρύτερη, όπου η προσφορά της κοινωνικής θητείας, είναι σημαντική και ουσιαστική.

Είναι, επίσης, ανάγκη να δούμε τι σημαίνει η λέξη "δύναται" να υπηρετήσει το θέμα. Στο σημείο αυτό δε συμφωνώ με τον κ. Τσάτσου στην εφημερίδα "ΝΕΑ". Το "δύναται" δεν παραπέμπει μόνο στη βιολογική ικανότητα, αλλά παραπέμπει και στη συνειδησιακή ωριμότητα και επιλογή του ανθρώπου, πέρα από το γεγονός ότι υπάρχουν στο Σύνταγμα άλλα άρθρα, τα οποία κατοχυρώνουν την ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης, την ελευθερία της επιλογής και σε μια εποχή που η Δημοκρατία κρίνεται από την ανοχή στο διαφορετικό, είναι πρόκληση για την Ελλάδα να μπορεί να προχωρήσει σε τέτοιες πιο ανεκτικές και πιο δημοκρατικές κατευθύνσεις.

Όσον αφορά την απειλή και τους κινδύνους που υπάρχουν απέναντι στη Χώρα μας, αυτά όλα συμβαίνουν. Αλλά πιστεύουν, πραγματικά, οι κύριοι συνάδελφοι, ότι άνθρωποι οι οποίοι προτιμούν να πάνε φυλακή για λόγους συνείδησης, αντί να υπηρετήσουν με τον εξαναγκασμό, θα μπορέσουν να συντελέσουν σε αυτό, που και οι ίδιοι συνεχώς επικαλούνται; Είναι τρόπος αυτός για να λυθούν τα προβλήματα αυτά; Είναι τρόπος αυτή η στρατιωτικοποίηση της δημόσιας ζωής;

Επομένως δεν υπάρχουν ουσιαστικά επιχειρήματα και αντί να προσπαθούμε συνεχώς να δημιουργήσουμε μείζονα θέματα, νομίζω ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε σε μία διάταξη, η οποία έχει αργήσει να έρθει.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ορίστε, κύριε Ρόκο, έχετε το λόγο.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω, ότι έχει εξαντληθεί το θέμα και έχουμε μία δέσμευση να τελειώσουμε τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου σήμερα, γι' αυτό να μην πάμε το βράδυ. Πέμπτη είναι.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Υπάρχουν άλλα δέκα άρθρα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Έχουμε και άλλο κεφάλαιο άρθρων να συζητήσουμε καθώς και τροπολογίες. Γι' αυτό προειδοποιώ τους κυρίους συναδέλφους, ότι πρέπει να "μαζέψουμε" αυτήν τη συζήτηση, η οποία έχει εξαντληθεί. Υπάρχει μία επιχειρηματολογία, που στρέφεται γύρω από το αντικείμενο και μία αντιεπιχειρηματολογία. Και οι δύο απόψεις έχουν εκτεθεί.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Και τη στιγμή που δεν πρόκειται να γίνει καμία τροποποίηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Θα δώσω το λόγο στον κ. Ρόκο, αφού έχει το δικαίωμα, αλλά προειδοποιώ, ότι πρέπει να ολοκληρώσουμε το νομοσχέδιο σήμερα και θα πάμε τα μεσάνυχτα. Δεν τελειώνουμε μόνο με το κεφάλαιο αυτό των άρθρων. Έχουμε ονομαστικές ψηφοφορίες και θα πάμε το βράδυ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος, γιατί εκτιμώ ότι έχουμε ξεφύγει από την ουσία και μπαίνουμε στους τύπους, οι οποίοι δύσκολα πείθουν. Δεν μπορεί την ίδια στιγμή

να λέμε "ναι" στην άοπλη θητεία σε στρατόπεδο και να λέμε "όχι" στην εναλλακτική θητεία μέσα στην κοινωνία. Είναι πράγματα δυσνόητα.

Θα ήθελα επίσης να θέσω ένα άλλο ζήτημα. Οι πολίτες της Ευρώπης είναι ευαίσθητοι σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Την ίδια στιγμή οι πολίτες της Ευρώπης είναι φυσικοί μας σύμμαχοι στο εθνικό μας ζήτημα των τουρκικών απαράδεκτων διεκδικήσεων στο Αιγαίο. Αυτοί κυρίως οι λαοί της Ευρώπης θα είναι και οι φυσικοί μας σύμμαχοι από εδώ και πέρα σε μία συστράτευση, που μαζί με το Λαό μας, θα φέρει μια αποτελεσματικότητα και μια πίεση προς την Τουρκία, για να αλλάξει τακτική.

Όμως πρέπει να είμαστε και εμείς συνεπείς στις υποχρεώσεις μας και πειστικοί ταυτόχρονα. Και δεν μπορεί να είμαστε, όταν οι ίδιοι μέσα από αποφάσεις δικές μας δεν δίνουμε σημασία σε μία κατεύθυνση που σέβεται τα ανθρωπίνια δικαιώματα, την ανθρωπινή συνείδηση και όλες τις διαφοροποιήσεις που έχουν χαρακτήρα φιλοσοφικό ή συνειδησιακό. Είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό, διότι σ' αυτήν την πορεία τη δύσκολη, που έχουμε σαν Χώρα, δεν θα είναι οι ηγεσίες των χωρών αυτών, οι οποίες θα στηρίξουν τη μεγάλη μας υπόθεση. Θα είναι οι λαοί της Ευρώπης. Ας το προσέξουμε αυτό. Είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν πρέπει να τους διαψεύσουμε λοιπόν.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Χαϊτίδης έχει το λόγο. Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Σπηλιωτόπουλος έχει το λόγο.

**ΣΠΗΛΙΩΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, είμαι αντίθετος στη ρύθμιση, η οποία εισάγεται προς ψήφιση σήμερα με το άρθρο 18. Εισαγωγικά έχω να παρατηρήσω, ότι εφόσον στο πλαίσιο του δημοκρατικού μας πολιτεύματος θέλουμε να απολαμβάνουμε τα δικαιώματα ελευθερίας έκφρασης και συνείδησης, πρέπει να παραδεχτούμε, ότι η ελευθερία, όπως και η Δημοκρατία, δεν χαρίζεται αλλά κατακτάται. Και επιπλέον έχει και υψηλό κόστος. Εκτός δε από αρετή και τόλη, θέλει και συμμετοχή στα μεγάλα βάρη, τα οποία κατανέμονται σήμερα ισομερώς στους πολίτες.

Σε μία χώρα με υψηλές απαιτήσεις άμυνας και ασφάλειας, είναι ανάγκη να υπάρξει ισχυρή δύναμη αποτροπής, ώστε να διασφαλίζεται η ελευθερία του Λαού ως απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση του οποιουδήποτε δικαιώματος. Όπερ σημαίνει, ότι για να μπορούν οι αντιρρησίες συνείδησης να ασκούν το "δικαίωμά" τους -γιατί πουθενά δεν θεμελιώνεται δικαίωμα άρνησης στράτευσης- πρέπει πρώτα και οι ίδιοι να συμβάλουν, ώστε να διασφαλίζονται αυτές οι βασικές προϋποθέσεις. Το ερώτημα είναι: Πώς μπορούν κάποιοι να διεκδικούν από τη Δημοκρατία μας την προστασία του ατομικού δικαιώματος, όταν δεν αναλαμβάνουν ταυτόχρονα την υποχρέωση προστασίας της Δημοκρατίας από οποιαδήποτε διακινδύνευσή της;

Αλλά έρχομαι και στις πιέσεις τις οποίες δέχεται η Κυβέρνηση από διάφορους Διεθνείς Οργανισμούς, συνδιασκέψεις, οργανώσεις, επιτροπές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πιέσεις, που την αναγκάζουν να φέρει προς ψήφιση τη διάταξη αυτή, όπως και κατά το παρελθόν επιχειρήθηκε και από άλλες κυβερνήσεις. Πρόκειται, κύριε Υπουργέ, για όργανα των οποίων οι αποφάσεις δεν έχουν καμία νομική δέσμευση. Γιατί αν είχαν νομική δέσμευση, η Κύπρος σήμερα θα ήταν ελεύθερη. Έχουν πολιτική δέσμευση. Άρα, δεν κατοχυρώνουν και δεν αναγνωρίζουν ατομικό δικαίωμα απαλλαγής από τη στράτευση για λόγους συνείδησης. Γι' αυτό και έχει απορριφθεί η σχετική προσφυγή στην αρμόδια Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, όμοια και η νομολογία του Γαλλικού Ακυρωτικού Δικαστηρίου, όπως και του Γερμανικού Συνταγματικού Δικαστηρίου.

Εδώ πρόκειται απλώς περί "συστάσεων" προς τις κυβερνήσεις να νομοθετήσουν σχετικά. Έχουμε δει πολλές κυβερνήσεις να συμμορφώνονται προς συστάσεις οι οποίες δεν συνάδουν προς τα εθνικά τους συμφέροντα. Το αντίθετο συμβαίνει σήμερα. Άρα, χαρακτηριστικά και αδικαιολόγητα νομοθετούμε υπέρ μιας ελάχιστης μειοψηφίας, που ενδέχεται να

μετατραπεί σε πλειοψηφία, αν ληφθεί υπόψη η εμπειρία άλλων κρατών, ιδιαίτερα, όμως, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, η υψηλή επίδοση του ελληνικού πολιτικού μας συστήματος στην καταστράτηγηση νόμων και αρχών για την εξυπηρέτηση ημετέρων και στις μικρές αντοχές για αντίσταση σε ιδιοτελείς μεθοδεύσεις.

Τι κάνουμε σήμερα, κύριοι συνάδελφοι; Αντί να περιφρουρήσουμε τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις -ύψιστη υποχρέωση την οποία ενόρκως έχουμε αναλάβει- σπεύδουμε να συμμορφωθούμε προς κάποιες "συστάσεις" των παραπάνω Οργανισμών, που εκτός του ότι αντιστρατεύονται ευθέως συγκεκριμένες συνταγματικές διατάξεις, οπωσδήποτε βάλουν και κατά της αμυντικής μας πολιτικής.

Πρέπει εδώ να καταρρίψουμε και έναν ύποπτο μύθο εις βάρος της Ελλάδας, δηλαδή, ότι δήθεν παραβιάζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα. Διότι όταν η Πολιτεία αναγκάζεται να επιβάλει ποινές σε αρνούμενους να στρατευθούν άπλους, όπως ο ισχύων σήμερα νόμος ορίζει, δεν τιμωρεί την ιδεολογία τους, που δεν είναι και σε όλες τις περιπτώσεις ιδεολογία, αλλά μάλλον ιδιοτέλεια, κάτι που πράγματι θα ήταν αντιδημοκρατικό. Η Πολιτεία ελέγχει τη συνταγματική παραβίαση, αφού η άρνηση στράτευσης είναι αντίθετη προς τα άρθρα 4 παρ. 1, 6 και 13 παρ. 4 του Συντάγματος. Δηλαδή τι κάνει η Πολιτεία; Υπερασπίζεται τον υπέρτατο νόμο, το Σύνταγμα, το οποίο προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα, εκτός και αν στο σημείο αυτό δεχόμαστε, ότι η οποιαδήποτε ιδεολογία είναι υπέρ των του Συντάγματος.

Πριν λάβω το λόγο ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, μελέτησα διεξοδικά όλη την επιχειρηματολογία η οποία παρουσιάζεται και στο άρθρο του "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ", που κατέθεσε ο κ. Παπαθεμελής -και είναι πάρα πολύ καλή-, τις διαμαρτυρίες της Διεθνούς Αμνηστίας και τις διαμαρτυρίες της Κίνησης Πολιτών -τα εκατέρωθεν δηλαδή επιχειρήματα- όπως και τα ισχύοντα σε διάφορες χώρες, οι περισσότερες από τις οποίες το έχουν ήδη εφαρμόσει, ευρισκόμενες όμως σε διαφορετικό πολιτικό-στρατιωτικό περιβάλλον.

Επίσης, προβληματίστηκα πού, πώς και αν θεμελιώνεται κάποιο τέτοιο δικαίωμα. Και διαπιστώνεται ότι αν εδώ χρειάζεται ευρύτατη ερμηνεία, που μπορεί να φθάσει μέχρι και στην κατά πλάσμα δημιουργία δικαιώματος άρνησης στράτευσης, η αναμφισβήτητη και στέρα νομικά θεμελιωμένη συνταγματική υποχρέωση, δεν αφήνει περιθώρια άλλων ερμηνειών. Εξάλλου σχετικές είναι οι κατά καιρούς γνωμοδοτήσεις της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής της Βουλής, της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως επίσης και οι γνωμοδοτήσεις αυτών οι οποίοι θέτουν θέμα συνταγματικής αναθεώρησης.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, έχω να πω, ότι η διαφοροποίησή - σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς εταίρους - του γεωπολιτικού και στρατηγικού περιβάλλοντος όπου ζει και αναπνέει μετά δυσκολίας σήμερα η Ελλάδα, μας υποχρεώνει να διατυπώσουμε διαφοροποιημένους εθνικούς αντικειμενικούς στόχους, η υλοποίηση των οποίων απαιτεί πάνω από όλα συμπαγές εσωτερικό μέτωπο.

Καταψηφίζω το άρθρο αυτό, αφ' ενός μεν γιατί διακατέχομαι από την ανησυχία εμφάνισης ρωγμών στο μέτωπο αυτό με την εφαρμογή της και αφ' ετέρου γιατί το άρθρο αυτό αντίκειται ευθέως σε συγκεκριμένες διατάξεις του Συντάγματος. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Θα παρακαλέσω, κύριοι συνάδελφοι, να συντομεύουμε το χρόνο, για να τον περιορίσουμε. Ήδη το θέμα έχει εξαντληθεί. Θα παρακαλέσω να περιορίσουμε λίγο τη συζήτηση.

Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακολουθώντας τη συλλογιστική της Νέας Δημοκρατίας, πραγματικά ως νέος Βουλευτής έχω μπερδευτεί. Άλλες φορές είναι υπέρ το δέον ευρωπαϊστές, άλλες φορές έχουν μία

αντίληψη εντελώς αντίθετη με τα τεκταινόμενα στην Ευρώπη. Θεωρώ πάντως, ότι η κριτική, που γίνεται αυτήν τη στιγμή ουσιαστικά για την τυχόν συμπεριφορά των νέων μέσα στα πλαίσια μιας νέας ρύθμισης, είναι υποκριτική και άδικη για τους νέους, οι οποίοι δεν έχουν τέτοιες προθέσεις. Και η υπεράσπιση της Πατρίδας δεν μπορεί να γίνει από ανθρώπους που δεν πιστεύουν σ' αυτήν την υπόθεση.

Αντί λοιπόν να ασκούμε κριτική στους νέους, ότι θα διολισθήσουν σε τέτοιες μεθόδους προκειμένου να αποφύγουν τη στράτευση, να εργασθούμε όλοι μαζί, ώστε το περιβάλλον στο στράτευμα να γίνει πιο ανθρώπινο, πιο κοινωνικό, για να αμβλυνθούν οι όποιες ανηρρήσεις των νέων για να πάνε στο στρατό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε τι νέο δημιουργεί ανησυχίες και φόβους. Όταν ψηφιζόταν το πολιτικό διαζύγιο, έγινε ολόκληρος θόρυβος. Αποτέλεσμα: Ο Ελληνικός Λαός ουσιαστικά το απέρριψε.

Ερχόμαστε τώρα έπειτα από είκοσι χρόνια από την πρώτη ρύθμιση, που έκανε ο αείμνηστος Αβέρωφ -που για την εποχή εκείνη ήταν πράγματι προκεχωρημένη, καινοτόμος θα έλεγα- και διστάζουμε να προχωρήσουμε σε μία ρύθμιση, η οποία θα απαντήσει σ' ένα πραγματικό πρόβλημα, το οποίο υπάρχει στην ελληνική κοινωνία, προκειμένου να δώσουμε διέξοδο σε τέτοιου είδους ζητήματα, τα οποία και μας θίγουν ως Χώρα και βιάζουν και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Κύριε Υπουργέ, θα σας έκανα μία πρόταση. Κατ' αρχήν στη ρύθμιση μιλάτε, ότι θα υπηρετήσουν την κοινωνική θητεία σε φορείς του δημόσιου τομέα.

Προτείνω να συμπληρωθεί η διάταξη "φορείς εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας", διότι οι πολλοί φορείς του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας δεν ανήκουν στην έννοια του δημόσιου τομέα. Σας παρακαλώ αυτό να το λάβετε σοβαρά υπόψη σας. Και προσθέτω, ότι πρέπει να υπηρετούν κατά προτεραιότητα στα ιδρύματα χρονίων παθήσεων, που έχουν τα πιο βεβαρημένα περιστατικά.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή.)

Ακόμη προτείνω, το δωδεκάμηνο να γίνει είκοσι τέσσερις μήνες, δηλαδή να είναι διπλάσια η θητεία από την κανονική. Έτσι θα δημιουργήσουμε δικλίδες, ώστε να διασχεδαστούν οι φόβοι που υπάρχουν στον προβληματισμό πολλών συναδέλφων, ότι μπορεί κάποιος να θέλουν να εκμεταλλευτούν αυτήν τη διάταξη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να τηρούμε το χρόνο. Έχουμε πάρει απόφαση στις 15.00' να κηρυχθεί περαιωμένη η συζήτηση και θα κηρυχθεί.

Ο κ. Βυζοβίτης έχει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ:** Θέλω να πω μόνο δύο πράγματα. Ίσως ο τίτλος του κεφαλαίου Γ' πρέπει να είναι: "Οι ξύπνιοι και τα κορόϊδα". Ειλικρινώς σας το λέω αυτό, κύριε Υφυπουργέ! Έτσι αισθάνομαι εγώ. Ποια είναι τα κορόϊδα; Εμείς όσοι υπηρετήσαμε και τα παιδιά μας. Κορόϊδα είναι τα παιδιά μας, που τα στείλαμε να υπηρετήσουν. Έχω δύο παιδιά, που τα έστειλα πρώτα να υπηρετήσουν και μετά τα έστειλα να σπουδάσουν. Κορόϊδα είναι και όλα τα παιδιά σήμερα, που έρχονται από την επαρχία να υπηρετήσουν.

Θα σταματήσω σ' αυτό που λέει η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής. "Η στρατιωτική θητεία παρουσιάζεται και ως δικαίωμα των Ελλήνων, δηλαδή να έχουν την τιμή να υπηρετούν και να υπερασπίζονται την Πατρίδα." Αυτήν την τιμή εμείς τη δεχόμαστε. Ήταν τιμή μας που πήγαμε να γίνουμε στρατιώτες. Αυτήν την τιμή έχουν και τα δικά μας παιδιά. Αυτήν την τιμή έχουν, κύριε Υπουργέ, οι κάτοικοι των ορεινών περιοχών και των παραμεθορίων περιοχών, αυτοί που ντρέπονται να βγουν 12 και 13, αυτοί που δεν θέλουν προσωρινό απολυτήριο, γιατί έχουν την υποχρέωση και την τιμή ακόμα περισσότερο να υπηρετήσουν την Πατρίδα.

Να αποσύρετε τη διάταξη, αν θέλετε να μην προκαλέτε. Έχουμε προκαλέσει τους νέους. Μίλησε η κα Δαμανάκη για

το 85%. Αυτό το 85% μην το προκαλείτε.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Το 95%.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΥΖΟΒΙΤΗΣ:** Το 95%. Ας είναι όσο θέλετε, κύριε Κόρακα. Μην τους προκαλείτε, γιατί έξω και από τα ανθρώπινα δικαιώματα υπάρχουν και τα δικαιώματα και η τιμή, που έχουμε εμείς, να υπηρετούμε την Πατρίδα.

Τελειώνοντας θέλω να πω, ότι στο νομοσχέδιο λέτε, κύριε Υφυπουργέ, στο άρθρο 21 στην παράγραφο 4, "όσοι αντιρρησίες συνειδήσεως συμπληρώνουν κανονικά τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα κ.λπ. ... δεν δικαιούνται κατά τη διάρκεια της εκπλήρωσης της υπηρεσίας τους άδειας κυνηγιού". Να φύγει αυτό. Και μετά την εκπλήρωση να μη δικαιούνται. Πώς είναι δυνατόν να πάμε στην προαιρετική θητεία χωρίς όπλα και μετά να μπορούν να πάρουν άδεια κυνηγιού; Να φύγει λοιπόν η παράγραφος 4.

Δεύτερον, στο άρθρο 24 στη δεύτερη παράγραφο λέτε, "σε περίοδο πολέμου οι διατάξεις για την εναλλακτική υπηρεσία μπορεί να αναστέλλονται με απόφαση του Υπουργού". Όχι, κύριε Υφυπουργέ. Δεν μπορεί να αναστέλλονται. Αναστέλλονται. Άλλο το "μπορεί" και άλλο το "αναστέλλονται". Παρακαλώ πολύ για τη διόρθωση.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Να το βγάλουμε όλο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριοι Βουλευτές, έχω τη χαρά να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι από το Δυτικά Θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Αίθουσα "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" σαράντα τέσσερις μαθητές και δύο συνοδοί δάσκαλοι από το Γ' Δημοτικό Σχολείο Νίκαιας.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις Πτέρυγες.)

Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

**ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν αντικονομολογικό να δεχθώ και εγώ, ότι ο παριστάμενος κύριος Υφυπουργός δεν έχει αρμοδιότητα να μας ακούσει και να αλλάξει γνώμη, διότι ελέχθη, ότι αφού έφυγε ο κ. Τσοχατζόπουλος, η συζήτηση εδώ γίνεται για το θεαθήναι!

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Αυτή είναι η άποψη του κ. Γικόνουλου!

**ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ:** Είπα, αν το έλεγα και εγώ.

Λέω λοιπόν, κύριε Υφυπουργέ, ότι μπορείτε απ' όσα ακούσατε, να μορφώσετε γνώμη, να διαμορφώσετε γνώμη, να αλλάξετε γνώμη. Έχετε μια συνήθεια ως Κυβέρνηση, ότι η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής σας λέει, ότι είναι θετικό στο κάθε νομοσχέδιο σας, να το προβάλλεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία ως επιχείρημα. Σήμερα που η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής σας λέει σαφέστατα, ότι είναι αντισυνταγματική η διάταξη, γιατί δεν την επικαλείσθε;

'Ηρθαν εδώ εκλεκτοί συνάδελφοι και πρώτος και καλύτερος ο κ. Βαρθολομαίου και σας ανέλυσε γιατί είναι αντισυνταγματικό. Να τα επικαλεσθούμε ξανά; Δεν λέει τίποτε, λέμε τα ίδια πράγματα. Αρκεστείτε και μόνο, ότι η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής σας λέει, ότι είναι αντισυνταγματική η διάταξη.

Αλλά και πέραν αυτού, κύριοι συνάδελφοι, εκεί είναι το θέμα; Επειδή κάποιοι από την Ευρώπη σας είπαν, ότι πρέπει να το κάνετε, σεις ήρθατε και το κάνετε; Και μεις δεν αρνηθήκαμε βέβαια ποτέ την ευρωπαϊκή μας πρόθεση, τον ευρωπαϊκό μας προσανατολισμό -είμαστε από εκείνους που υπήρξαμε σ' αυτήν τη Χώρα ευρωπαϊστές, από τότε που υπήρχαν ελάχιστοι σ' αυτόν τον Τόπο- αλλά δεν σημαίνει αυτό, ότι οι συμβαίνει στην Ευρώπη, πρέπει να γίνεται και στη δική μας Χώρα.

Ποιον κίνδυνο διατρέχουν οι Ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες σας συνιστούν να τροποποιήσετε τη νομοθεσία; Έχει κανένα κίνδυνο κάποια από τις Ευρωπαϊκές χώρες, που ψήφισαν τέτοιες διατάξεις; Εμείς, όμως, έχουμε τον κίνδυνο εξ ανατολών και το γνωρίζουμε όλοι.

Σεις ο ίδιος και ο κύριος Υφυπουργός δηλώσατε, ότι η οροφή του στρατεύματος έπεσε στις εκατόν εξήντα χιλιάδες και θα πέφτει και κάθε χρόνο κατά δεκαπέντε χιλιάδες άντρες. Σεις έρχεστε σήμερα να μειώσετε περαιτέρω αυτήν την οροφή του

στρατεύματος!

Και ακόμη, κύριε Υπουργέ, δεν φοβάστε, ότι κάποιιο κινούμενοι, όχι από ιδεολογία, όχι από δοξασία αλλά από ιδιοτέλεια, θα δηλώνουν ότι είναι αντιρρησίες συνειδήσεως και εκεί που έχετε σήμερα το 3% ή 4% -δεν ξέρω ποιο είναι ακριβώς- θα έχετε 14% ή 24% ή και 54%; Και τότε με τι θα υποστηρίξουμε αυτήν την Πατρίδα;

Κύριε Υπουργέ, δεν έχω το χρόνο. Ήμουν διατεθειμένος να μιλήσω με επιχειρηματολογία για όλα τα θέματα πάνω σ' αυτόν τον τομέα, αλλά, επαναλαμβάνω, δεν έχω το χρόνο. Περιορίζομαι να σας πω: Αποσύρατε τη διάταξη, μην εγκληματείτε κατά της Πατρίδος!

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Καραμπίνας έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συναδελφοί, το χρέος προς την Πατρίδα δεν μπορεί να ταυτίζεται με διαμορφωμένες στην ανθρώπινη πορεία πεποιθήσεις. Είναι υπέρτατο και όλοι οφείλουμε να επιτελέσουμε το καθήκον μας απέναντι στην Πατρίδα μας!

Αντί λοιπόν να διαπαιδαγωγούμε τους νέους μας για ιδέες και ιδανικά, ερχόμαστε να νομοθετήσουμε και να δίνουμε το δικαίωμα σε ορισμένους μικρόψυχους, απ' ενός να απεμπολούν ιδανικά, απ' ετέρου να αποφεύγουν το καθήκον.

Σε μια περίοδο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπου κίνδυνοι ελλοχεύουν για την ασφάλεια και επιβουλές για την ακεραιότητα της Πατρίδος είναι ολοφάνερές, σήμερα που κάθε ελληνικό χέρι θα πρέπει να γνωρίζει πώς να χειρίζεται το όπλο, για να υπερασπισθεί, όταν και εφ' όσον χρειαστεί την Πατρίδα του, τη γυναίκα, τα παιδιά του, εμείς νομοθετούμε την αποδυνάμωσή μας.

Με έντονο δημογραφικό πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, με δεδομένη την επιθετικότητα της Τουρκίας, δεν μπορούμε, ούτε την αποδυνάμωση του στρατεύματος ούτε τη χαλάρωσή του να νομοθετούμε. Οι Τούρκοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μας έδειξαν, ότι δεν παίζουν. Όταν βρουν την κατάλληλη ευκαιρία, τη χαλάρωση, θα κτυπήσουν και τότε θα ήθελα να μου πουν οι κύριοι αυτοί, που αρνούνται να υπηρετήσουν, ποιος θα προστατεύσει και τους ίδιους και τις οικογένειές τους. Ή μάλλον τότε θα ανηπάξουν το μικρόφωνο του κ. Ρουβιά ή θα περιμένουν το γιό μου ή τα δικά σας παιδιά να τους προσταπίσουν; Δε νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι σε εκείνη την περίπτωση θα περισσεύει κανείς.

Πέραν αυτών, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, παραβιάζονται και βασικά άρθρα του Συντάγματος, ακόμη και αυτά που οι αξιότιμοι συνάδελφοι επικαλούνται, για να ενισχύσουν την άποψή τους, δηλαδή τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Το άρθρο 4 του Συντάγματος συγκεκριμένα λέει: "Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις". Και εμείς εδώ ερχόμαστε να εισάγουμε την ανισότητα για να στηρίξουμε εκείνους που αρνούνται την ισότητα μεταξύ των πολιτών.

Πιστεύω ότι η λογική, θα πρέπει σε αυτήν τη στιγμή την κρίσιμη για τον Τόπο, να πρυτανεύει και θα πρέπει να σεβόμαστε προ πάντων το Σύνταγμα, όταν νομοθετούμε!

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Κηπουρός έχει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, αποτελούσε πάγια ελληνική θέση, άλλο Μπενελούξ άλλο Ανατολική Μεσόγειος, άλλο Ευρωπαίος, άλλο ευρωπαϊστής και άλλο ψευδοευρωπαϊστής, γιατί περί αυτού πρόκειται. Μάλιστα σε ό,τι αφορά τους συμπατριώτες μου, αν δεχθούμε αυτήν τη νέα νομοθεσία, θα πρέπει να γίνουν μόνιμοι στρατιώτες συν γυναιζί και τέκνοις, οικογενειακώς δηλαδή!

Όμως μπορούμε κάποια στιγμή, αυτό να το συζητήσουμε στην Αίθουσα αυτή κατά τη γνώμη μου, υπό την εξής προϋπόθεση: Όταν η κουρδική παλιγγενεσία ευωδοθεί, όπως όλοι μας ευχόμαστε και πιστεύουμε, όταν η Τουρκία εκδημοκρατισθεί ή έστω όταν ισπανοποιηθεί, τότε, κύριε Υπουργέ,

πολύ ευχαρίστως!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Αλευράς έχει το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, ανήκω σε εκείνους που θα υπερασπισθούν το δικαίωμα της διαφορετικής άποψης ακόμη και όταν δεν συμφωνώ με αυτή. Και η ποιότητα της δημοκρατίας κρίνεται από την προστασία που προσφέρει στα δικαιώματα της μειοψηφίας!

Είναι πραγματικά δυσάρεστο να παρατηρεί σήμερα κανένας το Κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με μια νέα ηγεσία να εξαντλεί τη δύναμη της ανανέωσής του μόνο στα σχήματα και στους τύπους και όχι στην ουσία. Παρατηρεί κανένας, ότι εξακολουθεί αυτή η Παράταξη να αδυνατεί να συνεισφέρει θετικά στον εκδημοκρατισμό των λειτουργιών του πολιτεύματος, στις θεσμικές μεταρρυθμίσεις. Αυτό, όμως, δεν είναι ανανέωση και σίγουρα δεν είναι ανανέωση στην ουσία.

Δεν είναι δυνατόν, το Ελληνικό Κοινοβούλιο να αγνοήσει, ότι κατ' επανάληψη και η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχουν καταδικάσει τη Χώρα μας για το θέμα που υφίσταται με τους ανθρωπιστικές συνειδήσεις. Και δεν είναι δυνατόν στη σημερινή εποχή, που γνωρίζουμε, ότι οι μεγάλες νίκες κερδίζονται στο πεδίο των διεθνών σχέσεων, να εννοούμε να μεταθέτουμε αυτό το πεδίο της αναμέτρησης μόνο στην πολεμική σύρραξη. Έχουμε πρώτη υποχρέωση να υπερασπίσουμε τα συμφέροντα της Χώρας μας, στις διεθνείς σχέσεις, και δεν υπερασπιζόμεθα τα συμφέροντα της Χώρας, όταν στις διεθνείς σχέσεις αντιμετωπίζουμε απαθείς τέτοιου είδους εκδηλώσεις, που τις γνωρίζουν πολύ καλά όλοι οι συνάδελφοι οι οποίοι πηγαίνουν στο εξωτερικό.

Συνεπώς είναι υποχρέωση της Χώρας να προχωρήσει σ' αυτήν τη δημοκρατική τομή. Δε νομίζω ότι σε καμιά περίπτωση οι πεντακόσιοι ή χίλιοι άνθρωποι οι οποίοι θα κάνουν χρήση αυτού του προνομίου -διφωνώ μαζί τους, αλλά δεν μπορώ να τους επιβάλλω να σκεφτούν διαφορετικά- θα θίξουν τα συμφέροντα και την άμυνα της Χώρας. Αλίμονο αν ήταν εκεί το ζήτημα. Και αλίμονο αν το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι να συγκριθούμε με την Τουρκία, η οποία μονίμως καταγγέλλεται στους διεθνείς οργανισμούς για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων!

Αλίμονο, αν η πολιτική της Χώρας μας πρέπει σήμερα να συγκρίνεται με την Τουρκία και με άλλες χώρες, οι οποίες δεν έχουν και δεν μπορούν να δώσουν στους πολίτες τους ένα ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων.

Συνεπώς πιστεύω, ότι έχουμε χρέος να κάνουμε αυτήν τη μεταρρύθμιση. Δεν νομίζω, ότι υπάρχει θέμα συνταγματικότητας, ούτε η Επιτροπή της Βουλής θέτει, ευθέως τουλάχιστον, θέμα συνταγματικότητας. Αλλά και οι άλλες γνωμοδοτήσεις των συνταγματολόγων νομίζω ότι είναι πάρα πολύ καθοριστικές στο να προχωρήσουμε σε αυτή τη ρύθμιση, για να εναρμονίσουμε και τη νομοθεσία της Χώρας μας με τα διεθνή δεδομένα.

Θα κλείσω με την παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, την οποία έκανα και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ότι υπάρχει μια αναντιστοιχία στην αύξηση του χρόνου, που θα κληθούν να υπηρετήσουν όσοι προβάλλουν λόγους ανιρρήσεως συνειδήσεως. Πρόβλεπεται η επαύξηση κατά δεκαοχτώ μήνες του χρόνου θητείας που θα υπηρετούσαν ενόπλως, αλλά αυτό είναι άδικο στις περιπτώσεις που εκείνος που καλείται να υπηρετήσει τη θητεία του απολάμβανε του δικαιώματος μειωμένης θητείας. Πρέπει να προβλεφθεί ένας αναλογικός συντελεστής, ώστε να μην υπάρχουν άδικες ρυθμίσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των εγγεγραμμένων συναδέλφων να δευτερολογήσουν. Δεν υπάρχει περαιτέρω αντικείμενο.

Κύριε Υπουργέ, θέλετε να πείτε μια λέξη; Γιατί δεν υπάρχει χρόνος, γιατί πρέπει να μπούμε και στην άλλη ενότητα και στις τροπολογίες και η ώρα τρεις απογευματινή, που είναι όριο λήξεως της συνεδρίασης, πλησιάζει. Και έχουμε και ονομαστικές ψηφοφορίες.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής 'Αμυνας):** Ναι, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Θα παρακαλέσω να είσαστε σύντομος.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής 'Αμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι η πρώτη φορά που τίθεται θέμα συνταγματικώς επιτρεπτού ή μη, της εναλλακτικής θητείας. Το ζήτημα έχει απασχολήσει κατ'επανάληψη, τόσο τη θεωρία όσο και την πολιτική εξουσία.

Για πρώτη φορά από το 1977, με το ν.731, καθιερώθηκε η υποχρέωση άοπλης στρατιωτικής θητείας διπλάσιας διάρκειας σε σχέση με την κανονική και μόνο σε σχέση με τους θρησκευτικούς ανιρρήσεις συνειδήσεως. Είκοσι χρόνια πριν. Τότε που αν κανείς κυκλοφορούσε με μακριά μαλλιά τον συνελάμβανε η Αστυνομία για παράβαση του ν. 4000, ενώ αλλόζουν συνεχώς πάρα πολλά πράγματα και ο τρόπος που αντιμετωπίζουμε τα κοινωνικά φαινόμενα.

Το 1988 το Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας απέστειλε στην Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή σχέδιο νόμου, με το οποίο προβλεπόταν άοπλη και κοινωνική θητεία για λόγους συνειδήσεως, θρησκευτικούς ή ιδεολογικούς.

Το 1991 -και παρακαλώ να με ακούσουν οι κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας- ο τότε Υπουργός Εθνικής 'Αμυνας, κ. Βαρβιτσιώτης, συνέταξε σχετικό νομοσχέδιο για καθιέρωση εναλλακτικής θητείας και ταυτόχρονα, είχε απευθύνει ερώτημα προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο απεφάνθη, ότι οι ρυθμίσεις ήταν αντισυνταγματικές.

Να σας διαβάσω ένα μέρος της Εισηγητικής Έκθεσης από τη Νέα Δημοκρατία: "Η Πολιτεία λοιπόν με την εξουσιοδότηση, που της δίνει το Σύνταγμα, σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων, μπορεί να εκπλήσει πόσης διάρκειας θα είναι η στρατιωτική θητεία και ο τρόπος εκπλήρωσής της.

Πλέον των ανωτέρω, θα πρέπει να τονιστεί, ότι η έννοια της άμυνας της Χώρας, στην οποία θα πρέπει σύμφωνα με το Σύνταγμα να συμβάλει κάθε Έλληνας, δεν μπορεί να είναι αυστηρά περιορισμένη στο πλαίσιο της πολεμικής προπαρασκευής, αλλά περιλαμβάνει και το σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων και λειτουργιών της Χώρας".

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού.)

Δεν μπορώ να τελειώσω στα τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε, κατά κανέναν τρόπο. Δεν μίλησα καθόλου επί του άρθρου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Θα έχετε και εσείς μια σχετική ανοχή.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής 'Αμυνας):** Με την έκθεση αυτή εισηγείται καθιέρωση εναλλακτικής θητείας.

Θα πρέπει να μας πει η Νέα Δημοκρατία, τότε πίστευε τι; Πρέπει ή όχι να καθιερωθεί; Τότε που πίστευε πως ναι, έλεγε αλήθεια πολιτικά, ή σήμερα που αρνείται; Θα πρέπει να υπάρχει μια συνέχεια και μια συνέπεια, στις θέσεις που υποστηρίζονται.

Όσον αφορά τη συνταγματικότητα, πράγματι υπάρχει πρόβλημα. Γι'αυτό και ρωτήθηκε η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής, η οποία απεφάνθη, ότι υπάρχει μεν πρόβλημα, όμως, δεν είναι αξεπέραστο. Και μάλιστα, αν είχε κατά νου να πει, ότι είναι αντισυνταγματική, δεν θα προέτρεπε το Υπουργείο 'Αμυνας να επιλέξει Οργανισμούς σχετικούς με το Υπουργείο γι' αυτούς οι οποίοι θα επιλέξουν αυτήν τη θητεία.

Από την Επιστημονική Επιτροπή πρέπει να σας πω, ότι αρεοπαγίτης -αν θέλετε να πω και τα ονόματα- είναι η κα Αγγελάκη, Παπαδημητρίου, σύμβουλος Επικρατείας, Κρασιώτη πρόεδρος Εφετών, Ματζουράνης πρόεδρος Συμβουλίου Επικρατείας, Κανελλόπουλος εφέτης, Σταθάκης πρόεδρος Συμβουλίου Επικρατείας, Παπίδας πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ασημακόπουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Είχαν όλοι αποφανθεί, ότι δεν αντίκειται στις διατάξεις του Συντάγματος.

Ακόμη, έχουμε και αρθρογραφία και απόψεις εγκρίτων συνταγματολόγων και νομικών. Ο κ. Τσάτσος, ο κ. Παπαδημητρίου, ο κ. Σταθόπουλος, ο κ. Φλογαίτης έχουν αποφανθεί,

ότι δεν αντίκειται προς τις διατάξεις του Συντάγματος. Επομένως οι περί της ανπυσυntagmatikóthtos απόψεις δεν είναι ορθές.

'Όσον αφορά την ουσία, είπα, η Νέα Δημοκρατία πρέπει να πάρει θέση τι θέλει να κάνει. Να πω τώρα ορισμένες λεπτομέρειες, για να απαλείψω ορισμένες απορίες. Κατά τη διάρκεια του πολέμου προφανώς οι διατάξεις αυτές θα πάσουν να ισχύουν. Μισθοδοσία δεν θα υπάρχει. Θα υπάρχει ένα μικρό αντιμίσθιο, το οποίο είναι στοιχειώδες για την επιβίωση. Θα υπάρχουν δικλείδες, ούτως ώστε μόνο οι πραγματικοί αντιρρησίες να θεωρούνται ως τέτοιοι. Δεν μας ενδιαφέρει πόσοι θα δηλώσουν, αλλά πόσοι θα περάσουν από την επιτροπή, για να σας υπενθυμίσω -το είπα και προ ολίγου- ότι κανένας μέχρι τώρα, κανένας από το 1977 μέχρι σήμερα, δεν δήλωσε προτίμηση στην άσπλη θητεία, αλλά προτίμησαν όλοι να καταδικαστούν και να πάνε στη φυλακή.

Ακόμη να σας πω, ότι -και ο κ. Βαρβιτσιώτης θα θυμάται- όταν το 1991 καθιερώθηκε ο θεσμός των διαπρεπόντων στο εξωτερικό επιστημόνων ετέθη το ίδιο πρόβλημα. Σας διαβεβαιώ, ότι αυτήν τη στιγμή στο Υπουργείο έχουμε χίλιες αιτήσεις. Δεν έχει εγκριθεί καμία.

(Στο σημείο αυτό, ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριε Υπουργέ, είναι ήδη εξαντλημένο το θέμα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Τέλος, για να κλείσω, θα πρέπει να σας πω, ότι το σύνολο των εβδομήντα έως εκατό, οι οποίοι δήλωσαν αντιρρησίες συνείδησης, προσέξτε, δεν δήλωσαν να πάνε να κάνουν άσπλη θητεία. Δήλωσαν αντιρρησίες και δεν δέχθηκαν κανενός είδους εναλλακτική θητεία, αλλά προτίμησαν να πάνε στη φυλακή.

Επαναλαμβάνω, πως ούτε εδώ ούτε στην Κύπρο είχαμε ούτε έναν, ο οποίος να προτιμήσει αυτού του είδους τη θητεία. Πιθανόν σ' αυτό να συμβάλει και το γεγονός, ότι πράγματι στην ελληνική κοινωνία η μη εκτέλεση των στρατιωτικών καθηκόντων αποτελεί στίγμα και αυτό είναι προς τιμή μας και θα πρέπει όλοι με υπερηφάνεια να το αναφέρουμε.

Βέβαια δεν πρέπει κατά κανέναν τρόπο να συγκρινόμαστε με την Τουρκία. Εναρμονίζουμε τις διατάξεις μας και σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, που γνωρίζουμε, ότι από το 1983 αποφάσισε, ότι πρέπει να υπάρξει εναλλακτική θητεία σε όλες τις χώρες. 'Όλες λοιπόν οι ευρωπαϊκές χώρες με υποχρεωτική θητεία το έχουν καθιερώσει, μηδὲ της Κύπρου εξαιρουμένης. Είμαστε οι μόνοι, οι οποίοι βρισκόμαστε πλέον στο στόχαστρο γι' αυτή την έλλειψη εναρμόνισης με την αντίληψη που επικρατεί.

Πιστεύω ότι θα πρέπει να ψηφιστεί από όλους το άρθρο. Είναι βέβαιο, ότι οι φραγμοί, οι οποίοι θα μπου, θα αποκλείσουν την εκμετάλλευση του θεσμού, παρά το γεγονός βέβαια, ότι δεν πιστεύω ότι πάρα πολλοί θα το επικαλεστούν.

Και βέβαια να τελειώσω με το να πω, ότι η ρύθμιση αυτή δεν γίνεται από συμπάθεια προς αυτούς, οι οποίοι πράγματι αρνούνται να εκτελέσουν τα στρατιωτικά τους καθήκοντα, αλλά για εναρμόνιση με τη γενική αντίληψη που επικρατεί σε όλη την Ευρώπη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριε Υπουργέ, είμαστε ένα βήμα πριν από την κατάληψη του φρουρίου κι εσείς την επιβραδύνετε με απρόβλεπτες εξελίξεις. Παρακαλώ, συντομεύετε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Μίλησα επί είκοσι λεπτά, για να αντιμετωπίσω τρεις ώρες επιχειρημάτων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Σας παρακαλώ. Σας είπα κάτι.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 18 έως και 24 και θα τεθούν τα άρθρα σε ψηφοφορία.

Κύριοι συνάδελφοι, υπεβλήθη αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας για τα άρθρα 18 την οποία υπογράφουν Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Το πλήρες κείμενό της έχει ως εξής:"

#### ΑΙΤΗΣΙΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Οι Υπογεγραμμένοι Βουλευταί αιτούμενα την διεξαγωγή ονομαστικής ψηφοφορίας επί του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Γ' και των άρθρων 18-24 που περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικές με την καθιέρωση εναλλακτικής πολιτικής κοινωνικής υπηρεσίας προς την οποία δεν συμφωνούμε.

Α. Παπαδόγγονας

Σ. Σπηλιωτόπουλος

Γ. Καρατζαφέρης

Σ. Καραγκούνης

Α. Παναγιωτόπουλος

Θ. Δημοσχάκης

Απ. Ανδρουλάκος

Π. Τατούλης

Χρ. Βυζοβίτης

Μ. Παπανικολάου

Π. Μολυβιάτης

Γ. Αλεξόπουλος

Κ. Σημαιοφορίδης

Η. Βεζδρεβάνης

Α. Μπρατάκος

Ν. Κάκαλος

Γ. Κεφαλογιάννης

Β. Μιχαολιάκος

Κ. Καραμπίνας

Γ. Γιακουμάτος

Ε. Πολύζος

Ε. Ζαφειρόπουλος

Σ. Σπύρου

Χ. Μαργκογιαννάκης")

Θα αναγνώσω τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ο απαιτούμενος κατά τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Ο κ. Παπαδόγγονας. Παρών.

Ο κ. Σπηλιωτόπουλος. Παρών.

Ο κ. Καρατζαφέρης. Παρών.

Ο κ. Καραγκούνης. Παρών.

Ο κ. Παναγιωτόπουλος. Παρών.

Ο κ. Δημοσχάκης. Παρών.

Ο κ. Ανδρουλάκος. Παρών.

Ο κ. Τατούλης. Παρών.

Ο κ. Βυζοβίτης. Παρών.

Ο κ. Παπανικολάου. Παρών.

Ο κ. Μολυβιάτης. Παρών.

Ο κ. Αλεξόπουλος. Παρών.

Ο κ. Σημαιοφορίδης. Παρών.

Ο κ. Βεζδρεβάνης. Παρών.

Ο κ. Μπρατάκος. Παρών.

Ο κ. Κάκαλος. Απών.

Ο κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης. Παρών.

Ο κ. Μιχαολιάκος. Παρών.

Ο κ. Καραμπίνας. Παρών.

Κύριοι συνάδελφοι, συνεπληρώθη ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, αριθμός των υπογραφόντων την αίτηση Βουλευτών.

Συνεπώς, διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(Δ Ι Α Κ Ο Π Η)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης. Θα προχωρήσουμε στη διεξαγωγή της ονομαστικής ψηφοφορίας, σύμφωνα με την αίτηση που υπέβαλαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας.

Τίθεται σε ψηφοφορία το άρθρο 18 ως έχει στην έκθεση της Διαρκούς Επιτροπής.

Οι αποδεχόμενοι το άρθρο, κατά την εκφώνηση του ονόματός τους απαντούν "ναι", οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο απαντούν "όχι".

Επί του καταλόγου καλούνται από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ο κ. Δημήτριος Γεωργόπουλος Βουλευτής Αχαΐας και από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Γεώργιος Καλαντζής.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Υπάρχει κανείς που δεν άκουσε το όνομά του; Ο κ. Χυτήρης.

(Στο σημείο αυτό ψηφίζει ο Βουλευτής κ. Τηλέμαχος Χυτήρης)  
Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες και προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ονομαστικής ψηφοφορίας επί του άρθρου 18.

Εψήφισαν συνολικά 212 συνάδελφοι.

ΝΑΙ εψήφισαν 130 συνάδελφοι.

ΟΧΙ εψήφισαν 81 συνάδελφοι.

ΠΑΡΩΝ εψήφισε ένας συνάδελφος, σύμφωνα με το κάτωθι πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας.

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

|                            | N | O |
|----------------------------|---|---|
| Στεφανής Κων/νος           | + |   |
| Παντερμαλής Δημήτριος      |   |   |
| Μανίκας Στέφανος           |   |   |
| Σουλαδάκης Γιάννης         | + |   |
| Μαντέλης Αναστάσιος        | + |   |
| Παρασκευόπουλος Παρασκευάς | + |   |
| Τσαλδάρης Αθανάσιος        |   |   |
| Μολυβιάτης Πέτρος          |   | + |
| Παυλόπουλος Προκόπιος      |   |   |
| Αλογοσκούφης Γεώργιος      |   | + |
| Τζωάννος Ιωάννης           |   |   |
| Λουκάκος Παναγιώτης        |   | + |

Α' ΑΘΗΝΩΝ

|                               |   |   |
|-------------------------------|---|---|
| Παπανδρέου Γεώργιος           |   |   |
| Αρσένης Γεράσιμος             |   |   |
| Παπαντωνίου Ιωάννης           |   |   |
| Αλευράς Αθανάσιος             | + |   |
| Οικονόμου Παντελής            | + |   |
| Τσούρας Αθανάσιος             |   |   |
| Πεπονής Αναστάσιος            | + |   |
| Ανουσάκη Ελένη                | + |   |
| Ρωμαίος Γεώργιος              | + |   |
| Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)   |   |   |
| Μάνος Στέφανος                |   | + |
| Βουλγαράκης Γεώργιος          |   |   |
| Γιαννάκου - Κουτσίκου Μαριέτα |   |   |
| Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα        |   |   |
| Παπαδόγγονας Αλέξανδρος       |   | + |
| Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας    |   | + |
| Αγγουράκης Χαράλαμπος         |   |   |
| Κωνσταντόπουλος Νικόλαος      | + |   |
| Αράπη - Καραγιάννη Βασιλική   |   |   |
| Β' ΑΘΗΝΩΝ                     |   |   |
| Παπανδρέου Βασιλική           | + |   |

|                                |   |   |
|--------------------------------|---|---|
| Κακλαμάνης Απόστολος           |   |   |
| Γιαννόπουλος Ευάγγελος         | + |   |
| Γείτονας Κωνσταντίνος          |   |   |
| Κατσανέβας Θεόδωρος            | + |   |
| Παπαϊωάννου Μιλτιάδης          | + |   |
| Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)        |   |   |
| Κουλούρης Κίμων                |   |   |
| Χαραλαμπίδης Ιωάννης           |   |   |
| Καννελλόπουλος Λάμπρος         |   |   |
| Ανωμερίτης Γεώργιος            | + |   |
| Πρωτόπαπας Χρήστος             |   |   |
| Τζουμάκας Στέφανος             |   |   |
| Χυτήρης Τηλέμαχος              | + |   |
| Βερυβάκης Ελευθέριος           |   |   |
| Χαραλάμπους Ιωάννης            | + |   |
| Μητσοτάκης Κωνσταντίνος        |   |   |
| Τζαννετάκης Τζανής             |   | + |
| Βαρβιτσιώτης Ιωάννης           |   | + |
| Καμμένος Παναγιώτης            |   |   |
| Λιάπης Μιχάλης - Γεώργιος      |   | + |
| Πολυδώρας Βύρων                |   | + |
| Μείμαρράκης Ευάγγελος - Βασίλ. |   | + |
| Πετραλιά - Πάλλη Φάνη          |   | + |
| Ανδρουλάκης Απόστολος          |   | + |
| Καρατζαφέρης Γεώργιος          |   | + |
| Κασσίμης Θεόδωρος              |   |   |
| Γακουμάτος Γεράσιμος           |   | + |
| Μπρατάκος Άγγελος              |   | + |
| Παπαρήγα Αλεξάνδρα             |   |   |
| Κολοζώφ Ορέστης                |   |   |
| Κωστόπουλος Δημήτριος          |   |   |
| Δαμανάκη Μαρία                 |   | + |
| Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος    |   | + |
| Δραγασάκης Ιωάννης             |   | + |
| Κουνιάλης Πέτρος               |   | + |
| Τσοβόλας Δημήτριος             |   | + |
| Δημαράς Ιωάννης                |   | + |

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

|                            |   |   |
|----------------------------|---|---|
| Κουρουμπλής Παναγιώτης     | + |   |
| Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος | + |   |
| Μπαλτάς Αλέξανδρος         | + |   |
| Ροκόφυλλος Χρήστος         | + |   |
| Μαγγίνας Βασίλειος         |   |   |
| Καραγκούνης Ανδρέας        |   | + |
| Αλεξόπουλος Γεώργιος       |   | + |
| Καρακώστας Ιωάννης         | + |   |

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

|                        |  |   |
|------------------------|--|---|
| Θωμόπουλος Ιωάννης     |  |   |
| Σωτηρόπουλος Βασίλειος |  | + |
| Παπαδημητρίου Ελισάβετ |  |   |

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

|                       |   |   |
|-----------------------|---|---|
| Ρέππας Δημήτριος      | + |   |
| Σπυρόπουλος Ροβέρτος  | + |   |
| Τατούλης Πέτρος       |   | + |
| Κωστόπουλος Δημήτριος |   | + |

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

|                      |   |   |
|----------------------|---|---|
| Κολιοπάνος Θεόδωρος  |   |   |
| Κοσσυβάκης Δημήτριος | + |   |
| Καραμπίνας Κων/νος   |   | + |

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

|                   |   |  |
|-------------------|---|--|
| Πάγκαλος Θεόδωρος |   |  |
| Βρεττός Κων/νος   |   |  |
| Παπαηλίας Ηλίας   | + |  |
| Γιαννάκης Ιωάννης | + |  |

|                             |   |       |                                      |   |   |
|-----------------------------|---|-------|--------------------------------------|---|---|
| Φωτιάδης Παναγιώτης         | + |       | Στρατάκης Εμμανουήλ                  | + |   |
| Κατσίκης Θεόδωρος           |   | +     | Φραγιαδουλάκης Εμμανουήλ             |   |   |
| Σταύρου Απόστολος           |   | +     | Σαρρής Δημήτριος                     | + |   |
| Κουρής Λεωνίδα              |   | +     | Σταυρακάκης Μηνάς                    | + |   |
| Καρατάσος Γεώργιος          | + |       | Αποστολάκης Δημήτριος                | + |   |
|                             |   |       | Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ              |   | + |
|                             |   |       | Δανέλλης Σπυρίδων                    | + |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ</b>         |   |       |                                      |   |   |
| Φούρας Ανδρέας              | + |       | <b>ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ</b>             |   |   |
| Γεωργόπουλος Δημήτριος      | + |       | Παπαδόπουλος Αλέξανδρος              | + |   |
| Κατσικόπουλος Δημήτριος     | + |       | Βεζδρεβάνης Ηλίας                    |   | + |
| Κουτσόγιωργας Δημήτριος     |   |       |                                      |   |   |
| Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος | + |       | <b>Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ</b>               |   |   |
| Σπηλιόπουλος Κων/νος        | + |       | Βενιζέλος Ευάγγελος                  |   |   |
| Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος      |   | +     | Καστανίδης Χαράλαμπος                | + |   |
| Νικολόπουλος Νικόλαος       |   |       | Παπαθεμελής Στυλιανός - 'Αγγελος     |   | + |
| Τσαφούλιας Γεώργιος         | + |       | Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος |   |   |
|                             |   |       | Ακριτίδης Νικόλαος                   | + |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ</b>       |   |       | Σπυριούνης Κυριάκος                  |   | + |
| Αποστολίδης Λουκάς          | + |       | Μαγκριώτης Ιωάννης                   | + |   |
| Ακριβάκης Αλέξανδρος        | + |       | Γκεσούλης Νικόλαος                   | + |   |
| Κατσιμπάρδης Γεώργιος       | + |       | Έβερτ Μιλτιάδης                      |   |   |
| Μπασιάκος Ευάγγελος         |   | +     | Καραμανλής Κων/νος                   |   |   |
|                             |   |       | Ψωμάδης Παναγιώτης                   |   | + |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ</b>       |   |       | Παπαγεωργόπουλος Βασίλειος           |   |   |
| Κωνσταντινίδης Ιωάννης      | + |       | Ορφανός Γεώργιος                     |   | + |
|                             |   |       | Ιντζές Αναστάσιος                    | + |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ</b>         |   |       |                                      |   |   |
| Σαατσόγλου Ανέστης          | + |       | <b>Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ</b>               |   |   |
| Ευμοιρίδης Κων/νος          |   |       | Γερανίδης Βασίλειος                  | + |   |
| Παπαδόπουλος Σταύρος        |   |       | Τσιόκας Θεοχάρης                     | + |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ</b>    |   |       | Κίρκος Γεώργιος                      |   |   |
| Σκανδαλίδης Κων/νος         |   |       | Τζιτζικώστας Γεώργιος                |   | + |
| Σφυρίου Κοσμάς              | + |       | Σαλαγκούδης Γεώργιος                 |   | + |
| Παπανικόλας Βασίλειος       | + |       | Ρεγκούζας Αδάμ                       |   | + |
| Καραμάρης Αναστάσιος        |   | +     | Ρόκος Γεώργιος                       | + |   |
|                             |   |       |                                      |   |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ</b>          |   |       | <b>ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ</b>               |   |   |
| Ζαμπουνίδης Νικόλαος        | + |       | Μαλέσιος Ευάγγελος                   | + |   |
| Κηπουρός Χρήστος            |   | ΠΑΡΩΝ | Αργύρης Ευάγγελος                    | + |   |
| Λυμπερακίδης Λεωνίδα        |   | +     | Παπούλιας Κάρολος                    |   |   |
| Δημοσχάκης Θεοφάνης         |   | +     | Φούσας Αντώνιος                      |   | + |
|                             |   |       | Τασούλας Απόστολος                   | + |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ</b>        |   |       |                                      |   |   |
| Καλαμακίδης Ιωάννης         | + |       | <b>ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ</b>                 |   |   |
| Θεοδώρου Χρήστος            | + |       | Τσακλίδης Ιωάννης                    | + |   |
| Κεδίκογλου Βασίλειος        | + |       | Παπαδόπουλος Ηλίας                   | + |   |
| Πιπεργιάς Δημήτριος         | + |       | Καλαντζής Γεώργιος                   |   | + |
| Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος |   |       | Παναγιωτόπουλος Γεώργιος             |   | + |
| Αποστόλου Ευάγγελος         |   | +     |                                      |   |   |
|                             |   |       |                                      |   |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ</b>     |   |       | <b>ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ</b>               |   |   |
| Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος   | + |       | Σαλαγιάννης Νικόλαος                 | + |   |
|                             |   |       | Τσιλίκας Βασίλειος                   |   |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ</b>       |   |       | Σωτηρλής Δημήτριος                   | + |   |
| Παπαδάτος Ιωάννης           |   |       | Σιούφας Δημήτριος                    |   | + |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ</b>         |   |       | Μπούτας Ευάγγελος                    |   |   |
| Γεωργακόπουλος Δημήτριος    | + |       | <b>ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ</b>               |   |   |
| Σκουλαρίκης Ιωάννης         |   |       | Πετσάλνικος Φίλιππος                 | + |   |
| Ζαφειρόπουλος Ιωάννης       | + |       | Σημαιοφορίδης Κων/νος                |   | + |
| Πετραλιάς Αυγερινός - Ρένος | + |       |                                      |   |   |
| Κορκολόπουλος Βασίλειος     |   | +     | <b>ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ</b>                |   |   |
| Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος |   | +     | Δρυς Γεώργιος                        | + |   |
|                             |   |       | Κοντομάρης Ευτύχιος                  |   |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ</b>        |   |       | Σπύρου Σπυρίδων                      |   | + |
| Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ          | + |       |                                      |   |   |
| Γικόνογλου Μόσχος           | + |       | <b>ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ</b>             |   |   |
| Χατζηιωαννίδης Βασίλειος    | + |       | Καλαφάτης Αλέξανδρος                 | + |   |
| Μπόσκου Μαρία               |   |       |                                      |   |   |
| <b>ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ</b>      |   |       |                                      |   |   |
| Κουράκης Ιωάννης            |   |       |                                      |   |   |

|                           |   |   |                                 |   |   |
|---------------------------|---|---|---------------------------------|---|---|
| ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ              |   |   | Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ                     |   |   |
| Φλωρίδης Γεώργιος         | + |   | Σημίτης Κων/νος                 |   |   |
| Πασσαλίδης Θεόδωρος       |   | + | Μπεντενιώτης Εμμανουήλ          | + |   |
| Τσιτουρίδης Σάββας        |   | + | Σουμάκης Σταύρος                | + |   |
| ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ             |   |   | Μελάς Παναγιώτης                |   |   |
| Διαμαντοπούλου Άννα       | + |   | Μιχαολιάκος Βασίλειος           |   | + |
| Λωτίδης Λάζαρος           | + |   | Καλός Γεώργιος                  |   | + |
| Βλαχόπουλος Ηλίας         |   |   | Αλφιέρη Στυλιανή                |   |   |
| Βύζας Βασίλειος - Ευμένης |   | + | Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ                     |   |   |
| Τσιαρτσιώνης Νικόλαος     |   | + | Λαλιώτης Κωνσταντίνος           | + |   |
| ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ           |   |   | Νιώτης Γρηγόριος                | + |   |
| Κοτσώνης Θεόδωρος         | + |   | Διαμαντίδης Ιωάννης             | + |   |
| Ποττάκης Ιωάννης          |   |   | Κρητικός Παναγιώτης             | + |   |
| Παπαληγούρας Αναστάσιος   |   | + | Καψής Ιωάννης                   | + |   |
| Δήμας Σταύρος             |   | + | Λάλος Κανέλλος                  | + |   |
| ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ            |   |   | Νεράντζης Αναστάσιος            |   |   |
| Παπαζώη Ελισάβετ          |   |   | Αράπης Ιωάννης                  |   |   |
| Λεβογιάννης Νικόλαος      |   |   | ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ                    |   |   |
| Χωματάς Ιωάννης           |   |   | Πασχαλίδης Γεώργιος             | + |   |
| ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ            |   |   | Γεωργιάδης Θεόδωρος             | + |   |
| Φουντάς Παρασκευάς        | + |   | Φουντουκίδου Θεοδωρίδου Παρθένα |   | + |
| Σκανδαλάκης Παναγιώτης    |   | + | Καρασμάνης Γεώργιος             |   | + |
| Δαβάκης Αθανάσιος         |   | + | Βυζοβίτης Χρήστος               |   | + |
| ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ             |   |   | ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ                   |   |   |
| Φλώρος Νικόλαος           |   |   | Τσερτικίδης Παντελής            | + |   |
| Φαρμάκης Νικόλαος         | + |   | Αρσένη Μαρία                    | + |   |
| Χατζημιχάλης Φώτιος       | + |   | Κάκκαλος Νικόλαος               |   | + |
| Αδαμόπουλος Γεώργιος      | + |   | Πολύζος Ευάγγελος               |   | + |
| Σουφλιάς Γεώργιος         |   | + | ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ                  |   |   |
| Γαρουφαλιάς Γεώργιος      |   |   | Ντούσκας Δημήτριος              | + |   |
| Κατσαρός Νικόλαος         |   | + | Τρυφωνίδης Γεώργιος             |   | + |
| Λουλέ Αδριανή             |   |   | ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ                  |   |   |
| ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ            |   |   | Λουκάκης Εμμανουήλ              | + |   |
| Καρχιμάκης Μιχαήλ         |   |   | Κεφαλογιάννης Ιωάννης           |   | + |
| Ιωαννίδης Φοίβος          |   | + | ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ                   |   |   |
| ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ              |   |   | Τσετινές Δημήτριος              | + |   |
| Παπαδέλλης Φραγκλίνος     | + |   | Γκαλήπ Γκαλήπ                   |   |   |
| Σηφουνάκης Νικόλαος       | + |   | Μουσταφά Μουσταφά               |   |   |
| Κόρακας Ευστράτιος        | + |   | ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ                     |   |   |
| ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ            |   |   | Καραμηνάς Κων/νος               |   | + |
| Βλασσόπουλος Ευάγγελος    | + |   | ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ                    |   |   |
| ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ           |   |   | Ηλιάδης Νικόλαος                | + |   |
| Ζήση Ροδούλα              |   |   | Δαμιανίδης Αλέξανδρος           |   |   |
| Βούλγαρης Αλέξανδρος      | + |   | Ανθόπουλος Ιωάννης              | + |   |
| Τζανής Λεωνίδα            | + |   | Χαϊτίδης Ευγένιος               |   | + |
| Νάκος Αθανάσιος           |   |   | Καραμανλής Αχιλλέας             |   | + |
| Σούρλας Γεώργιος          |   | + | Λεονταρίδης Θεόφιλος            |   | + |
| Γκατζής Νικόλαος          | + |   | Παναγιώτου Σταύρος              | + |   |
| ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ           |   |   | ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ                  |   |   |
| Μπένος Ιωάννης - Σταύρος  | + |   | Οικονόμου Χρήστος               |   |   |
| Κατσιλιέρης Πέτρος        | + |   | Ματής Αθανάσιος                 | + |   |
| Γιαννακόπουλος Ιωάννης    |   |   | Ζιάγκας Ιωάννης                 |   |   |
| Λαμπρόπουλος Ιωάννης      |   |   | Σκρέκας Θεόδωρος                |   |   |
| Παπανικολάου Ελευθέριος   |   | + | Κανταρτζής Αχιλλεύς             |   |   |
| Αναστασόπουλος Νικόλαος   |   | + | ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ                 |   |   |
| ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ              |   |   | Παπαδήμας Λάμπρος               | + |   |
| Σγουριδής Παναγιώτης      | + |   | Στάϊκος Ευάγγελος               | + |   |
| Λαμπαδάρης Νικόλαος       |   |   | Αλαμπάνος Δημήτριος             |   |   |
| Ακήφογλου Μπηρόλ          |   |   | Γιαννόπουλος Αθανάσιος          |   | + |
|                           |   |   | Χειμάρας Αθανάσιος              |   |   |
|                           |   |   | Μπέλλος Τριαντάφυλλος           |   | + |

## ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Λιάνης Γεώργιος +  
 Παπαθανασίου Χαράλαμπος  
 ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ  
 Θάνος Δημήτριος +  
 Γκελεστάθης Νικόλαος +

## ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πάχτας Χρήστος  
 Γιοβανούδας Βαρσάμης +  
 Πάππας Βασίλειος +

## ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Σκουλάκης Εμμανουήλ +  
 Βαλυράκης Ιωσήφ +  
 Μιχελιογιάννης Ιωσήφ  
 Μαρκογιαννάκης Χρήστος +

## ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ

Κοτσακάς Αντώνιος +  
 Βαρίνος Αθανάσιος +

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ  
 ΝΑΙ 130  
 ΟΧΙ 81  
 ΠΑΡΟΝΤΩΝ 1  
 ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ  
 212

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 18 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

'Άρθρο 19. Ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το άρθρο 19, όπως έχει στην Έκθεση της Διαρκούς Επιτροπής.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 19 έγινε δεκτό, όπως έχει στην Έκθεση της Διαρκούς Επιτροπής, κατά πλειοψηφία.

'Άρθρο 20. Ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το άρθρο 20;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 20 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

'Άρθρο 21. Ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το άρθρο 21.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 21 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

'Άρθρο 22. Ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το άρθρο 22.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 22 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

'Άρθρο 23. Ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το άρθρο 23.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό. **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 23 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

'Άρθρο 24. Ερωτάται το Σώμα αν γίνεται δεκτό το άρθρο 24.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Συνεπώς, το άρθρο 24 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν ψηφίζουμε τα άρθρα 21 και 24, γιατί έχουν μέσα διατάξεις που είναι

απαγορευτικές.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω ορισμένες διατυπώσεις στο άρθρο 21.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Τώρα τις θυμηθήκατε τις διατυπώσεις; Έπρεπε να τις κάνετε πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας, μετά το πέρας της συζητήσεως.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, έπρεπε να ρωτήσετε τον κύριο Υπουργό, αν είχε να κάνει κάποια τροποποίηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Τώρα;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ορίστε, κύριε Κόρακα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, πολύ σωστά, θα έπρεπε να κάνουμε εξαίρεση και να ακούσουμε τι θέλει να προτείνει ο κύριος Υπουργός, γιατί έγινε πολύ βιαστικά η ψήφιση των άρθρων. Είναι γεγονός αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Μα, τέθηκαν σε ψηφοφορία τα άρθρα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Δεν πειράζει.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Να περάσουμε τις τροποποιήσεις μέσα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Δεν είναι τροποποιήσεις, είναι φραστικές διορθώσεις.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Αν είναι φραστικές διορθώσεις, γίνονται και στο σύνολο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ακριβώς.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση της επόμενης ενότητας των άρθρων 25 έως και 30.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μία εκκρεμότητα στην προηγούμενη ενότητα των άρθρων 18 έως και 24.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριε Κόρακα, έχει ψηφιστεί ήδη αυτή η ενότητα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε πολύ γρήγορα η ψήφιση, ο κύριος Υπουργός δεν πρόλαβε να κάνει ορισμένες διορθώσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Είχαμε κηρύξει περαιωμένη τη συζήτηση. Πριν αρχίσει η ψηφοφορία ο κύριος Υπουργός είχε ερωτηθεί αν έχει ή δέχεται τροποποιήσεις. Δεν απάντησε. Δεν μπορεί να γίνει αυτό τώρα. Αν είναι νομοτεχνικές οι παρατηρήσεις, όπως ελέχθη, μπορεί να τις κάνει κατά την ψήφιση του νομοσχεδίου στο σύνολο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Ε, ωραία, να τις κάνει τώρα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Δεν μπορεί να γίνει συζήτηση τώρα. Στο επιψηφισμένο άρθρο δεν μπορεί να γίνει συζήτηση.

Λοιπόν, επί της ενότητας των άρθρων αυτών ο κύριος Θεοδωρού, ως Εισηγητής της Πλειοψηφίας έχει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, σ' αυτό το κεφάλαιο δεν έχω να κάνω καμία παρατήρηση. Άλλωστε είναι ειδικές μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις. Γι' αυτό μένω στην αρχική μου πρωτολογία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Ο κ. Δημοσχάκης έχει το λόγο.

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ:** Η ενότητα αυτή, κύριε Πρόεδρε, έχει την κωδικοποίηση των άρθρων.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας ρωτήσω αν τυχόν οι διατάξεις αυτές για αναβολές κ.ο.κ. συμπεριλαμβάνουν και αυτούς που είναι ήδη φοιτητές τώρα και μπορούν να κάνουν χρήση των νέων ρυθμίσεων. Αυτή είναι η μία ερώτησή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Δεύτερον στο άρθρο 28, στην παράγραφο 6 όταν λέμε μετανάστες τι εννοούμε και ποιά είναι τα κριτήρια με τα οποία δίνεται το πιστοποιητικό μετανάστου από τα κατά τόπους προξενεία. Θέλω να μου διευκρινήσετε αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο συνάδελφος, κ. Κόρακας, έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, στην ενότητα αυτή η βασική μας, θα έλεγα, αντίρρηση, ή μάλλον επιφύλαξη είναι,

ως προς τούτο: Στο άρθρο 25 λέγεται: "αναγνωρίζεται ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, ο χρόνος κατά τον οποίο οι Έλληνες που έχουν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους, υπηρέτησαν στις τακτικές ένοπλες δυνάμεις συμμαχικού κράτους, με στρατιωτική ιδιότητα".

Στα 17 τους θα έχουν ήδη υπηρετήσει; Δεν ξέρω καμία χώρα που να παίρνει από τα 16 στρατιώτες. Είναι ένα θέμα και δεν ξέρω τι υπονοείτε με το 17ο έτος της ηλικίας. Νομίζω, ότι θα έπρεπε να μην υπάρχει 17ο έτος της ηλικίας και να πείτε "οι οποίοι έχουν υπηρετήσει σε συμμαχικό...".

Τώρα, "η υπηρεσία που αναγνωρίζεται καλύπτει στρατεύσιμη στρατιωτική υποχρέωση την οποία υπέχουν πριν, κατά ή μετά την υπηρεσία τους σε τακτικές ένοπλες δυνάμεις συμμαχικού κράτους, καθώς και τυχόν πρόσθετες στρατιωτικές υποχρεώσεις, που έχουν επιβληθεί οποτεδήποτε, εκτός από εκείνες που προέρχονται από ανυποταξία".

Έχω να κάνω δύο παρατηρήσεις στην παράγραφο αυτή. Η μια είναι ότι δεν ξέρω αν στα συμμαχικά κράτη περιλαμβάνεται και η Κύπρος. Και θα πρέπει να το αναφέρουμε.

Το δεύτερο είναι ότι θεωρούμε απαράδεκτο, επειδή βρισκόμαστε σε κάποια συμμαχία η θητεία σε ένα τέτοιο συμμαχικό κράτος να υπολογίζεται -κατά τη γνώμη μας καλώς- αλλά να μην υπολογίζεται, να μην παίρνεται υπόψη η θητεία που έγινε σε ένα κράτος με το οποίο δεν ήμασταν ούτε σύμμαχοι, ούτε εχθροί, όπως είναι η Σοβιετική Ένωση, όπως είναι η Αλβανία και δεν ξέρω ποιά άλλη χώρα. Το λέμε, γιατί οι περισσότεροι Πόντιοι που είναι εδώ, υπηρέτησαν στο σοβιετικό στρατό. Τι να κάνουμε, δυστυχώς δεν υπάρχει τέτοιος στρατός, δυστυχώς το επαναλαμβάνω, και οι συνέπειες γίνονται κάθε μέρα περισσότερο αισθητές, αλλά έτσι είναι.

Λέω λοιπόν, να πούμε, ότι όσοι έχουν υπηρετήσει σε στράτευμα άλλης χώρας, υπολογίζεται η θητεία τους αυτή και αφαιρείται από τη θητεία που οφείλουν να υπηρετήσουν στην Ελλάδα. Εάν φυσικά είναι μεγαλύτερη η θητεία που υπηρέτησαν εκεί, δεν θα τους αποζημιώσουμε γι'αυτό, αλλά όμως δεν θα υπηρετήσουν καθόλου. Λύνει πάρα πολλά προβλήματα συμπατριωτών μας, οι οποίοι ήλθαν εδώ βρήκαν μια υποδοχή απαράδεκτη, είναι χωρίς δουλειά, ή μεροκαματιάρηδες, έχουν οικογένειες. Θα τον αναγκάσουμε τώρα αυτόν να παρατήσει την οικογένειά του και να πάει να υπηρετήσει, ενώ ο άλλος που υπηρέτησε σε γερμανικό ή αμερικάνικο ή άλλο στρατό, ή τουρκικό στρατό, δεν πρέπει να υπηρετήσει. Νομίζουμε ότι αυτό πρέπει να λυθεί.

Έχουμε μετά αυτό που ειπώθηκε από τον κ. Δημοσάκη. Είναι το άρθρο 27 παράγραφος 6, για όσους απόκτησαν την ιδιότητα του μετανάστη μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του νόμου αυτού, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις κλπ. Εδώ, φοβάμαι πολύ, ότι είναι ανοικτή η πόρτα για διάφορες αυθαιρεσίες, γιατί μπορεί κάποιος ως δια μαγείας να αποκτήσει την ιδιότητα του μετανάστη, για να αξιοποιήσει αυτές τις διατάξεις. Λέω λοιπόν ότι θέλουμε μια εξήγηση πάνω σ'αυτό.

Τελειώνοντας ήθελα μόνο να πω, γιατί χθές κάναμε μια εκτεταμένη συζήτηση για τα παιδιά των νυχτερινών σχολών, γιατί έχω στα χέρια μου τα πρακτικά της συζήτησης της επίκαιρης ερώτησης στις 28 Μαΐου, κύριε Υπουργέ, προς εσάς του συναδέλφου κ. Κανταρτζή, όπου δεσμευθήκατε ότι το νομοσχέδιο αυτό αντιμετωπίζει όλα τα προβλήματα των μαθητών και των αποφοίτων των νυχτερινών σχολών.

Επιτρέψτε μου να σημειώσω αυτήν την ασυνέπεια. Δεν αντιμετωπίστηκαν τα προβλήματα, παραμένουν εκκρεμή και φυσικά δεν θα μείνει έτσι το ζήτημα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Η κα Δαμανάκη έχει το λόγο.

**ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ:** Κύριε Πρόεδρε, νομίζουμε και εμείς ότι για τους Ποντίους που επιστρέφουν και που έχουν υπηρετήσει στον πρώην σοβιετικό στρατό -εγώ θα έλεγα αυτό να γίνει για όλους όσους έχουν υπηρετήσει σε οποιοδήποτε στρατό- θα πρέπει να υπάρξει ίση μεταχείριση. Το εξάμηνο μάλιστα που υπάρχει για ορισμένες περιπτώσεις είναι υπερβολικό. Αυτό δεν το αντιλαμβανόμαστε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Ρόκος έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ:** Είναι και για μας αδιανόητο να επιβάλουμε σε κάποιους να υπηρετήσουν σήμερα, όταν γνωρίζουμε ότι η υποδοχή που τους έγινε στην Πατρίδα, έχει κι'αυτή τα μεγάλα της κενά και έχει πραγματικές δυσκολίες. Πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε οπωσδήποτε με μια άλλη νοοτροπία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Παπαδόγγονας έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, πράγματι αυτό που ανέφερε ο κ. Κόρακας για το 17ο έτος της ηλικίας, έχει μια ασάφεια από πλευράς διατυπώσεων.

Επίσης νομίζω ότι είναι σωστό το θέμα, το οποίο ανεφέρθη για τους Ποντίους, οι οποίοι είναι δυνατόν να είχαν υπηρετήσει κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη Σοβιετική Ένωση. Οι άνθρωποι αυτοί βεβαίως πρέπει να θεωρηθεί ότι υπηρέτησαν, εφόσον τώρα πλέον ζουν στη Χώρα μας και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι μπορεί να ξαναυπηρετήσουν ή να υπόκεινται σε άλλους περιορισμούς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Γικονόγλου έχει το λόγο.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, είμαι και εγώ σύμφωνος με τους συναδέλφους. Είναι απαράδεκτο να υπηρετούν αυτοί, οι οποίοι κράτησαν τόσο υψηλά τον Ελληνισμό, σε όλα αυτά τα χρόνια, με τους διωγμούς που έχουν υποστεί και κανέναν δεν μπορεί να το αμφισβητήσει αυτό. Μάλιστα όλο το Σώμα τάσσεται υπέρ της ένταξης των Ποντίων στο άρθρο 25.

Το έχω θέσει επανειλημμένα αυτό και δεν θελήσατε να το περάσετε. Κάνατε μια νέα διάταξη με το άρθρο 26, στο οποίο λέγει ότι εξαίρεση από τις προσκλήσεις για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, εξαγοράς στρατιωτικής θητείας κλπ., που αναφέρεται σ'αυτούς που ήταν στο ανατολικό συνασπισμό ή την Τουρκία και τους υποχρεώνατε να υπηρετήσουν έξι μήνες. Και θέτω το ερώτημα: Όταν ένας είναι 28 ή 30 ετών θα τον βάλετε να υπηρετήσει εξάμηνο; Τουλάχιστον δεν θα έπρεπε να υπηρετήσουν οι μεγάλοι. Και αν θέλετε να βάλετε τους μεγάλους να υπηρετήσουν, τουλάχιστον να θέσετε τρίμηνο και όχι εξάμηνο. Αν και η άποψή μου είναι να ενταχθούν και αυτοί στο άρθρο 25. Αλλά αν δεν το δέχεστε θα έλεγα να τροποποιηθεί το άρθρο 26, να μπει παράγραφος 3, η οποία να λέγει τα εξής:

"Όσοι οπλίτες ανήκουν στις κλάσεις 1987 έως και 1992 (γεννηθέντες τα έτη 1966 έως και 1971) και μεταφέρονται στους υπόχρεους μειωμένης θητείας, εξάμηνης διάρκειας, κατ'εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 1763/88, ως προερχόμενοι από χώρα του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία" -εδώ αφορά 'Ιμβρο, Τένεδο- "απολύονται οριστικά από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον επιθυμούν, μετά τη συμπλήρωση τριών μηνών πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις της παραγράφου αυτής, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή τους".

Πιστεύω όμως, ότι μπαίνοντας και αυτή η παράγραφος θα πρέπει ο τίτλος του άρθρου 26 να αλλάξει και να διαμορφωθεί ως εξής:

"Εξαίρεση από τις προσκλήσεις για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, εξαγορά στρατιωτικών υποχρεώσεων και οριστική απόλυση προερχομένων από χώρες του τέως Ανατολικού Συνασπισμού ή την Τουρκία".

Θέλωμε κύριε Υπουργέ, την απάντησή σας επ'αυτού.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Θα το κάνουμε αποδεκτό αυτό, κύριε συνάδελφε.

**ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ:** Τότε, κύριε Υπουργέ, το δίνω αυτό και στα Πρακτικά, για να διαμορφωθεί όπως ακριβώς είναι διατυπωμένο. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριοι συνάδελφοι, πριν δώσω το λόγο στον κύριο Υφυπουργό, έχω την τιμή να

ανακοινώσω στο Σώμα, ότι ενενήντα έξι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ υπέβαλαν πρόταση αναθεώρησης διατάξεων του Συντάγματος. Η πρόταση θα τυπωθεί, θα διανεμηθεί στους κυρίους συναδέλφους και θα ακολουθηθεί η προβλεπόμενη από το Σύνταγμα και από τον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία.

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Αποστολάκης έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Θα δώσω μερικές απαντήσεις. Όσον αφορά την Κύπρο, είναι σύμμαχος από το 1960. Η υπηρεσία σε μη συμμαχικούς στρατούς, λαμβάνεται υπόψη για μειωμένη θητεία. Και τέλος οι μετανάστες χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τους νόμους των χωρών στις οποίες είναι μετανάστες, αρκεί να έχουν καταθέσει έγκαιρα τα χαρτιά τους. Υπάρχουν προβλέψεις έτσι ώστε κανένας να μη παραισφύσει και κάνει καταστρατήγηση αυτών των διατάξεων. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κανείς ο οποίος θέλει να δευτερολογήσει;

Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 25 έως και 30.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 25 ως έχει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Το άρθρο 25 έγινε δεκτό ομόφωνα ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 26, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υφυπουργό;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Το άρθρο 26 έγινε δεκτό ομόφωνα, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υφυπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 27 ως έχει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Το άρθρο 27 έγινε δεκτό ομόφωνα ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 28 ως έχει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Το άρθρο 28 έγινε δεκτό ομόφωνα ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 29 ως έχει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Το άρθρο 29 έγινε δεκτό ομόφωνα ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 30 ως έχει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Το άρθρο 30 έγινε δεκτό ομόφωνα ως έχει.

Προχωρούμε τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στη συζήτηση των τροπολογιών.

Κύριε Υπουργέ, θα κάνετε κάποια τροπολογία δεκτή;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Θα γίνει δεκτή, κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία με γενικό αριθμό 584 και ειδικό αριθμό 26 των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας.

Με την προτεινόμενη τροπολογία, σκοπείται η διαφοροποίηση του νομικού πλαισίου που ισχύει σήμερα για την εισαγωγή υποψηφίων στη Σχολή Λιμενοφυλάκων. Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες εξετάσεων, τα προσόντα των υποψηφίων, οι εξετάσεις αθλητικές, ιατρικές κ.λπ., θα διέπονται πλέον από προεδρικό διάταγμα που θα εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, ενώ σήμερα τα αντίστοιχα θέματα, ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση.

Έτσι με την προτεινόμενη τροπολογία διαμορφώνεται ένα πιο σταθερό νομικό καθεστώς για την εισαγωγή υποψηφίων στη Σχολή Λιμενοφυλάκων και διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των υποψηφίων στο σύστημα εξετάσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Υπάρχει κανείς συνάδελφος που θέλει να μιλήσει επί της συγκεκριμένης τροπολογίας;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, δεν τελείωσα.

Θέλω να κάνω ακόμα και την εξής παρατήρηση. Η τροπολογία αυτή θα τεθεί ως άρθρο 29. Ως εκ τούτου, θα παρακαλέσω να αναριθμηθούν τα άρθρα 29, 30 και 31, ως άρθρα 30, 31 και 32. Το δε άρθρο 32 με τίτλο "έναρξη ισχύος" θα αντικατασταθεί ως ακολούθως: "Η ισχύς του νόμου αυτού θα αρχίσει από 1ης Σεπτεμβρίου 1997, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 8, 25 και 29, που θα αρχίσουν να ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και των άρθρων 18 έως και 24 που θα ισχύσουν από 1ης Ιανουαρίου 1998".

Επιπλέον, κύριε Πρόεδρε, έχω να κάνω μερικές διορθώσεις ημερησίων και δύο φραστικές διατυπώσεις.

Η πρώτη είναι στην παράγραφο 4 του άρθρου 6, όπου προστίθεται εδάφιο β' ως εξής: "Η αναβολή κατάταξης της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1, του παρόντος άρθρου, μπορεί να παραταθεί εφόσον οι στρατεύσιμοι εγγραφούν σε Ανώτερη ή Ανώτατη Σχολή μέχρι και την ημερομηνία που υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις." Για παράδειγμα αυτό αφορά τους σπουδαστές των ΙΕΚ, οι οποίοι μεταπίπτουν σε φοιτητές Ανωτάτων Σχολών.

Η δεύτερη αφορά το άρθρο 11, παράγραφος 1, στίχος 7. Μετά τη λέξη "ιατρικής" να προστεθεί επίσης η λέξη "ή φαρμακευτικής".

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Υφυπουργέ, με συγχωρείτε. Λυπάμαι, αλλά επειδή αυτά τα άρθρα έχουν ήδη ψηφισθεί, αυτές τις διορθώσεις, που τώρα επισημαίνετε, μπορείτε να τις κάνετε κατά την ψήφιση του νομοσχεδίου στο σύνολό του.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Έχουμε συμφωνήσει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Από τη στιγμή που έχετε συμφωνήσει κύριε Κόρακα -για να είμαι εγώ τυπικά εντάξει με τον Κανονισμό- και από τη στιγμή που δεν υπάρχει αντίρρηση απ' όλες τις Πτέρυγες, συνεχίστε κύριε Υφυπουργέ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Έχει συμφωνηθεί αυτό κύριε Πρόεδρε.

Και δύο διορθώσεις. Στο άρθρο 21 παρ. 10 εδάφιο α', οι λέξεις "του νόμου αυτού", να απαλειφθούν. Και στο άρθρο 26 παρ. 2, στίχος γ' αντί των λέξεων "νόμου αυτού" να τεθούν οι λέξεις "παρόντος νόμου".

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Θα σας παρακαλέσω και γραπτές οι αναφορές να κατατεθούν στα Πρακτικά κύριε Υφυπουργέ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Ναι, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Υφυπουργός κ. Δ. Αποστολάκης καταθέτει στα Πρακτικά τις προαναφερθείσες διορθώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:)

#### ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ

Στο Άρθρο 11 παραγρ. 1, στίχ. 7 μετά τη λέξη "ιατρικής" να προστεθεί επίσης "ή φαρμακευτικής"

Άρθρο 6

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 προστίθεται εδάφιο β' ως εξής:

"Η αναβολή κατάταξης της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να παραταθεί εφόσον οι στρατεύσιμοι εγγραφούν σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή μέχρι την ημερομηνία που υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις".

1) Άρθρο 21, παράγραφος 10, εδάφιο α' οι λέξεις "του νόμου αυτού", που ευρίσκονται στο τέλος του εδαφίου τούτου, ν' απαλειφθούν.

2) Άρθρο 26, παράγραφος 2, στίχος γ', αντί των λέξεων "νόμου αυτού", να τεθούν οι λέξεις "παρόντος νόμου".)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Η κα Δαμανάκη έχει το λόγο.

**ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ:** Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει η τροπολογία που έχει κατατεθεί από τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας, που ρυθμίζει θέματα σχετικά με την κατάταξη των λιμενοφυλάκων. Δηλαδή αναφέρεται σε προσλήψεις λιμενοφυλάκων, για να γίνει σαφέστερη.

Παρέχεται, λοιπόν, εδώ στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η εξουσιοδότηση να τακτοποιήσει τα του διαγωνισμού.

Διαβάζοντας την τροπολογία έχω την εξής ένσταση και θα ήθελα ο κύριος Υπουργός να διευκρινίσει το θέμα αυτό.

Προβλέπεται στην τροπολογία ότι θα γίνουν χωριστοί πίνακες επιλογής για διάφορες κατηγορίες τις οποίες αναφέρετε, π.χ. αθλητές, λόγω φύλου -εδώ έχω και μία ένσταση ουσίας αλλά ως την αφήσω προς το παρόν- λόγω άλλων προσόντων όπως είναι π.χ. το τι απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει και τα σχετικά.

Η κύρια όμως ένστασή μου είναι η εξής. Αυτό το οποίο χρειάζεται να καθορισθεί εξ υπαρχής είναι ο αριθμός θέσεων από κάθε πίνακα εάν υπάρξουν χωριστοί πίνακες και σ'αυτό θα ήθελα να έχω μια διευκρίνιση. Διότι αν δεν καθορισθεί θα μπορέσει κάποιος να πει ότι η διαδικασία είναι ευάλωτη ως προς τις ρυθμίσεις πελατειακού τύπου ως εξής: Κατατάσσονται οι χωριστοί πίνακες, βλέπει κάποιος τα ονόματα τα οποία είναι και εκ των υστέρων, ανάλογα με το πώς τα θέλει, ρυθμίζει τα ποσοστά και τον αριθμό θέσεων στους πίνακες.

Εμείς αυτό το οποίο θέλουμε για να είναι σαφέστερη η θέση μου, είναι να υπάρχει μία διαδικασία διαφανής και αξιοκρατική η οποία να μην είναι ευάλωτη σε πιέσεις για ρουσφέτια. Νομίζω, ότι όλες τις Πτέρυγες τις συμφέρει αυτό και να δούμε πώς μπορεί να διατυπωθεί καλύτερα ώστε να εξασφαλιστεί αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Σουμάκης έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Ευχαριστώ την κα Δαμανάκη για τη διευκρίνισή της γιατί μου δίνει τη δυνατότητα να απαντήσω πράγματι σε κάτι που μπορεί να αφήνει κάποια κενά, που παρ' όλο ότι και οι πίνακες κατάταξης θα γίνουν με συγκεκριμένη μοριοποίηση για οποιαδήποτε κατηγορία και θα είναι με απόλυτη διαφάνεια.

Εμείς φέραμε αυτήν την τροπολογία ακριβώς για να φύγουμε από το παλαιό καθεστώς των εξετάσεων το οποίο σίγουρα δεν ήταν το καλύτερο. Έχουμε αντικειμενικοποιήσει τα μόρια, αυτό είναι σαφές και υπάρχει η δική σας ένσταση η οποία πρέπει να σας εξηγήσω -και δε θα μπορούσε να περιλαμβάνεται στο προεδρικό διάταγμα ή σε όποια άλλη απόφαση, όπου στην προκήρυξη, για λόγους συγκεκριμένης υποστήριξης του Λιμενικού Σώματος είπαμε το εξής. Πέρα από τους λιμενοφύλακες γενικών καθηκόντων να το πω έτσι, έχουμε ανάγκη αυτήν τη στιγμή να ενισχύσουμε με έτοιμους άνδρες το Λιμενικό Σώμα. Δηλαδή, έτοιμους άνδρες που να είναι από τις Ειδικές Δυνάμεις του Στρατού, του Ναυτικού ή της Αεροπορίας για την οποία κατηγορία, στην προκήρυξη θα αναφέρουμε σαφέστατα ότι θα πάρουμε 80, 85, 90, έτσι ώστε δε θα μπορέσει κανείς να έχει τη δυνατότητα να παίξει αν θέλετε οριακά και αυτό ακόμη, ανάλογα με τους τελευταίους ή τους πρώτους της άλλης πλευράς. Θα πούμε ότι θα πάρουμε τέσσερις μουσικούς ή πέντε τεχνικών υπηρεσιών. Αυτό θα είναι σαφέστατα προσδιορισμένο στην προκήρυξη ακριβώς για να μην υπάρξει καμία αμφισβήτηση και καμία δυνατότητα παρέμβασης του Υπουργού αν θέλετε σ'αυτήν την κατεύθυνση.

Επομένως θα παρακαλούσα, είναι απόλυτα διαφανής η διαδικασία αυτή, να είναι ομόφωνη απόφαση. Και θα ζητούσα και κάτι άλλο από τους κυρίους συναδέλφους. Μία που αποδεχόμαστε τις αρχές αυτής της διάταξης, θα παρακαλούσα αν είναι δυνατόν να βγει με υπουργική απόφαση για λόγους συντόμευσης της διαδικασίας, επειδή πρέπει να πάμε στην προκήρυξη. Διότι με το προεδρικό διάταγμα χρειάζεται μια διαδικασία ενός-δύο μηνών. Θα ζητούσα από το Σώμα να μετατραπεί σε υπουργική απόφαση αφού το περιεχόμενο θα παραμείνει το ίδιο και μόνο η διαδικασία αλλάζει.

Θέλω επίσης, να πω ότι του χρόνου θα φροντίσουμε να πάει στις Πανελλήνιες εξετάσεις για να ησυχάσουμε τελείως και από αυτή τη διαδικασία.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο συνάδελφος κ. Κοσμάς Σφυρίου έχει το λόγο.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν πρέπει να

υπογραμμίσω ότι είναι θετική η πρωτοβουλία που παίρνει ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας για να καθιερωθεί ένα αντικειμενικό, αδιάβλητο σύστημα στην επιλογή των δοκιμών λιμενοφυλάκων.

Με αυτά που είπε, έχω σχηματίσει την εντύπωση ότι θα προσδιορισθεί με κριτήρια αντικειμενικά, τα οποία θα είναι βαθμολογίσια, (θα παίρνουν βαθμούς συγκεκριμένους), ώστε στην κατάταξη να μην υπεισέρχεται οποιοδήποτε υποκειμενικό κριτήριο, είτε μελών της επιτροπής είτε της πολιτικής ηγεσίας ή οτιδήποτε σχετικό. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα, η επιλογή -όπως τονίστηκε- να μην αφήνει καμία αμφισβήτηση ότι είναι αδιάβλητη.

Εφόσον, κύριε Υπουργέ, θα βαθμολογούνται τα κριτήρια τα οποία θα αναφέρονται ρητά και κατηγορηματικά και στη δική σας πράξη, την οποία θα εκδώσετε, αλλά και στην προκήρυξη, θα είναι σαφές ποια θα είναι τα κριτήρια τα οποία θα ληφθούν υπόψη για να τα γνωρίζουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και βεβαίως, εφόσον διαμορφωθεί ο πίνακας των επιτυχόντων, θα πρέπει να κρίνετε -με αυτό το οποίο αναφέρεται εδώ ρητά στη διάταξη- και τη σωματική ικανότητα αυτών, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα καθήκοντα.

Άρα, φαντάζομαι ότι εκεί θα κριθούν, με τα αθλήματα που λέτε, αν τυχόν πόσο έχουν αντικειμενική αδυναμία να αναλάβουν τα καθήκοντα.

Θα έχουν, όμως, αξιολογηθεί σύμφωνα τα κριτήρια χωρίς καμία αμφισβήτηση σ' ό,τι αφορά την αντικειμενικότητα του συστήματος. Και αυτό είναι ιδιαίτερα θετικό. Ξεφεύγουμε από τη σημερινή διαδικασία, η οποία πιθανόν να συνοδεύετο και από υποκειμενικές κρίσεις.

Εφόσον, κύριε Υπουργέ, δεν προβλέπετε σύσταση θέσεων, δεν προβλέπετε άλλες τέτοιες πράξεις που να απαιτούν την έκδοση προεδρικού διατάγματος π.χ. μεταβολές οργανικών ή άλλων θέσεων. Δεν υπάρχει ανάγκη να δώσουμε εξουσιοδότηση για προεδρικό διάταγμα. Μπορεί, δηλαδή, η εξουσιοδότηση να είναι για έκδοση υπουργικής απόφασης, θα είχατε πρόβλημα εάν κάνατε αλλαγές οργανικών θέσεων, εάν είχατε συστάσεις θέσεων, εάν είχατε, δηλαδή, τέτοιες διοικητικές πράξεις, που θα απαιτούσαν την έκδοση προεδρικού διατάγματος. Εφόσον αυτά δεν υπάρχουν και απλά θα προσδιορίσετε κριτήρια με τα οποία θα βαθμολογούνται οι υποψήφιοι, αυτό νομίζω ότι μπορεί να γίνει με υπουργική απόφαση χωρίς καμία δυσκολία από τα Κόμματα στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Θα την αποσύρετε, κύριε Υπουργέ;

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Γιατί να την αποσύρω;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο συνάδελφος κ. Κόρακας έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Είπε ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος ότι δεν χρειάζεται εξουσιοδότηση από τη Βουλή.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Εξουσιοδότηση για διάταγμα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Ναι. Μα η διάταξη αυτή είναι για την έκδοση διατάγματος.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Κύριε Κόρακα, αφήστε με να διευκρινίσω. 'Η θα γίνουν με προεδρικό διάταγμα οι όροι, οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις της πρόσληψης ή με υπουργική απόφαση. Αφού συμφωνούμε σε όλο το πλαίσιο του τρόπου και των διαδικασιών, απλά ζήτησα από το Σώμα να υπάρξει δυνατότητα υπουργικής απόφασης για το συντομότερο, διότι πρέπει να προβούμε στην προκήρυξη των θέσεων για την πρόσληψη των λιμενοφυλάκων. Σε αντίθεση, το προεδρικό διάταγμα μπορεί να πάρει ένα και δύο μήνες. Γ'αυτό έκανα παράκληση στο Σώμα να δοθεί η δυνατότητα...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Μία επιτάχυνση χρόνου, δηλαδή.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Ναι. Δεν αλλάζει απολύτως τίποτα.

Μια και πήρα το λόγο -για να μην ξαναμιλήσω- θέλω να προσθέσω το εξής: Σαφέστατα μετά την πρόκριση των

τετρακοσίων πενήντα, όπως λέμε εδώ, για να προσληφθούν τριακόσιοι, θα προβούν σε αθλητικές δοκιμασίες οι οποίες δεν είναι διαδικασίες αποκλεισμού, δηλαδή, δεν έχουν κάποια όρια που αν δεν τα περάσεις μένεις απ'έξω, αλλά είναι κάποιες τυπικές διαδικασίες. Εάν, δηλαδή, δεν ξέρεις να κολυμπάς είκοσι πέντε μέτρα, δεν μπορείς να γίνεις λιμενοφύλακας. Εάν δεν μπορείς να κολυμπήσεις καθόλου, ή εάν δεν μπορείς να τρέξεις χίλια μέτρα, είναι αντιληπτό ότι δεν μπορείς να προσληφθείς. Να πάρουμε κάποιους ανθρώπους που να μπορούν να λειτουργήσουν.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, έχουμε...

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Κόρακα, έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Παπαδόγγονας πριν από εσάς. Να ολοκληρώσει ο κ. Παπαδόγγονας και μετά έχετε το λόγο. Πριν σας έδωσα το λόγο για να κάνετε απλά μία διευκρίνιση.

Ορίστε, κύριε Παπαδόγγονα, έχετε το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Θα παρακαλούσα τον κύριο Υπουργό να μας πει ποιες είναι οι βασικές διαφορές ως προς το ισχύον σύστημα, ούτως ώστε οι συνάδελφοι να αντιληφθούν τι αλλάζει.

Η διατύπωση η οποία υπάρχει εδώ είναι λίγο ασαφής αυτό που λέει "Με το ίδιο διάταγμα είναι δυνατόν να προβλέπονται χωριστοί πίνακες επιλογής και ποσοστό ή αριθμός θέσεων από το συνολικό αριθμό κατατασσομένων κατά πίνακα ... κ.λπ.". Εκείνο το οποίο είναι λογικό είναι στις διάφορες ειδικότητες στις οποίες θα καταταγούν να ταιριάζουν και κάποια προσόντα, ας πούμε κάποιος που έχει τελειώσει Ναυτικό Λύκειο, λέω ως παράδειγμα ή δεν ξέρω τι άλλο. Πρέπει να καταστεί σαφές ότι χρειάζεται το πάντρεμα των ειδικοτήτων με τα προσόντα ενός εκάστου. Δεν φαίνεται εδώ ακριβώς. Ίσως θέλει μια αναδιατύπωση.

Θα παρακαλούσα, όμως, εάν υπάρχει βασική αλλαγή από τα ισχύοντα, αυτή να αναφερθεί από τον παρόντα κύριο Υπουργό.

Επίσης, όσον αφορά τις αθλητικές δοκιμασίες και λοιπά, καλό είναι μια και το αναφέρατε, να μπαίνουν όρια. Δηλαδή, αν εμφανιστεί ένας ο οποίος δεν μπορεί να πηδήξει σαράντα πόντους, δεν μπορείτε να θεωρήσετε ότι αυτός μπορεί να κυνηγάει τους Αλβανούς μεταξύ Κερκύρας και Ιταλίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Αχ, αυτοί οι Αλβανοί. Τι θα γίνει με αυτούς τους Αλβανούς; Ευτυχώς που βρέθηκαν και αυτοί και έχουμε πού να φορτώσουμε όλα τα κακά του κόσμου!

Ξέρετε τώρα έχει ξαναβγεί στην επιφάνεια και προβάλλεται πάρα πολύ και πολύ καλά ο μεγάλος μας ποιητής ο Καβάφης. Εκεί σε ένα ποίημά του για το βασίλειό της Αλεξάνδρειας έχει μια ωραία φράση: "Και τώρα τι θα κάνουμε χωρίς βαρβάρους;".

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε ορισμένα ερωτηματικά.

Κατ'αρχήν, για ποιο αριθμό μιλάμε; Για πόσους;

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Για τριακόσιους, κύριε Κόρακα. Είναι σαφής η διάταξη. Είναι γνωστό ότι έχει γίνει...

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Δεν το βλέπω πουθενά εδώ μέσα ότι πρόκειται για τριακόσιους.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Λέμε για τις διαδικασίες.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Τ'αφήντε απ'έξω, για να έχετε μια μεγαλύτερη ευχέρεια κινήσεων. Εν πάση περιπτώσει το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι δε συμφωνούμε με την εξαίρεση που γίνεται του άρθρου 7 του ν. 690/1977 που αφορά, όπως αναφέρεται στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες. Δηλαδή προβλέπει ο νόμος αυτός, από το συνολικό αριθμό, ένα ποσοστό που πρέπει να καλυφθεί από πολύτεκνους, συγγενείς θυμάτων πολέμου, Βορειοηπειρώτες, καταγόμενους από παραμεθόριες περιοχές - συμβαίνει να είμαστε και εμείς από τέτοιες περιοχές - τέκνα στρατιωτικών κ.λπ. Δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να υπάρχει

αυτή η εξαίρεση.

Τρίτον, σήμερα οι προσλήψεις στο Λιμενικό Σώμα γίνονται με εξετάσεις. Βεβαίως, θα μπορούσε να πει κανείς ότι πρόκειται για εξετάσεις διαβλητές. Το ρουσφέτι και εκεί υπεισέρχεται. Όμως, εδώ θα είναι ακόμη περισσότερο διαβλητός αυτός ο τρόπος.

Και βεβαίως συμφωνούμε με τη σκέψη που διατυπώσατε -και την ακούμε πολλά χρόνια- ότι θα πρέπει και εδώ, όπως και στα Σώματα Ασφαλείας να καθιερωθούν οι Πανελλήνιες. Αυτό, όμως, έπρεπε να είχε γίνει.

Έτσι, λοιπόν, εμείς είμαστε πάρα πολύ επιφυλακτικοί, να ψηφίσουμε αυτήν την τροπολογία και για να μην ψηφίσουμε κατά, θα ψηφίσουμε "παρών" κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Επιγραμματικά, να πω το εξής.

Κατ' αρχήν καταλαβαίνετε ότι για μένα δε θα ήταν καθόλου ευχάριστο μια τροπολογία, ενώ θα μπορούσα να προχωρήσω με την ισχύουσα νομοθεσία, η οποία ισχύουσα νομοθεσία δεν είναι αυτή που όλοι, όλος ο πολιτικός κόσμος, αναζητούμε στον τρόπο προσλήψεων. Και δεν θα συζητούσαμε καθόλου αυτή τη στιγμή. Πιστεύετε, δηλαδή, ότι είχα καμία διάθεση τέτοια να φέρω κάτι το οποίο θα είναι χειρότερο από το προηγούμενο και που θα μας έφερνε όλους σε μια διαδικασία παρελθόντος και αντιπαραθέσεως; Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Δεύτερον, μιλάμε για τριακόσιους λιμενοφύλακες. Ο αριθμός είναι σαφής, αυτή είναι η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τρίτον, δεν καταργείται το άρθρο 7 του ν. 690, κύριε Κόρακα, απλούστατα μειώνεται το ποσοστό αυτών των κατηγοριών. Είναι 10% και είναι μέσα στην υπουργική απόφαση. Δεν καταργείται, απλά μειώνεται το ποσοστό. Το ρουσφέτι μόνο εδώ δεν μπορεί να χωρέσει.

Τέταρτον, είπα και στην πρωτολογία ότι δεν ήταν δυνατόν να το προλάβουμε. Για να ενταχθεί μία ομάδα νέων στις ρανελλήνιες θέλει μία διαδικασία. Του χρόνου θα προσπαθήσουμε -αυτή είναι η δέσμευση- να πάμε σε πανελλήνιες εξετάσεις για να τελειώνουμε και να μην κουβεντιάζουμε εμείς εδώ πως θα προσλαμβάνονται οι λιμενοφύλακες.

Είπατε, κύριε Παπαδόγγονα, γιατί αλλάξαμε τη διαδικασία. Την αλλάξαμε γιατί ο τρόπος που εφαρμόζονταν μέχρι τώρα ήταν με γραπτές εξετάσεις. Οι γραπτές εξετάσεις, δυστυχώς, γίνονται από τους ίδιους τους λιμενικούς ή από άλλους υπαλλήλους του Υπουργείου και δε μας έπεισαν ότι εφαρμόζεται ο διαφανέστερος τρόπος βαθμολόγησης, αξιολόγησης και προκρίσεως. Γι'αυτό ακριβώς, ερχόμαστε σε ένα τελείως, μα τελείως αντικειμενικό σύστημα πρόσληψης.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ορίστε, κύριε Σφυρίου, έχετε το λόγο.

Θα σας παρακαλέσω, όμως, να μην ανακυκλωνόμαστε πάλι στα ίδια.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, εάν στις προθέσεις σας είναι να εφαρμόσετε το ν. 690/77 με μικρότερο ποσοστό σε σχέση με αυτό που ορίζει ο νόμος, μήπως εδώ, αντί να λέτε "η διάταξη του άρθρου 7 του 690 δεν εφαρμόζεται για τη σχολή", θα πρέπει να πείτε "το ποσοστό που προβλέπεται από το 690"; Διότι εάν ψηφίσουμε ότι δεν εφαρμόζεται ο νόμος μπορεί να έχει πρόβλημα η υπουργική σας απόφαση. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, επαναλαμβάνω κύριε Πρόεδρε, ότι θα πρέπει να είναι σαφές για να μην υπάρχει αμφιβολία ότι οι θέσεις των λιμενοφυλάκων προβλέπονται από τον Οργανισμό του Λιμενικού Σώματος. Δε συστήνονται θέσεις. Προβλέπονται. Απλά, έναν αριθμό από τις κενές οργανικές θέσεις...

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Μιλάμε μόνο για διαδικασία πρόσληψης και τίποτα άλλο.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Ακριβώς, κύριε Υπουργέ. Ένα ποσοστό ενεκρίθη να καλυφθεί με τη διαδικασία αυτή. Και έτσι, στη γραμμή τέσσερα θα πρέπει να γραφεί, αντί "με π.δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού", "με υπουργική απόφαση

του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας". Να γίνει και αυτή η διόρθωση.

Θα πρότεινα ακόμα στην παράγραφο 2 τη διόρθωση, ότι δε θα ισχύει το ποσοστό που ορίζεται από το ν. 690.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν συμφωνούμε κατ'αρχήν με την πρόταση που κάνει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Σφυρίου, να είναι υπουργική απόφαση και να μην είναι με π.δ. Είναι ακόμα χειρότερα με υπουργική απόφαση.

Δεύτερον, ο κύριος Υπουργός δε θα την έχει διαβάσει. Όπως είπε ο κ. Σφυρίου, λέγεται σαφώς στην παράγραφο 2 της τροπολογίας που προτείνεται ότι το άρθρο 7 του 690 δεν ισχύει για αυτές τις προσλήψεις. Εμείς το θεωρούμε αυτό επίσης, απαράδεκτο.

Τρίτον, πιστεύουμε ότι σε καμία περίπτωση ο τρόπος που προτείνεται για την επιλογή αυτών των τριακοσίων λιμενοφυλάκων, δεν είναι πιο διαφανής και πιο αξιοκρατικός από τις εξετάσεις, όπως και αν γίνονται οι εξετάσεις. Όποιες εξετάσεις και αν είναι, εξασφαλίζουν κάποια μεγαλύτερη διαφάνεια. Γιατί εκεί, μπορώ να έρθω εγώ και να ελέγξω τις εξετάσεις για παράδειγμα, μπορώ κάποιο στοιχειώδη έλεγχο να ασκήσω. Ενώ στην επιλογή τη δική σας, π. έλεγχο μπορώ να ασκήσω.

Γι' αυτό σας λέω ότι έχουμε όλες αυτές τις επιφυλάξεις και για αυτό δεν μπορούμε να ψηφίσουμε την τροπολογία. Κατά τα άλλα, αναγνωρίζουμε ότι οι ανάγκες στο Λιμενικό Σώμα, είναι τεράστιες. Πρέπει να καλυφθούν τα κενά, αλλά να καλυφθούν με αξιοκρατικό τρόπο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Θα την καταψηφίσετε, κύριε Κόρακα; Γιατί είπατε προηγούμενα "παρών".

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Είπα παρών. Παρών, όμως, σημαίνει ότι δεν την ψηφίζουμε. Δεν την καταψηφίζω, αλλά και δεν την ψηφίζω κιόλας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Παπαδόγγονας έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Ηκούσθη για την κατάργηση των γραπτών εξετάσεων. Τι κακό έχουν οι γραπτές εξετάσεις; Γιατί ανεξάρτητα από το ποια τυπικά προσόντα εμφανίζονται να έχουν οι υποψήφιοι, η γραπτή εξέταση αναμφισβήτητα είναι ένας καθρέπτης του κατά πόσο μπορεί να διατυπώσει τις σκέψεις του με σαφήνεια, δεδομένου ότι τα όργανα αυτά ξέρετε, ότι λειτουργούν και εκτελούν ορισμένα καθήκοντα, τα οποία οπωσδήποτε έχουν σχέση με το να γράψουν μία έκθεση, να κάνουν μία παραπομπή κ.λπ.

Γιατί να καταργηθούν οι γραπτές εξετάσεις; Συμφωνώ με τον κ. Κόρακα ότι είναι ένα επιπλέον μέσο μιας αντικειμενικότερης κρίσεως. Έτσι το βλέπω το θέμα των γραπτών εξετάσεων.

Από εκεί και πέρα, ήθελα να πω ότι δεν ξέρω κατά πόσον είναι σκόπιμο να υπαχθούν οι λιμενικοί στις πανελλήνιες εξετάσεις. Αυτό είναι κάτι, το οποίο πρέπει να το σκεφθείτε.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Αυτό θα το κουβεντιάσουμε.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Δεν μπορώ να πάρω αυτήν τη στιγμή σαφή θέση -ναί ή όχι- πάντως πρέπει να το σκεφθεί κανείς, συναρτήσει του τι επιδιώκει από πλευράς προσελεύσεως, ειδικότητων κ.ο.κ.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Έπρεπε να έχει γίνει από καιρό αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Υπουργέ, έχετε να κάνετε κάποια παρατήρηση στην τροπολογία αυτή;

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα είχα αντίρρηση να πάμε σε προεδρικό διάταγμα, αλλά κάνω μια έκκληση στους κυρίους συναδέλφους, γιατί δεν αλλάζει τίποτα. Το περιεχόμενο, ο τρόπος και οι διαδικασίες πρόσληψης παραμένουν οι ίδιες. Απλά, επειδή πραγματικά έχουμε ανάγκη να προσλάβουμε αυτούς τους ανθρώπους και έχουμε καθυστερήσει πάρα πολύ, με το προεδρικό διάταγμα υπάρχει μία διαφορά σε σχέση με την υπουργική απόφαση, πλέον των δύο μηνών. Επίσης, έρχεται και το καλοκαίρι. Θα ζητούσα, λοιπόν, να αλλάξει και

να πάει με "υπουργική απόφαση". Δεν αλλοιώνει απολύτως τίποτα, όσον αφορά τη διαφάνειά της.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Υπουργέ, εδώ γράφετε "με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού".

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Θα αλλάξει αυτό και θα γίνει "με υπουργική απόφαση".

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Δηλαδή, δέχεσθε την πρόταση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Ακριβώς. Δεν αλλάζει τίποτα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Υπουργέ, όσον αφορά την παράγραφο 2 της τροπολογίας, για το θέμα που τέθηκε και από τον κ. Σφυρίου και από τον κ. Κόρακα και λέει ότι η διάταξη του άρθρου 7 του ν. 690/1997 δεν εφαρμόζεται για τη Σχολή Λιμενοφυλάκων, εσείς είπατε ότι θα είναι περιορισμένη η εφαρμογή της.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Μέσα στην υπουργική απόφαση υπάρχει σαφής περιγραφή του 10%, άρα καλύπτει την κατάργηση. Είναι δέσμευση μέσα στην υπουργική απόφαση.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Να φύγει αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Κόρακα, υπάρχει η δυνατότητα νομικά και δε θα υπάρξει πρόβλημα, αφού προβλέπεται.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Όπως είναι διατυπωμένο, δεν εφαρμόζεται. Βγάλτε την αυτήν την παράγραφο. Γιατί την κρατάτε;

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ορίστε, κύριε Σφυρίου, έχετε το λόγο.

**ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, προσέξτε. Αν κάποιος από αυτούς που θα πάρουν μέρος στη σχετική διαδικασία, δεν εισαχθεί στη σχολή και μπουν κάποιοι άλλοι, κατά την εφαρμογή της υπουργικής αποφάσεως, που θα περιγράφει τις διατάξεις του ν. 690, μπορεί να προσβάλει την υπουργική σας απόφαση.

Γι' αυτό εγώ προτείνω να μην γράψουμε ότι δε θα ισχύουν τα του ν. 690 αλλά ότι δε θα ισχύει το ποσοστό. Εάν έχετε σκοπό να εφαρμόσετε αυτό, να βάλετε αυτό για το ποσοστό, για να μην έχετε καμία προσβολή της απόφασης.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΟΥΜΑΚΗΣ (Υπ. Εμπορικής Ναυτιλίας):** Κύριε συνάδελφε, εμείς στην υπουργική αυτή απόφαση και συγκεκριμένα στο άρθρο 4 μιλάμε για τις ειδικές κατηγορίες, που εισάγονται στη Σχολή Λιμενοφυλάκων, με την προκήρυξη και τη διαδικασία μέχρι 10% συνολικά και είναι πολύτεκνοι και τέκνα τους, τέκνα αναπήρων και θυμάτων πολέμου, τέκνα αναγνωρισμένων θυμάτων Εθνικής Αντίστασης, τέκνα εν χηρεία κ.λπ. Αφήστε το έτσι όπως είναι και δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Θα προσδιορίζεται με την προκήρυξη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Η παράγραφος 2, λοιπόν, παραμένει ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα, αν γίνεται δεκτή η τροπολογία υπ' αριθμόν 584/26, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτή, δεκτή.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Συνεπώς, η τροπολογία υπ' αριθμόν 584/26 έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διарκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Γεωργίας "Μέτρα για τους νέους αγρότες. Σύσταση Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτιση και Απασχόληση και άλλες διατάξεις".

Επίσης, η Διарκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει τις εκθέσεις της στις προτάσεις νόμων αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών

α) Για τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς

β) Μέτρα στην κατεύθυνση της δίκαιης κατανομής των φορολογικών βαρών.

Θέλω επίσης να επισημάνω, κύριε Υφυπουργέ, όπως σας είπα προηγουμένα και ο Προεδρεύων κ. Κρητικός, ότι οι φραστικές ή νομοτεχνικές διορθώσεις σας, που κάνατε προηγουμένα και αναφερθήκατε σε άρθρα, τα οποία ήδη είχαν ψηφιστεί, καταγράφηκαν, βέβαια, στα Πρακτικά, αλλά θα ενταχθούν στο νομοσχέδιο, θα τις επαναλάβετε, δηλαδή, όταν θα ψηφιστεί επί του συνόλου, παρά το ότι σήμερα ήταν με την κοινή συναίνεση όλων των πολιτικών Πτερύγων.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως ακούσατε, ο κύριος Υπουργός τη μόνη τροπολογία την οποία έκανα αποδεκτή, είναι αυτή η οποία ψηφίστηκε. Από τις άλλες τροπολογίες δεν κάνει καμία δεκτή.

Θα σας θέσω υπόψη σας δύο πράγματα: Βέβαια, υπάρχουν εμπρόθεσμες τροπολογίες. Υπάρχει, όμως, μία ομόφωνη απόφαση από χθές το βράδυ που λέει και σας διαβάζω επί λέξει, προεδρεύοντας του συναδέλφου κ. Παναγιώτη Σγουρίδη "θα συζητηθούν οι τροπολογίες και θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο επί των άρθρων μέχρι τις 15.00". Δηλαδή, ήδη ο χρόνος έχει λήξει. Είναι μία ομόφωνη απόφαση του Σώματος. Αυτό σας το θέτω υπόψη σας.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Σας ακούω, κύριε Κόρακα.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Βεβαίως, τέτοια απόφαση πάρθηκε. Αλλά επειδή υπάρχουν εμπρόθεσμες τροπολογίες Βουλευτών, εγώ θα πρότεινα να μας δοθεί τουλάχιστον η δυνατότητα να αναπτύξουμε αυτές τις τροπολογίες επί τάχει. Πιστεύω, ότι ορισμένες απ' αυτές, επειδή δε συνεπάγονται και κόστος, μπορούν να γίνουν αμέσως δεκτές. Για παράδειγμα, έχουμε μία τροπολογία με γενικό αριθμό 566 που ζητάει η ποιινή φυλάκισης που επιβάλλεται βάσει του γενικού κανονισμού υπηρεσίας στο Στρατό, το Πολεμικό Ναυτικό και την Πολεμική Αεροπορία...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Κόρακα, να μπορούμε κατ' αρχήν επί της διαδικασίας και στη συνέχεια να μιλήσετε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ορίστε, κύριε Αλευρά. Να μιλήσουν οι συνάδελφοι που έχουν καταθέσει τροπολογίες, να απαντήσει ο κύριος Υπουργός αν πρόκειται να κάνει κάποια απ' αυτές δεκτή και να συζητήσουμε.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο επί νομοτεχνικού θέματος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Παπαδόγγονα, έχω δώσει ήδη το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Δε θα μιλήσω επί της ουσίας, αλλά επί του Κανονισμού. Εφ' όσον ο παρών Υπουργός πει εκ των προτέρων και προ της συζήτησής "θα δεχθώ" ή "δε θα δεχθώ" κ.ο.κ. από εκεί και πέρα πλέον παρέλκει οποιαδήποτε συζήτηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Αυτό πάω να κάνω, κύριε Παπαδόγγονα, και σας ευχαριστώ ως παλαιός συνάδελφος που είστε.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Εκ προοιμίου δεν τις δέχεται. Αυτό γίνεται όλα τα χρόνια.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Αλευρά, έχετε το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, έχουν κατατεθεί εμπρόθεσμες τροπολογίες. Μπορούμε σε διάστημα δέκα λεπτών να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση, απλώς για να έχουμε και μία γνώση της θέσεως του Υπουργείου 'Αμυνας επί ορισμένων τροπολογιών, οι οποίες έχουν κατατεθεί.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Τότε να συζητηθούν οι τροπολογίες.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ορίστε, κύριε Ποττάκη.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ:** Εγώ είμαι σύμφωνος με ό,τι απόφαση πάρει το Σώμα, αφού ο κύριος Υπουργός δηλώσει, αν δεχθεί ή

δεν δεχθεί τροπολογίες. Αν, όμως, δοθεί ο χρόνος να αναπτύξουμε ορισμένες απόψεις σε κατατεθειμένες τροπολογίες, θα παρακαλούσα για δύο λεπτά να θέσω ένα θέμα, σχετικό με την τροπολογία που έχω καταθέσει, με Γενικό Αριθμό 588 και Ειδικό 30, με την οποία ζητείται η εξίσωση των καθηγητών των Στρατιωτικών Σχολών, προς τους καθηγητές Πανεπιστημίου και μεταξύ τους.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, επί διαδικαστικού θέματος;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ορίστε.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Δεν συμφωνώ με το σκεπτικό που ανέπτυξε ο κ. Παπαδόγγονας και που φαίνεται να συμφωνείτε, διότι αυτό σημαίνει ότι ουσιαστικά καταργούμε το δικαίωμα των Βουλευτών να καταθέτουν τροπολογίες και να συζητούνται ανεξάρτητα...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Γιατί με προλαβαίνετε; Διαβάσατε τις σκέψεις μου;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Τότε χαίρομαι ιδιαίτερα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Μα, θα με ακούσετε πρώτα και ίσως να μη χαρείτε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Κατ' αρχήν, άλλες τροπολογίες δε θα γίνουν δεκτές. Εξάλλου έχει παρέλθει και ο συμφωνημένος χρόνος. Εάν θέλουμε να διατυπώσουμε τις απόψεις μας, να ορίσουμε μία άλλη συνεδρίαση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριοι συνάδελφοι, εάν δεν είχε παρθεί απόφαση ομόφωνη του Σώματος, ότι στις 15.00 όπου και αν βρισκόμαστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία, θα είχε απόλυτο δικαίωμα ο κ. Κόρακας- χωρίς την παρέμβαση του κ. Παπαδόγγονα- να συζητούσαμε τις τροπολογίες. Εγώ δεν μπορώ να ανατρέψω μία ομόφωνη απόφαση του Σώματος.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ:** Ας επιφυλαχθεί ο κύριος Υπουργός ότι τουλάχιστον τις τροπολογίες για τις οποίες είμαστε παρόντες, θα τις δει και σε κάποια μελλοντική συνεδρίαση του Σώματος, θα απαντήσει επί της ουσίας, θετικά ελπίζω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Αυτή είναι μία δημιουργική πρόταση.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Αυτό δεν μας λέει τίποτα. Εγώ θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι η ώρα ακριβώς 15.00' και δεν είναι η πρώτη φορά. Την περασμένη εβδομάδα επίσης, πήραμε μισή ώρα παραπάνω...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** 'Οχι, κύριε Κόρακα, δεν ήταν έτσι.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Μα, κύριε Κόρακα, εγώ ήμουν εδώ.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Ούτε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Υπήρξε και από τη Νέα Δημοκρατία και από εσάς.

Μεταμεσονύχτια αναπτύξατε τις απόψεις σας. Δεν υπήρχε, όμως, εκ των προτέρων απόφαση.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Σε βάρος της κοινοβουλευτικής τάξης βάζετε πλάτες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Σας παρακαλώ, κύριε Κόρακα!

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας):** Συμπληρωματικά με αυτά που είπα προηγουμένως, όσες πράγματι τροπολογίες έχουν αντικείμενο συζήτησης, θα τις συζητήσουμε και πιθανώς σε ένα άλλο νομοσχέδιο να τις φέρουμε. Οι υπόλοιπες είναι εκτός συζητήσεως, επομένως περιττεύει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριοι συνάδελφοι,

ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υφυπουργό;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Συνεπώς, έγινε δεκτό ομοφώνως το ακροτελεύτιο άρθρο, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υφυπουργό.

Επομένως, το νομοσχέδιο " Ρύθμιση στρατιωτικών υποχρεώσεων ορισμένων κατηγοριών στρατευσίμων, ανυποτάκτων και οπλιτών, τροποποίηση διατάξεων της στρατολογικής νομοθεσίας, καθιέρωση εναλλακτικής υπηρεσίας και άλλες διατάξεις" έγινε δεκτό κατ' αρχήν και κατ' άρθρο κατά πλειοψηφία και η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για επόμενη συνεδρίαση.

Ερωτάται το Σώμα, αν δέχεται στο σημείο αυτό να λύσουμε τη  
**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

συνεδρίαση.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.00' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή 6 Ιουνίου 1997 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος Κοινοβουλευτικό Έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και στη συνέχεια συζήτηση επερωτήσεων α) της με αριθμό 45/9.5.97 του κ. Νικολάου Κατσαρού κατά του Υπουργού Πολιτισμού και β) της με αριθμό 50/21.5.97 των Βουλευτών κυρίων Πέτρου Κουναλάκη, Σπυρίδωνος Δανέλλη, Φώτη Κουβέλη, Στέλλας Αλφιέρη, Ανδριανής Λουλέ και Νικολάου Κωνσταντόπουλου κατά των Υπουργών Πολιτισμού, Μακεδονίας - Θράκης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**